

POROČILA

SLOVENSKE FRANČIŠKANSKE PROVINCE SVETEGA KRIŽA

LETO 2022 • LXXV • ŠTEVILKA

3

NASLOVNIK PROVINCE	
CURIA GENERALIS Via S. Maria Mediatrice, 25 IT - 00165 ROMA	0039 06 684 919 0039 06 638 02 92
Stane Zore ljubljski nadškof in metropolit Ciril-Metodov trg 4 p.p. 1990, 1001 Ljubljana stane.zore@ofm.si	01 234 26 00
Provincialni minister Marjan Čuden Prešernov trg 4 1000 Ljubljana	+386 1 242 9310
BREZJE Brezje 72 4243 BREZJE brezje@ofm.si	04 537 07 **
<i>Viktor</i> <i>Polikarp</i> <i>Krizostom</i> <i>Tomaž</i> <i>Milan</i> <i>Robert</i> <i>Tadej I.</i> <i>Zakristija</i> <i>Romarski urad</i>	02 04 06 09 11 18 041 802 341 26 00
KAMNIK Frančiškanski trg 2 1241 KAMNIK http://franciskani-kamnik.rkc.si franciskani.kamnik@t-2.si kamnik@ofm.si	064 179 910
<i>p. mag. Ciril A. Božič</i> <i>p. Franci Seničar</i>	031 773 900 059 366 484 <i>mobitel:</i> 041 674 297
KOPER/STRUNJAN Destradijev trg 10a 6000 KOPER koper@ofm.si	0590 73 470
<i>Bogdan</i> <i>Andrej Vovk</i> <i>Duhovniški dom Mane nobiscum</i> <i>Lepi pot 26, 1000 Ljubljana</i>	72 01 200 51 60
LJUBLJANA - CENTER Prešernov trg 4 1000 LJUBLJANA	01 242 9***
<i>porta</i> <i>gost/podstrešje 1</i> <i>provincial</i> <i>sam./žup. arhiv</i> <i>faks - hiša, ZBF</i> <i>ZBF</i> <i>prov. arhiv</i> <i>Janko</i> <i>Marko</i> <i>faks - Marko</i> <i>Edvard</i> <i>Ksaver</i> <i>pevski kor</i> <i>regens chori/I. nad. 29</i> <i>Vid</i> <i>Pavle, vikar in župnik</i> <i>rekreacijska soba</i> <i>knjižnica</i> <i>šivalnica</i> <i>župnijska pisarna</i> <i>zakristija</i> <i>obednica</i> <i>Domen</i> <i>Christian</i> <i>Rafael</i>	300 301 310 312 313 314 317 318 322 323 324 328 334 335 336 337 342 343 344 345 346 347

LJUBLJANA - BEŽIGRAD Küzmičeva 6 1000 LJUBLJANA lj.bezigrad@ofm.si	0590 717 **
<i>Regalat</i> <i>Miran Š.</i> <i>Ambrož</i>	21 22 01 436 87 81
LJUBLJANA - ŠIŠKA Černetova 20 1000 LJUBLJANA lj.siska@ofm.si	01 583 72 70 01 583 72 **
<i>Silvin</i> <i>Bernardin</i> <i>Mari</i>	77 72 82
LJUBLJANA - VIČ in Komisariat za Sv. deželo Tržaška 85 1000 LJUBLJANA lj.vic@ofm.si	01 244 42 52
<i>Zdravko</i>	58
MARIBOR Ul. škofa Maksimiljana Držečnika 7 2000 MARIBOR maribor@ofm.si	02 228 51 10 02 228 51 **
<i>Janez</i> <i>Franc</i> <i>Boris</i>	13 19 15
MOŠNJE Mošnje 8 4240 RADOVLJICA	04 533 88 78
NAZARJE Samostanska pot 50 3331 NAZARJE nazarje@ofm.si samostan.nazarje@gmail.com zupnija.nazarje@gmail.com dom.marija.nazaret@gmail.com	03 583 19 93 064 297 797
SESTRE KLARISE Samostanska pot 51 3331 NAZARJE	03 583 13 91
SESTRE KLARISE Andreja Bitenca 138 1000 LJUBLJANA	01 518 25 00
SESTRE KLARISE Ul. Štefana Kovača 72 9224 Turnišče	02 577 13 88
NOVA GORICA Škrabčeva 1, p.p. 303 5001 NOVA GORICA info@samostan-kostanjevica.si	05 330 77 50 05 330 77 5*
<i>Niko</i> <i>Vili</i> <i>Miran</i> <i>Boštjan</i>	2 4 5 ???
NOVA ŠTIFTA Nova Štifa 3 1317 SODRAŽICA nova.stifta@ofm.si	01 836 99 43
NOVO MESTO Frančiškanski trg 1 8000 NOVO MESTO novo.mesto@ofm.si	07 338 14 70 07 338 14 7*
<i>Peter</i> <i>Marko</i> <i>Gregor</i> <i>Tomaž H.</i>	1 3 4 7
PROVINCIALNA HIŠA Strunjan 134 telefonska govornilnica	05 678 21 21

SVETA GORA Sveta Gora 2 5250 SOLKAN sv.gora@ofm.si	05 330 40 20 05 330 40 **
<i>Bogdan K.</i> <i>Benedikt</i> <i>Ambrož</i>	38 28 37
SVETA TROJICA Meznaričeva 8 2235 SVETA TROJICA V SLOVENSKIH GORICAH sv.trojica@ofm.si	02 720 55 56
TUJINA	
CURIA GENERALIS Via S. Maria Mediatrice, 25 IT - 00165 ROMA	0039 06 684 919 0039 06 638 02 92
COLLEGIO S. ISIDORO Via degli Artisti, 41 00187 Roma Italia <i>Jan Dominik Bogataj</i>	00386 51 389 115
ADELAIDE - WEST HINDMARSH Holy Family Slovenian Mission 51 Young Avenue AU - WEST HINDMARSH SA 5007 p. David slomission.adelaide@gmail.com	0061 497 097 783
MELBOURNE - KEW SS. Cyril and Methodius' Slovenian Mission 19 A'Beckett Street PO BOX 197 AU - KEW VIC 3101 <i>Simon Peter</i> slomission.melbourne@gmail.com	0061 3 9853 7787 0061 455 444 912
SYDNEY MERRYLANDS St. Raphael's Slovenian Mission 311 Merrylands Road PO BOX 280 AU - MERRYLANDS NSW 2160 slomission.sydney@gmail.com slomission.misli@gmail.com	0061 2 9637 7147 0061 409 074 760
JOHNSTOWN St. Therese's Friary 536 Decker Avenue US - JOHNSTOWN PA 15906	001 814 539 76 33
LEMONT St. Mary's Friary 14246 Main Street PO Box 608 US - LEMONT IL 60439	001 630 257 24 94
Slovensko versko središče	001 630 257 20 68
NEW YORK St. Cyril's Friary 62 St. Mark's Place US - NEW YORK NY 10003	001 212 674 34 42

2. oktober 2022

PISMO ZA FRANČIŠKOVO NEDELJO 2022

Dragi bratje in sestre v Sloveniji, Avstraliji in Združenih državah Amerike, pozdravljam vas v Njem, ki nas je odrešil in opral s svojo dragoceno krvjo (Raz 1,5).

Letos zadnje dneve meseca marca smo obhajali provincialni kapitelj. Naše bratsko načrtovanje je usmerjal iskren pogovor, ki nam je pomagal videti kje smo, presoditi naše okoliščine in razmere in uvideti kako ukrepati. Vrhovni predstojnik našega reda generalni minister br. Massimo Fusarelli nas je v pismu pred provincialnim kapitljem spodbudil: »Vaša

provinca doživlja dobo prehoda, ki jo lahko opredelimo kot zgodovinsko; po eni strani je to znamenje nje-ne večje ranljivosti, po drugi pa priložnost za milost in obnovo. Vaša prihodnost ne bo odvisna le od števil, temveč od kakovosti in pristnosti vašega življenja po evangeliju«.

Ob zaključku provincialnega kapitlja smo sami sebi in vsem, ki nas spremljate in nas imate radi, zapisali: »Svoje poslanstvo evangelija želimo prinašati k ljudem in ga deliti z njimi. Na ta način želimo živeti karizmo sv. Frančiška v današnjem času. V njegove

duhu smo pripravljeni opuščati dejavnosti in tudi postojanke, za katere nimamo več oseb in moči. Kolikor bo mogoče, bomo še naprej goreče opravljali naše poslanstvo v našem narodu in v Cerkvi na slovenskem in skrbeli za zaupane župnije, božje poti, sodelovali v izobraževanju in v kulturnem življenju. Skupaj z drugimi kristjani želimo pozdravljati in prebujati pomlad Cerkve s svežo navzočnostjo evangelija v naši družbi».

Tudi nam se lahko zgodi, da tako pogosto in običajno mislimo na Boga z naučenimi izrazi, da se lahko ta velika stvarnost, ta edina stvarnost izgubi v navajenost. Morali bi misliti na Boga v njegovi novosti, v njegovi večni svežini.

Živeti evangelij na kakovosten, pristen in svež način pomeni najprej živeti živ ljubeč odnos s Kristusom. Evangelij nas vabi v odločitev, da bi bili vedno pri Gospodu in z njim trajno živeli kot prepričljivi glasniki njegovega oznanila resnice in ljubezni. Jezus ni prišel na svet, da bi nam nekaj dal, ampak da bi nam dal sebe samega, da bi dal svoje življenje.

Evangelij nas uči: Kristus je temelj vsake stvari; On je učitelj človeštva, je Odrašenik; On je središče zgodovine in sveta; On je tisti, ki nas pozna in nas ljubi, On je tovariš in prijatelj našega življenja; On je prinašalec upanja; je tisti, ki mora priti in ki bo nekega dne naš sodnik in večna polnost našega bivanja, naše sreče. Evangelij nas uči ljubiti z Božjo mero. Naše življenje bo postalo evangelij, če bomo kot Jezus človekoljubni, življenje ljubeči, pogumni, luč sveta, željni prijateljstva, krotki in iz srca ponižni, ubogi, odpuščajoči, zaradi ljubezni pripravljeni na žrtve...

Svežina evangelija je v služenju. Sv. Frančišek Asiški piše: »Ker sem služabnik vseh, sem dolžan vsem služiti«. Sveti Frančišek je imel za nalogo, da s služenjem ponavzoči ljubezen s katero nas je Gospod ljubil. *Duhovnost služenja je duhovnost srčnosti in sočutja.* Sočutje je vezivo, ki povezuje in ki človeku sporoča, da ni stroj, temveč je bitje, ki ljubi, misli, trpi, občuti... Nase in na brate in sestre pogledimo skozi Božje oči. Naenkrat bomo okrog sebe videli čudovita bitja, videli bomo Božje otroke, vzljubili jih bomo z vsem srcem, z vso dušo in vso močjo. Človeško doživljanje drugih se spremeni v duhovno, ko ljudi ne tehtamo več po prijetnem ali neprijetnem, ampak jih sprejemamo kot božjo podobo. Ljubezen do njih postane »meso«, ko jim začnemo služiti. Ob zaključku vsakega dneva recimo Bogu: »Upam, da sem ti v bratih in sestrah dobro služil!« in z besedami današnjega evangelija: »Nekoristni služabniki smo; naredili smo, kar smo bili dolžni narediti.« Svežina evangelija je v ponižnem služenju, ki ne pričakuje plačila, ampak se razdaja zaradi ljubezni same.

Sprejemanje evangelija nam pomaga opustiti vse polovične in napačne predstave o Bogu in začeti ljubezensko potovanje z Njim, v preprostosti bivanja in v hvaležnosti, da nas je odrešil. Božja beseda nas želi pripraviti do tega, da ne bi samo pričakovali kaj bomo dobili, ampak, da bi začeli dajati. Da bi ponovno upali in ljubili. Da bi našli samega sebe. Da bi znali odpustiti krivico in prositi odpuščanja. Da bi občudovali in se zahvaljevali kot sv. Frančišek.

Letošnji provincialni kapitelj in pismo generalnega ministra sta nas vabila, da preverimo svoje življenje po evangeliju. Čas v katerem živimo kliče, da to naredimo vsi kristjani. Preverimo svoje življenje po Božji besedi. Ali ni postalo preveč mirujoče? Poklic kristjana sredi sveta ni nikoli mirujoč: ne izčrpava se v golem spolnjenju črke. Gre za nemir evangelija, ki želi »več«. Če želimo več, bodimo evangeljsko nemirni, dokler se naše srce ne spočije v Bogu.

Božja beseda je prinašalka življenja. Jezus prihaja k nam s svojo obljubo življenja v obilju. Za življenje v obilju prosimo tudi slovenski frančiškani. Prosimo za obilje poklicev v naši provinci in v Cerkvi na Slovenskem. Gospod, ti napolnjuješ naše življenje, daješ nam smisel in nas delaš rodovitne. Podari nam brate. Dotakni se src mladih, da se ne bodo obotavljali zapustiti svojih mrež, ko se boš ustavil na obali njihovega življenja; ko pokličeš po imenu tiste, ki jih od vekomaj nosiš v svojem srcu; ko jih blago, a odločno nagovarjaš z besedami: »Hodi za menoj!« Prosim vas, pridružite se nam v prošnji za nove delavce v Gospodovem vinogradu.

Bratje in sestre, zahvaljujem se vam za vse molitve, prijateljstvo in naklonjenost, ki nam jo izkazuje. Tudi to nam pomaga, da vam lahko s predanostjo služimo. S svetim Frančiškom vam želim mir in dobro!

p. Marjan Čuden
provincialni minister

IZ GENERALNE KURIJE

BRATJE V UKRAJINI ŠTIRI MESECE PO ZAČETKU VOJNE: »MOLÍMO IN POMAGAJMO LJUDEM«

Štiri mesece po začetku vojne v Ukrajini bratje pomagajo ljudem, ki so izčrpani od trpljenja in ran, ki jih je prinesla vojna. Red manjših bratov že od vsega začetka dejavno sprejema ljudi, ki živijo na vojnem ozemlju in v sosednjih državah, jih poslušajo ter jim pomagajo. »Prve dni vojne je vladala velika zmeda, ljudje so množično bežali sem in tja, od vzhoda proti zahodu. Že takoj na začetku smo začeli služnje krajevnim prebivalcem, jim pomagali, prisluhnili in ponudili prvo pomoč. Zgolj danes smo jim izročili 32 paketov pomoči. Od začetka vojaških spopadov smo ljudem in vojakom razdelili več kot tisoč paketov s hrano, prvo pomočjo ter higienskimi materialom.« Provincialni minister Ukrajine, br. Daniel Botvina, ki živi v bližini Kijeva, nadaljuje: »Poznam veliko ljudi, ki so umrli v bojih. Spomnim se ženske, stare približno šestdeset let, ki mi je pokazala svojo hišo, a mi je potem povedala, da je ni več, da so jo porušili do tal. Spomnim se matere s sedemletno deklico iz Zaporozja: pripovedovala mi je, da so v vas prišli Rusi, naredili seznam praznih hiš, jih zasedli in zdaj v njih živijo Rusi. Ruski vojaki vzamejo prazne hiše in jih dajo

svojim družinam. Zdaj živimo iz trenutka v trenutek, in se bojimo, da bomo naslednji trenutek umrli. Ne razmišljam o prihodnosti. Molimo in pomagajmo«. Br. Daniel konča svoj opis z besedami neizmerne hvaležnosti celotnemu redu, vsem dobrotnikom in vsem, ki so blizu njemu in bratom v Ukrajini: »Rad bi se zahvalil celemu redu in vsakemu dobrotniku posebej za vsa velikodušna dejanja. Čutim veliko povezanost z generalnim ministrom in vsemi brati našega reda.«

V Ukrajini v 17 hišah živi 60 manjših bratov. Vse od začetka vojne so se številni dobrotniki, bratje in samostani z vseh koncev sveta velikodušno odzvali na poziv generalnega ministra br. Massima Fusarellija, zato je bil odziv na potrebe ljudi, družin in otrok velik.

V kleti konotopskega samostana

V Konotopu, na meji z Rusijo, na pretežno pravoslavnem območju, sta brata, ki živita v enem od naših samostanov, rusko invazijo izkusila na svoji koži. Delila sta pomoč prebivalstvu, ki je moralo nekaj časa ostati na domovih, ter v kleti samostana gostila več družin.

»V trgovino sva hodila po nakupih za ljudi, predvsem za invalide in starejše, za tiste, ki niso mogli

pobegniti, hrano in pakete pa sva dostavljala od hiše do hiše več kot 1500 ljudem, pri čemer sva tvegala življenje. Vsak dan razdeliva kruh 200 ljudem, ki pridejo k maši, tudi če niso katoličani, ker se želijo počutiti kot del žive skupnosti. Med njimi je mladenič po imenu Arthur, oče treh otrok, ki ga je v bližini Konotopa, ko se je z avtom vozil domov, zadelo pet ruskih nabojev. Z zadnjimi močmi in molitvijo na ustih se je privlekel do poljske bolnišnice, kjer so ga čudežno rešili. Eden od dveh bratov, br. Romualdo, se spominja: »Med mašo v kleti smo imeli prižgano samo eno svečo, od topovskih strelcev so se tresli zidovi. Slišal sem, kako mimo samostana peljejo ruski tanki, še glasneje molil in zgrnili smo se okrog tiste sveče, simbola življenja in upanja.« Danes je župan Konotopa, mesta z 80.000 prebivalci v regiji Sumi, dosegel dogovor o premirju.

Podpora prebivalcem Kijeva

V prestolnici Kijev štiri mesece po začetku sovražnosti vlada navidezni mir, ki ga velikokrat prekinejo sirene in ljudje zbežijo v klet. Vendar pa danes na vzhodu in jugu države divjajo spopadi in številni ukrajinski državljani se vračajo, da bi se borili za domovino. Po podatkih Frontexa se je od začetka vojne v državo vrnilo 2,3 milijona ljudi.

»V mestu Žitomir, zahodno od Kijeva, imamo sedem bratov, ki vsak dan neutrudno pomagajo 50 družinam, od začetka vojne so pomagali že 600 družinam. Želja civilistov, da bi se borili skupaj z ukrajinskimi vojniki, je vedno večja. Naše hiše so odprte za vse. Spominjam se zgodbe delno invalidne matere z dvema otrokoma: moža je pustila v boj, saj je spoznala, da je njena največja želja, da bi obranili svojo državo. Vsak teden imata za pogovor na voljo od 10-15 sekund. Izrečeta si kaj podobnega kot: 'dežuje' ali 'ne dežuje', kar pomeni, da bombe padajo ali ne padajo«. To je povedal Ukrajinec, br. Cristian, ki je bil ravno na obisku v svoji državi, ko se je nenadoma začela ruska invazija. Br. Cristian je živel v Rimu, zdaj pa se ne more vrniti, čeprav tega ne želi, ker bi rad bil blizu svojim ljudem. V Ukrajino je prišel na pogreb svojega očeta. Zdaj biva v Žitomirju, kjer dokumentira vojno uničenje in pomaga ljudem. »Tukajšnji vrtci se ponovno odpirajo, a le tisti s kletmi, kamor se lahko zatečejo pred obstreljevanjem. Pogosto starši skupaj z vzgojiteljicami na roke izkopljejo potrebna zatočišča, da lahko njihovi otroci hodijo v vrtec«.

Bližina in pomoč bratov

Po podatkih agencije ZN UNHCR (Visoki komisarjat Združenih narodov za begunce) je 7.567.024 beguncev iz Ukrajine prečkalo meje v sosednje države, da bi našli zatočišče. Nadaljnjih 8 milijonov ljudi je notranje razseljenih v Ukrajini. Ocenjujejo, da še danes 15,7 milijona ljudi nujno potrebuje zaščito in humanitarno pomoč. Samostani našega reda dejavno podpirajo ukrajinske begunce v Italiji in državah, ki mejijo na državo v vojni, še zlasti na Poljskem. Več kot 130.000 razseljenih ljudi je našlo pomoč v Italiji, frančiškanski samostani pa vsak dan nudijo pomoč več kot 200 družinam, zlasti ženskam in otrokom.

Generalni minister, br. Massimo Fusarelli, je takoj pokazal skrb, posluš in solidarnost z ukrajinskim ljudstvom in vsemi brati na tem območju. Obiskal je samostane v Ukrajini in bil del mednarodne delegacije verskih voditeljev za »Medversko romanje solidarnosti z ukrajinskim ljudstvom«, kjer je predstavljal katoliški svet in posredoval sporočilo solidarnosti in upanja svetega očeta, papeža Frančiška. To so njegove besede: »V velikem tednu sem imel priložnost nepričakovano obiskati zahodni del Ukrajine, se srečati z brati in begunci. Ko sem srečeval ljudi, poslušal njihove zgodbe, videl njihove obraze in občutil njihovo bolečino, lahko vse skupaj razumem z drugega zornega kota. Izkusil sem, da lahko nudimo konkretno pomoč in solidarnost, kar so nam omogočili posamezni dobrotniki, s katero zagotavljamo hrano in zdravila, ki rešujejo življenja. Danes občutim veliko bolečino, bolečino najšibkejših, otrok in njihovih mater, ki varujejo svoje malčke pred negotovo prihodnostjo, pred bombami in ropotom obstreljevanja. V meni pa živi tudi ponos ljudi, ki se ne predajo. Pomoč, ki jo nudimo, hrana in zdravila rešujejo življenja. Ukrajina je danes v vojni, vendar so še druge vojne, ljudje tudi drugje trpijo in umirajo. Samo v Afriki jih lahko naštejemo 28, o katerih se malo govori. Vojna je preizkus, kako bomo odgovorili na vprašanja dobroteljske, miru in pravičnosti.«

Francesco Stefanini

The friars in Ukraine four months after the start of the war: „Let us pray and help people“. (ofm.org)

The Burning Bush
Ex 3:1-12

**Listen to the
Voice of Creation**
SEASON OF CREATION 2022

VABILO FRANČIŠKANOM, NAJ ŽIVIJO ČAS STVARSTVA 2022

Da bi bolje razumeli čas stvarstva 2022 in ga živel iz vere in duhovnosti, tako na osebni kot bratski ravni, je tukaj pet vprašanj z ustreznimi odgovori in viri.

1. Kaj je čas stvarstva?

»To je poseben čas za vse kristjane, da molimo in skupaj skrbimo za naš skupni dom. Ta čas, ki ga je sprva navdihnil Carigrajski ekumenski patriarhat, je priložnost za negovanje našega »ekološkega spreobrnjenja«, spreobrnjenja, ki ga je spodbujal sv. Janez Pavel II., kot odgovor na »ekološko katastrofo«, ki jo je že leta 1970 napovedal sv. Pavel VI.« (Poslanica papeža Frančiška za obhajanje svetovnega dneva molitve za skrb stvarstva 2022).

To je torej čas, ki ga Cerkev v ekumenskem dialogu ponuja človeštvu, da obnovi odnos s Stvarnikom in njegovim stvarstvom z molitvijo, obhajanjem, spreobrnjenjem in predanostjo.

2. Kdaj se začne in kdaj konča?

»Ekumensko obdobje se začne 1. septembra s Svetovnim dnevom molitve za skrb stvarstva in se konča 4. oktobra s praznikom sv. Frančiška.« (Poslanica papeža Frančiška za obhajanje svetovnega dneva molitve za skrb stvarstva 2022)

3. Kako je nastal čas stvarstva?

Gibanje Hvaljen moj Gospod navaja, da je leta 1989 ekumenski patriarh Dimitrios I. razglasil 1. september za pravoslavni dan molitve za stvarstvo. Kasneje je Svetovni svet cerkva (WCC) praznovanje raz-

širil na 4. oktober, na praznik sv. Frančiška Asiškega. Leta 2015 je papež Frančišek za Rimskokatoliško cerkev uradno razglasil čas stvarstva.

Papež Frančišek je leta 2015 zapisal: »Letni Svetovni dan molitve za skrb stvarstva je tako za posameznike kot za skupnosti dragocena priložnost za obnovitev osebne privolitve vsakemu lastni poklicanosti varuha stvarstva, za dviganje zahvale Bogu za čudovito Božje delo, ki ga je on zaupal naši skrbi. Prav tako bo mogoče prositi za pomoč pri varovanju stvarstva in za usmiljenje za grehe, ki smo jih storili proti svetu, v katerem živimo. Obhajanje dneva na isti datum skupaj s pravoslavno Cerkvijo bo ugodna priložnost pričevanja za vedno večjo občestvenost s pravoslavnimi brati.« (<https://bit.ly/3TqVFFW>).

4. Kakšna sta geslo in simbol za letos?

Geslo za čas stvarstva 2022, je »Poslušaj glas stvarstva«. Spremljevalni simbol je goreči grm s svetopisemskim citatom iz Mz 3,1-12, ki je povzet v naslednjem stavku: »Slišal sem njihov krik Poznam tvoje trpljenje ... Pridi, zdaj! Poslal te bom ... jaz bom s tabo.«

5. Kako se pridružiti tokrat?

Če se želite pridružiti času stvarstva 2022, lahko na povezavi <https://laudatosimovement.org/news/what-is-the-season-ustvarjanja/> najdete vodnik za praznovanje s široko paleto virov, povezanih z molitvijo in različnimi trajnostnimi projekti.

**Franciscans invited to live
the Season of Creation 2022 (ofm.org)**

MEDNARODNO BRATSTVO PROJEKTA NAGASAKI: ŽIVA PRIČA MIRU

Mednarodno bratstvo v Nagasakiju, ki bi lahko bilo živa priča miru: bilo je leta 2010, ko je tedanji generalni minister br. José Rodríguez Carballo dobil to zamisel med obiskom Frančiškanske province svetih japonskih mučencev. V kraju, ki je bil priča smrti in uničenju zaradi atomskega bombardiranja leta 1945, je minister prišel na zamisel o ustanovitvi mednarodne skupnosti, ki bi lahko postala oznanilo miru in pričala o tem, kaj pomeni živeti v miru.

Njegovi zamisli so leta 2018 življenje vdahnile konference OFM Vzhodne Azije, in sicer konference Japonske, Koreje, Vietnama, Filipinov, Kitajske in Tajvana. Konferenca OFM je pozvala brate teh provinc, naj sodelujejo v tem projektu, v katerem danes delujejo trije bratje: br. Francis Furusato iz japonske province, br. Berardo Yang iz kitajske kustodije in br. Albert Marfil iz filipinske province. Bratje projekta Nagasaki so vključeni v redovno skupnost Nagasaki, katere bratje opravljajo pastoralno službo v župniji in vzgojno službo v vrtcu.

10 m visok bronasti kip miru v Parku miru v Nagasakiju

»Živimo tako, kot običajno živijo manjši bratje v skupnosti, skupaj jemo, redno molimo v japonščini, delamo,« pojasnjuje brat Albert Marfil, ki je redovnik že 38 let. »Poleg tega pa beremo, preučujemo in delimo spise svetega Frančiška in tako gradimo skupnost miru.« V Nagasakiju so še vedno vidni sledovi grozot, ki jo je povzročila jedrska bomba, zaradi katere je umrlo na tisoče ljudi. »Eden od bratov v samostanu Nagasaki je bil star devet let, ko se je to zgodilo,« pravi brat Albert, »in je torej živa priča tega genocida.« Ni pa bila jedrska bomba edini razlog za trpljenje tukajšnjih ljudi. V obdobju med 16. in 19. stoletjem so se v Nagasakiju dogajala huda preganjanja in rojevali mučenci. »Več kot dve stoletji tu ni bilo misijonarjev, a krščanstvo je živelo naprej na skrivaj,« pravi br. Albert. »Kristjani so se skrivali v jamah, gorah, na otokih, v majhnih svetiščih, ki obstajajo še danes.« To so

oddaljeni, skriti kraji – kot sta otočje Gotō (arhipelag, ki je del Japonske v Vzhodnokitajskem morju) in otok Hirado – kamor bratje občasno hodijo molit. Tam še vedno živijo potomci prvih kristjanov in bolečina zaradi preganjanj, ki so jih kristjani morali prestati, je še vedno živa. Zato bratstvo projekta Nagasaki po tem težkem obdobju pandemije upa, da bo lahko tja znova sprejemalo romarje, da bodo obiskali te skrite kotičke in tam molili. Bratje organizirajo tudi srečanja in vzgajajo ljudi v molitvi za mir.

Od lani se je že več bratov zanimalo za ta projekt in zdaj, ko Japonska končno znova odpira meje, bodo lahko prišli v Nagasaki in izkusili tamkajšnje življenje. »Smo popolna skupnost v poslanstvu,« nadaljuje br. Albert. »Po najboljših močeh se trudimo skupaj moliti, obhajati evharistijo, jesti, imamo rekolekcijo in adoracijo. To je frančiškanski način iskanja miru za Nagasaki in ves svet: mir izvira iz molitve. Bratje sodelujejo tudi z uradom JPIC za ozaveščanje glede jedrskih bomb in uničenju le-teh. V zvezi s tem organizirajo

tudi srečanja, na katerih pripovedujejo o posledicah jedrske bombe za ljudi in planet ter v podporo različnih drugih verskih redov.

Br. Albert si je vedno želel živeti v skupnosti molitve in se zaveda, kako pomembno je to za mir: »To, kar delimo z ljudmi, mora izhajati iz našega odnosa z Bogom. Mir prihaja od Boga in karkoli oznanjamo ali oznanjamo, mora prihajati od Boga in našega odnosa z njim in med seboj.«

Danes v Parku miru v Nagasakiju stoji desetmetrski bronasti kip, ki poziva ves svet, naj vzpostavi trajen svetovni mir in moli za to, da se takšna tragedija ne bi nikoli več ponovila.

B.G.

The international fraternity of the Nagasaki project: a living testimony of peace (ofm.org)

MED SVETIM FRANČIŠKOM IN SULTANOM V VELIKI RIMSKI MOŠEJI

Kristjani in muslimani skupaj v bratskem druženju: to je duh, ki je navdihnil srečanje 27. junija v veliki mošiji v Rimu z naslovom »Marijini datlji, podoživljanje srečanja svetega Frančiška s sultanom Malekom al Kamelom«. **Srečanje, ki se ga je udeležil tudi generalni minister, sta organizirala vélika rimska mošeja in Mednarodna papeška marijanska akademija (katere predstavnike je pred dnevi na avdienci v Vatikanu sprejel papež).**

»Dogodek je del niza srečanj, ki poglobljajo dialog med nami, frančiškani, ki smo kristjani, in muslimanskim svetom, zlasti tukaj v Rimu,« pravi generalni minister br. Massimo Fusarelli.

Minister je pojasnil, da naslov dneva »Marijini datlji« spominja na muslimansko izročilo, ki ga najdemo v Koranu in tudi v Jakobovem protoevangeliju: »Na begu v Egipt, Marija, na palmovi veji zagleda datelj in palma se čudežno skloni k njej. Ta čudežni pripetljaj spominja na skrb, ki jo ima Gospod do Marije, in skrb, ki jo ima Marija do svojega sina Jezusa.«

Popoldansko bratsko druženje se je začelo z vodenim ogledom vélike mošeje. Udeležence je pozdravil imam mošeje Nader Akkad. V sosednji sobi je nato potekala konferenca, na kateri so razpravljali o dialogu in srečevanju kristjanov in muslimanov, še zlasti pa so se spomnili srečanja svetega Frančiška in sultana Maleka Al-Kamela leta 1219.

»Nato so besedo dobili verski predstavniki in predavatelji,« je nadaljeval minister, »vključno z dvema predavateljema islamske vere, ki sta v nadaljevanju razpravljala o navzočnosti Marije za promocijo in refleksijo.

Govorci so bili med drugim Abdellah Redouane, generalni sekretar Islamskega kulturnega centra Italije

– vélika mošeja v Rimu; Stefano Cecchin, predsednik Papeške akademije Mariana Internationalis in Muslimansko-krščanske marijanske komisije – CMMC; Nader Akkad, imam mošeje in sopredsednik-ustanovitelj CMMC; Agustin Hernandez, rektor papeške univerze Antonianum-PUA; Layla Mustapha Ammar, libanonska islamologinja in CMMC; Giuseppe Buffon, dekan Teološke fakultete PUA; Rosanna Maryam Sirignano, predavateljica arabskega jezika in islamskih študij, CMMC; Daniela del Gaudio, predavateljica na Seraphicumu in svétnica PAMI; Francesco Zecca, vodja projekta Oikos in koordinator JPIC manjših bratov Italije in Albanije – CMMC. Srečanje, ki je potekalo v bratskem vzdušju poslušanja in medsebojnega sodelovanja, smo zaključili z datlji in kavo.

B.G.

Reliving the encounter between St Francis and the Sultan in the Great Mosque of Rome (ofm.org)

BR. RAIMONDO GIRGIS OFM IMENOVAN ZA APOSTOLSKEGA ADMINISTRATORJA APOSTOLSKEGA VIKARIATA V ALEPU

Ppapež Frančišek je za apostolskega administratorja sede vacante Apostolskega vikariata v Alepu v Siriji imenoval br. Raimonda Girgisa, doslej generalnega vikarja istega okrožja.

Br. Raimondo se je rodil v Damasku v Siriji 6. januarja 1967, prve zaobljube je dal leta 1989, slovesne zaobljube leta 1992, v duhovnika pa je bil posvečen 23. julija 1993.

Imenovanje br. Raimonda je prišlo po tem, ko je papež Frančišek sprejel odstop pastoralnega vodenja vikariata, ki mu ga je dal škof George Abou Khazen, OFM.

Škofu Georgesu se zahvaljujemo za njegovo velikodušno pastoralno služenje v zahtevnih časih v Siriji, br. Raimonu pa želimo vse dobro v njegovi pastoralni službi in naj obrodi obilne sadove sprave in miru v trpeči Siriji.

*Br Raimondo Girgis OFM
appointed Apostolic Administrator
of the Apostolic Vicariate of Aleppo*

MSGR. ULRICH STEINER: »UPAM, DA BOM OZNANJAL IN UDEJANJAL BESEDE PAPEŽA FRANČIŠKA V AMAZONIJI«

Papeč Frančišek bo jutri popoldne v baziliki sv. Petra v Vatikanu med konzistorijem imenoval nove kardinale s podelitvijo biret, prstanov in dodelitvijo naslovnih cerkva oziroma diakonij. Med njimi bo škof Leonardo Ulrich Steiner, manjši brat in nadškof v Manausu v Braziliji.

Br. Gustavo Medella, vikar frančiškanske province Brezmadežnega spočetja v Braziliji, je z njim naredil intervju za *Franciscan Morning*.

Msgr. Ulrich Steiner je dejal, da ga je objava presenetila, spregovoril je o frančiškanski duhovnosti in izzivih, s katerimi se sooča Amazonija, še zlasti o okoljskih vprašanjih.

Nadškof Ulrich Steiner se je rodil 6. novembra 1950 v Forquilha, SC. V red manjših bratov je vstopil 20. januarja 1972 in bil sprejet v noviciat frančiškanske province Brezmadežnega spočetja v Braziliji. 21. januarja 1978 ga je v duhovnika posvetil frančiškanski nadškof v São Paulu, Paulo Evaristo Arns, njegovega bratranec. 2. februarja 2005 je bil imenovan za škofa prelature São Félix do Araguaia v Mato Grosso, posvečen je bil 16. aprila. 10. maja 2011 je bil izvoljen za generalnega tajnika CNBB (Brazilске nacionalne škofovske konference), 21. septembra istega leta pa je bil imenovan za pomožnega škofa nadškofije Brasília. 20. aprila 2015 je bil ponovno izvoljen za generalnega sekretarja CNBB. Mandat mu je potekel 10. maja 2019. Papež Frančišek je 27. novembra 2019 sprejel prošnjo nadškofa Sergia Eduarda Castranija za odstop iz pastoralnega upravljanja nadškofije Manaus (AM) in za novega nadškofa imenoval nadškofa Leonarda Ulricha Steinerja.

Papež Frančišek je med molitvijo *regina coeli* v nedeljo, 29. maja, objavil vaše imenovanje za enega od novih kardinalov Cerkve. Kako ste sprejeli to novico?

Presenečen sem bil, ker me nihče o tem ni obvestil, niso mi poslali uradnega sporočila, da bom imenovan. Tistega dne tudi nisem spremljal papeževе molitve, ker v nedeljo zjutraj govorim v živo na radijski postaji v Manausu, na Radiu Difusora. Za imenovanje sem zato izvedel od drugih ljudi in bil sem presenečen, prijetno presenečen. Kaj naj rečem? Prebivalci Amazonije se veselijo! Nisem si mislil, da je zanje imenovanje enega od njihovih škofov za kardinala za amazonsko regijo tako pomembno. Zdi se, da se tudi oni zato počutijo del tega.

Kaj ta odločitev pomeni za Katoliško cerkev v Amazoniji?

Papež Frančišek se je vedno zanimal za Amazonijo. Kadar koli ga je obiskalo predsedstvo CNBB, katerega član sem bil, je vedno obravnaval vprašanje Amazonije. Papež je celo sklical sinodo za našo regijo. Papeža torej res zanima Amazonija, Cerkev v Amazoniji, pa tudi vsa stvarnost te velikanske regije. V dokumentu Draga Amazonija je nato obravnaval različne razsežnosti velike resničnosti, kot »štiri sanje«, ki jih ima za to regijo. Mislim, da je papež Frančišek ob mojem imenovanju tukaj v Manausu mislil na brazilsko Amazonijo. Za imenovanje torej nimam zaslug jaz, ampak je s tem sporočil, da je njemu mar za to regijo. Upam, da bom znal odgovoriti na to poklicanost tako, da bom oznanjal in udejanjal njegove besede tukaj v Amazoniji.

Kakšne so v praksi nove obveznosti in naloge, ki jih prinaša vaše imenovanje za kardinala?

To bo odvisno od svetega očeta. Toda najbolj zaupna zaveza je zaupanje, ki ga ima vame kot predstavnika Amazonije, ki lahko sodelujem z njim v njegovi službi. Rekel je: »Imenujem te, da mi boš lahko pomagal opravljati službo rimskega škofa.« Upam, da bom lahko sodeloval z njim tukaj v Manausu in upam tudi, da bom papežu Frančišku pomagal uresničevati smerice, ki jih je izrazil v dokumentu Draga Amazonija.

Msgr. Leonardo, brat province Brezmadežnega spočetja ste in sorodnik kardinala Paula Evarista Arnsa, ki je tudi vaš someščan, oba sta bila rojena v Forquilha (SC). V škofa vas je posvetil nadškof Paulo. Kako je škof Paulo navdihnil vaše škofovsko poslanstvo v Cerkvi in zdaj še kardinalske?

Kot človek, kot redovnik, kot škof veliko dolgujem vzgoji, ki sem jo prejel v družini, pa tudi vzgoji, ki sem jo prejel v prvi šoli, ki so jo vodile redovnice. Šola, ki je nastala na pobudo majhne skupnosti Forquilha in jo je obiskoval tudi kardinal Paulo. Veliko dolgujem tudi vzgoji, ki sem je bil deležen v provinci Brezmadežne, v njenih semeniščih in potem še zlasti študiju filozofije in teologije. Mislim, da sta nama s kardinalom Paulom skupna ta osnovna elementa: družinska in redovna vzgoja, ki izhaja iz skupnosti, iz šole, ki sva jo obiskovala, pa tudi iz vzgoje, ki izhaja iz naše province.

Bolje sem ga spoznal, ko sem postal redovnik. Pri škofu Paulu me je vedno navdihovala njegova velika povezanost s skupnostmi na obrobju, njegova skrb za uboge in beseda, ki jo je uporabil v vsaki homiliji: mir. Bil je borec za mir, mirovnik, oznanjevalec miru. Njegov način govora, njegov način pridiganja je bil zelo evokativen. In tudi njegov celoten boj za brazilsko demokracijo. Bil je zelo pomemben človek, kot drugi škofje seveda.

Kaj lahko pričakujemo od manjšega brata, od sina sv. Frančiška, od cerkvenega kardinala?

Tesno sodelovanje, ki ga papež pričakuje od nas. Upam, da bom zvest učiteljstvu papeža Frančiška. Tukaj v Amazoniji imamo veliko vprašanj, ki so blizu frančiškonom. Vprašanje okolja, na primer, ki je težko in resno. Tudi vprašanje nezakonitega iskanja draguljev. V nekaterih rekah je toliko živega srebra, da ogroža domorodce, ki živijo od ribolova in se kopajo v reki. Živo srebro v telo vstopi skozi popek. Tako je zdaj z živim srebrom onesnaženo celo materino mleko. Naše telo živega srebra ni sposobno izločiti, zato nastane zelo resen problem. Avtohtona ljudstva in naši rečni bratje so v nevarnosti! Kot brat upam, da bom s tem sodelovanjem pomagal odpreti oči za te stvari, za katere je kriv človeški pohlep. Je pa veliko ljudi, hvala Bogu, med drugim avtohtonih in rečnih ljudstev, ki drugače razmišljajo o okolju.

Naš oče, sveti Frančišek, je bil človek preprostosti in uboštva, živel je zelo skromno, vedel pa je tudi, kako živeti z okoljem, v katerem so bitja njegovi bratje in sestre. V tem smislu upam, da bom dal svoj prispevek s frančiškansko duhovnostjo.

Omenili ste že nekaj resnih izzivov v Amazoniji v zvezi z degradacijo okolja in domorodnimi ljudstvi. Kateri so še drugi pereči izzivi, ko gre za Amazonijo?

Kar zadeva okolje, imamo še druge težave: vprašanje krčenja gozdov, napredek kmetijskega sektorja, pa tudi vprašanje rudarstva. Ker je naša regija bogata z viri, kot je niobij (Brazilija je največja proizvajalka te kovine), svet zelo hlepi po Amazoniji. Obstaja pa tudi pohlep po lesu. Izvažamo ga, včasih nezakonito, zato je minister Salles padel.

Prav tako se avtohtona ljudstva čutijo napadena, ker imajo ogromno bogastvo. Vedo, da so v veliki nevarnosti zaradi tega prodiranja v amazonski pragozd. Uničujejo jim njihov življenjski prostor, zemlja oziroma domove. Z uničevanjem teh malih ljudstev, teh malih skupin, izgubljam o kulturo, izgubljam življenja.

Poleg tega zelo resnega problema imamo še problem zdravja. Zdravje tukaj je zelo negotovo in pogosto morajo ljudje, da bi našli dodatne storitve, prepotovati velike razdalje, da pridejo do mesta Manaus. Ko smo na primer želeli prepeljati truplo Doma Alcimarja, zaslužnega škofa Alto Solimõesa, smo se z majhnim letalom morali peljati več kot tri ure. Lahko si predstavljate, kako velike razdalje so to. Koliko časa bi potrebovali za isto pot, če bi se peljali po reki? V času pandemije ni bilo v notranjosti možnosti zagotavljanja zdravstvene pomoči in tudi Manaus ni zmogel oskrbeti vseh, poleg tega je primanjkovalo kisika.

Še ena zelo resna težava je nasilje. Tukaj v Manausu je veliko nasilja, spori med tolkami so zelo veliki. In težava, ki je bolj značilna za nas, za mesto Manaus, ki ima več kot 2 milijona prebivalcev (polovica prebivalcev Amazonije), je vprašanje predmestij. Je revna, neorganizirana, kar je posledica tega, da določen prostor le zasede, a ne poskrbi za okolje, ne poskrbi za vodotoke. In potem je tu še vprašanje asfalta, elektrike, kanalizacije, ki je še vedno zelo resen problem. Nismo še na 20 odstotkih kanalizacije, pitne vode in osnovnih sanitarij. V mestu z več kot 2 milijonoma ljudi si torej lahko predstavljate, kaj to pomeni za naše vodne poti in reke, kaj to pomeni za odpadke, ki končajo v rekah, in kaj to pomeni za plastiko, ki konča v morju. To je nekaj vprašanj, ki nas skrbijo in na katera smo poskušali opozoriti ljudi, da bi lahko napredovali in imeli bolj harmonično in mirno Amazonijo.

Bi radi še kaj povedali za konec?

Naj Bog blagoslovi vse in naj hodimo skupaj kot Cerkev. Naj bomo po navdihu duhovnosti sv. Frančiška Asiškega, priče miru, ki gradijo in povzdigujejo življenje v njegovi polnosti.

Msgr. Ulrich Steiner: „I hope to be the voice and gesture of Pope Francis in the Amazon.“ (ofm.org)

Vir: Frančiškanska provinca Brezmadežnega spočetja v Braziliji – OFM

BR. IGNACIO CEJA JIMÉNEZ PRISEGEL KOT NOVI GENERALNI VIKAR REDA

Jaz, br. Ignacio Ceja Jiménez, prevzemam funkcijo generalnega vikarja in obljubljam, da bom vedno ohranjal občestvo s Katoliško Cerkvijo, tako v besedah kot v dejanjih.« S temi besedami je br. Ignacio prisegel kot generalni vikar reda pred generalnim ministrom, br. Massimom Fusarellijem, definitorijem in bratsko skupnostjo Generalne kurije.

Brat Jiménez je prisegel med praznovanjem prvih večernic praznika Svete Trojice v cerkvi Generalne kurije v Rimu 12. junija 2022. Pred prisego je generalni minister, br. Massimo Fusarelli, nagovoril novega vikarja: »Dragi br. Ignacio, ko si bil poklican, da služiš redu kot generalni vikar, si znova rekel 'tukaj sem.' Ti besedi izgovarjaš že od začetka svojega frančiškanskega življenja in si jih izrekel ob različnih priložnostih na svoji poti. Danes si poklican, da jih znova izgovoriš,

tokrat za vlogo vikarja. S svojo nevpadljivo in bratsko navzočnostjo boš pripomogel k opravljanju naše službe v definitoriju. Pomagal boš v tej hiši, kjer je vikar običajno navzoč več časa kot minister. Pomagal boš tudi pri preudarnem preučevanju različnih vprašanj, s katerimi se moramo soočiti v službi animacije in upravljanja celotnega reda, s pogledom v prihodnost.«

Brata Ignacia Ceja Jiménez je generalni kapitelj 13. maja izvolil za generalnega vikarja, potem ko je bil br. Isaura Covili Linfati imenovan za škofa Iquiqueja v Čilu.

Br Ignacio Ceja Jiménez takes the oath as the Order's new Vicar General (ofm.org)

GENERALNI MINISTER V ČILU: »BOG NAS PROSI, NAJ GLEDAMO V PRIHODNOST Z ZAUPANJEM V NJEGOVO MILOST«

Ob škofovskem posvečenju br. Isaura Covilija, nekdanjega generalnega vikarja reda, sem prišel v Čile z generalnim definitorjem za to območje, br. Césarjem Külkampom, in drugimi brati kurije.« **To so besede brata** Massima Fusarellija, generalnega ministra, ki je šel v Čile na bratski obisk v Provincio Presvete Trojice in na **škofovsko posvečenje** br. Isaura, ki je bil 23. aprila lani imenovan za škofa Iquiqueja.

Minister opisuje, kaj se je dogajalo v Čilu od njegovega prihoda 15. junija: »Takoj ko smo prispeli, smo se srečali s provincialnim definitorijem, se seznanili s splošnim stanjem province in še zlasti z razlogi, ki so nagovorili voditelje reda k izbiri definitorija in imenovanju provinciala iz druge province. Pregledali smo stanje prvih mesecev po kapitlju, izzive, ki so pred

nami, in naredili načrt za voditelje, da bodo lahko spremljali to provinco v tekočem triletnem obdobju.«

Drugi dan bivanja v Čilu se je minister srečal s približno 50 brati province – skupaj jih je 68 – ki so se zbrali v samostanu San Francisco de Asís de Santiago, najstarejšem frančiškanskem samostanu v Čilu. Minister je izrazil veselje, ki ga je doživel na tem srečanju: »Znova sem razbral današnji pomen province, začeni s Frančiškovim očenašem in bratom predal pozitivno sporočilo Božjega očetovstva, ki nas spremlja tudi v najtežjih trenutkih preizkušnje. Prosi nas, naj gledamo v prihodnost in jo gradimo z zaupanjem v njegovo milost«.

Poleg tega, da je br. Massimo obiskal brate Provincie Presvete Trojice, se je srečal in bratsko pogovarjal tudi z brati kapucini in minoriti, ki so v Čilu ter z

nadškofom Santiaga, kardinalom Celestinom Aósom Bracom OFMCap. Brat Massimo je dejal: »Z njim sem imel obširno in poglobljeno razpravo o trenutnem položaju družbe in Cerkve v Čilu. Tudi njegov generalni vikar nama je pomagal pri razmisleku o različnih vidikih, tudi o stanju mladih«.

V soboto, 18. junija, zjutraj, je v Iquiqueju br. Isauro Covili prejel škofovsko posvečenje iz rok kardinala Celestina v spremstvu apostolskega nuncijskega v Čilu Msgr. Alberta Ortege Martína in frančiškanskega škofa iz Osorna, Msgr. Jorgeja Concha Cayuquea OFM. Novi škof je v sporočilu prosil, naj ga še naprej imenujejo »Hermano Isauro, hermano obispo«, in vernike povabil, naj poglobijo svojo krščansko zavezanost miru in skrbi za stvarstvo. Kot prednostno nalogo je navedel tudi razvoj »zdravega in varnega okolja, da se zlorabe nikoli več ne bi pojavile, tako v Čilu kot po svetu.« Kot pastir je v imenu škofije, ki ji danes predseduje, prosil za odpuščanje vse, ki so utrpeli kakršno koli zlorabo.

Obisk generalnega ministra v Čilu se je začel 16. junija in končal v četrtek, 23. junija.

Minister General in Chile: „God asks us to look forward with confidence in his grace“ (ofm.org)

ASSISI SPREJEMA ROMARJE ZA PRAZNIK PORCIJUNKULSKEGA ODPUSTKA

2. avgust, dan Porcijunkulskega odpustka, je vsako leto praznik veselja in sprave, ki ga romarji iz Assisija ponesejo v svet. Že od zgodnjih jutranjih ur na stotine ljudi prihaja v Porcijunkulo, da bi pristopili k zakramentu sprave in v molitvi prehodili cerkvi, ki jo je tako ljubil sveti Frančišek, da bi prejeli popolni odpustek. »Prestopiti majhna vrata Porcijunkule in se pustiti preroditi Božjemu usmiljenju pomeni narediti korak proti nebesom,« je dejal kard. Angelo Bagnasco, ki je daroval jutranjo mašo v cerkvi sv. Marije Angelske. »To je korak, ki zahteva vsakodnevne korake naših dolžnosti, našega poklica: korake, ki so lahkotni, tudi ko nas stanejo krvi, korake veselja, tudi ko je srce obteženo, tudi resne korake, a z očmi, obrnjenimi navzgor, kjer nas nekdo gleda in pričakuje. Dovolimo torej, da nas Kristus gleda.«

Praznik Porcijunkulskega odpustka se je obhajal v občestvu z vsemi frančiškankami in klarisami sveta. S. Chiara Cristiana, predsednica Zveze klaris iz Umbrije (z dvaindvajsetimi samostani, ki štejejo okoli tristo sester), je iz samostana klaris v Gubbiju, kjer živi, povedala, da je ta praznik obhajala skupaj s sestrami in zelo preprosto: »Ker nas ni na kraju dogajanja, smo primorane, da ta praznik praznujemo še globlje,« je pojasnila, »Praznovanj ne vidimo konkretno, ampak jih čutimo na drug način zaradi občestva, ki ga imamo

z brati. Klarise so na skrivnostni način navzoče v življenju in delu bratov in njihovem poklicu, tako kot je skrivnostno življenje v klavzuri. Življenje v samostanu ima to posebno lastnost: nekje nismo navzoče telesno, da smo lahko tam še na globlji način,« je dejala s. Chiara Cristiana. »Gre za to, da to Božje odpuščanje človeštvu živimo v življenju vsakega od nas, kot da bi bil vodnjak. Po besedah matere opatinje vodnjak daje vodo, ne da bi kdo opazil, kot v sistemu povezanih posod. Poleg molitvenega občestva so imele sestre v samostanski cerkvi tudi pomenljivo praznovanje. Pripravile so simbole, ki so govorili o odpuščanju, prižgale so luči pod kipom Device kot znak izročitve Mariji. »Poleg velikih praznovanj se praznik odpuščanja odvija tudi v srcih,« je dejala s. Chiara Cristiana. »Če se en sam mlad človek med vsemi, ki vstopajo v Porcijunkulo, odloči, da bo tej reki dovolil vstopiti v svoje srce, je dovolj. Če le nekdo spremeni življenje, je to dovolj.«

Br. Rosario, odgovoren za frančiškanski družinski pohod, na katerega se je odpravila skupina 155 ljudi, 72 otrok in 80 odraslih, vključno z redovnimi brati in sestrami, je takole povzel veselje in napore hoje v Assisi: »Ko ljudje vidijo toliko družin na poti v Assisi na praznik odpustka, so ganjeni; pogled nanje pove več kot tisoč besed. Že prvo noč smo vedeli, da so poleg

tudi otroci, saj nismo veliko spali. Potem smo se navadili na ta otroški hrup, ki je nekaj lepega. Ob njem smo izkusili življenje in veselje.« Pohoda sta se udeležila tudi dvanajst let poročena Amerigo in Giulia, ki sta bila na pohodu s svojimi hčerkami Chiaro, Tereso in Irene. »Ko pomislim na neskončno dobro, na temo pohoda, se spomnim na vse dobro, ki sem ga bil deležen v življenju,« je pojasnil Amerigo. »Ta pohod ni samo pohod z mojo družino, ampak poslušanje, predvsem poslušanje drugega. To neskončno dobro sem na poti ugledal v drugačni luči.«

»Tudi midva sva na pohodu skupaj s tremi otroki, ki jih imava na zemlji in z najmlajšim, ki sva ga imela čast pospremiti do nebeških vrat,« je pojasnila Marica. »Po tistem težkem obdobju sva našla dovolj časa, ki ga prej nisva mogla najti za duhovne vaje in razmislek, pa tudi za ta pohod, za katerega se lahko samo zahvalim.« Med mladimi, ki so hodili proti Assisiju, je bil tudi Nicola, 23-letnik s Sardinije. »To je bila lepa izkušnja druženja,« je povedal. »V tem druženju smo se spoprijateljili, si pripovedovali o svojem odnosu z Bogom, o trpljenju, utrujenosti, razveseljujejoči bližini, o vprašanjih, ki jih bomo ponesli v Porcijunkulo.« Diletta je spregovorila o tem, kaj je začutila na frančiškanskem pohodu: »Izkusila sem Božjo ljubezen po redovnih bratih in sestrah, prostovoljcih in drugih pohodnikih.«

Med prostovoljci, ki so se v preteklosti udeleževali pohoda, je bila tudi Silvija: »Vrnila sem se, ker nikoli ne bom mogla povrniti vsega, kar sem prejela. Pohod proti Porcijunkuli in prejem odpustka je milost, ki bi jo rada podoživela vsako leto. Podoživela bi rada tudi veselje drugih.« S. Sara, frančiškanska redovnica, ki

živi v skupnosti sv. Marije Angelske, je sodelovala na skupnem pohodu mladih Umbrije in Sardinije: »Vsako romanje je srečanje z Božjim obličjem, obličjem Očeta, Kristusa in je boj, v katerem opuščamo svoje maske in moje srce je moralo priti do srečanja z Očetom. Zato sem vesela in navdušena nad mladimi, ki jih spremljamo ob prihodu v Assisi.«

Prva skupina, ki je prispela na trg pred baziliko sv. Marije Angelske, je bila skupina iz Umbrije in Sardinije, ki je nato sprejela vse druge skupine, ki so prispele v Porcijunkulo, skupaj več kot tisoč petsto mladih. Nato so mladi, bratje in sestre z dvignjenimi prapori na ramah, utrujeni in veseli vstopili na trg pred baziliko. Ob veselih pesmih in besedah dobrodošlice bratov Porcijunkule so pohodniki v zahvalo poljubljali tla. Nato so v procesiji vstopili v Porcijunkulo, da bi prejeli odpustek. V solzah in ganjenosti so tudi oni prejeli dar odpuščanja in miru.

Beatrice Guarrera

Assisi welcomes pilgrims for the Feast of the Pardon (ofm.org)

GENERALNI MINISTER NA MEDNARODNEM FESTIVALU MLADIH V MEDŽUGORJU

Generalni minister br. Massimo Fusarelli OFM se je 2. in 3. avgusta udeležil 33. mednarodnega festivala mladih v Medžugorju na povabilo apostolskega vizitatorja nadškofa Alda Cavallija. »2. in 3. avgust sem preživel v Medžugorju. Imel sem priložnost moliti z romarji, prisluhniti zgodbam in življenju mnogih mladih ter se prepustiti vzdušju velike zbranosti in praznovanja.« **To so besede** br. Massima Fusarellija, ki je maševal 2. avgusta, na dan Porcijunkulskega odpustka. Naslednji dan je imel katehezo – prevedeno v 18 jezikov – po navdihu evangeljskega odlomka iz Mt 11,28-30. Po podatkih organizatorjev se je festivala udeležilo več kot 50.000 mladih iz skoraj vseh držav sveta.

»Osupnila me je zelo raznolika, zgoščena in zbrana udeležba. Njihova pozornost me je presenetila; bilo je nekaj nepričakovanega in lepega. Evharistija je bila poseben trenutek za odpuščanje in mir, ki sta oba zelo frančiškanska in sta tukaj v Medžugorju zelo živa. Med katehezo, katere namen je rast, so mladi zelo pozorno poslušali. Spovedi so bile pomemben del moje poti v Medžugorje. Navdušen sem bil nad tem, kako mladi z vseh koncev sveta doživljajo ta trenutek

v veliki tišini in pozornosti. Tega se bom vedno spominjal,« je svoje vtise o obisku marijanskega svetišča sklenil brat Massimo.

Sveti oče je poslal sporočilo številnim mladim, ki so se zbrali na srečanju: »Kajti pravo zdravilo za človekove rane je življenje, ki temelji na bratski ljubezni, ki svoj izvir najde v Božji ljubezni. Ko boste hodili skupaj z Njim in mu sledili, se boste učili od Njega. On je Gospod, ki drugim ne nalaga bremena, ki ga sam ne nosi. Nagovarja ponižne, majhne in uboge, ker je sam postal reven in ponižen. Če se res želimo naučiti, moramo postati ponižni in priznati svojo nevednost in prevzetnost v tistih trenutkih, ko mislimo, da lahko vse dosežemo sami in z našimi močmi, predvsem pa moramo imeti uho odprto za Učiteljeve besede. Tako spoznamo njegovo srce, njegovo ljubezen, njegov način razmišljanja, videnja in delovanja. Vendar pa bližina z Gospodom in hoja za njim zahtevata pogum.«

Francesco Stefanini

The Minister General at the International Youth Festival in Medjugorje (ofm.org)

PISMO GENERALNEGA MINISTRA SESTRAM KLARISAM OB PRAZNIKU SVETE KLARE 2022

Drage sestre, naj vam Gospod da mir!

Praznik naše matere, svete Klare, je letos zaznamovan ne le s pandemijo, ampak tudi z vojno v Ukrajini in drugimi konflikti. V mnogih državah, kjer ste klarise in smo manjši bratje navzoči in živimo svojo poklicanost in odločitve, ljudi pestijo tudi družbene napetosti ter podnebne in gospodarske krize.

Tudi letos smo pred izzivom oziroma vprašanjem, kaj je središče naše poklicanosti in kako lahko ta osvetluje te težke čase in nam daje upanje.

Zato sem se v molitvi vrnil k prebiranju Oporoke svete Klare. Z vami bi rad razmišljal o nekaterih odlomkih, za katere se mi zdi, da imajo pomembno sporočilo, ki bi nam lahko pomagalo pri poenotenju različnih elementov prejete poklicanosti in odločitve. Zdi se mi, da bi lahko to poenotili takole: »skrbeti«, to je, budno in pozorno živeti prejeti dar, in mu dovoliti, da raste v dobro Cerkve kot romar sredi človeštva. V Oporoki nam Klara poda nekaj besed za to »skrb«.

»Med drugimi dobrotami, ki smo jih prejele in jih vsak dan prejemamo od našega darovalca, Očeta usmiljenja, in za katere se moramo vedno bolj zahvaljevati slavnemu Kristusovemu Očetu, je nedvomno veliki dar naše poklicanosti.« (KIOp 2)

Klara po Frančišku izraža hvaležnost Očetu za poklicanost, ki jo skupaj s sestrami sprejema kot dar od zgoraj.

Skupaj z vami se sprašujem, koliko je v nas živa zavest o prejetem daru, ki ga moramo vračati Očetu z usmiljenim in veselim življenjem. Ali se zavedamo, da odgovarjamo na prejeti dar, ki ga ne podarjamo sami, ampak ga sprejemamo in smo ga poklicani sprejeti ter vračati v hvaležnosti in veselju v različnih stvarnostih, kjer živimo? Na območjih, ki imajo dar poklicanosti in tistih, ki ga nimajo, v bolj mirnih razmerah in na tistih, ki so družbeno bolj napeta, kjer smo ujeti v posledice

vse globljega kulturnega spreminjanja miselnosti? Ta razpoložljivost nam odpira pot, da lahko svojo poklicanost še danes živimo v rodovitnosti.

»Ko mi je najvišji nebeški Oče po svojem usmiljenju in milosti razsvetlil srce, da sem začela delati pokoro [...], v skladu z lučjo milosti, ki nam jo je Gospod dal s svojim čudovitim življenjem in naukom.« (Test 24. 26)

Klara govori o »razsvetljenju srca«, ki ga je prejela od Očeta in o »navdihu«, ki je dozorel v zgledu in besedi njenega očeta, svetega Frančiška. Ta dva elementa, bistvena v vsaki poklicanosti, je treba negovati vse življenje. Poklicanost ni dar enkrat za vselej, ampak raste ob nenehni negi. Zato se moramo vedno znova odpirati Gospodovi navzočnosti in besedi, da bi prejeli to razsvetljenje srca, v katerega luči lahko prepoznamo resnico življenja, h kateremu smo poklicani, in navdih, ki ga žene. Negovati pomeni varovati navzočnost in glas Gospodovega Duha v sebi, biti pozoren na poti, po kateri moramo hoditi, da bi lahko danes razgibano živeli svojo poklicanost.

Naučimo se skrbeti za luč in navdih, ki ju Gospod nenehno seje med nas. Ne skrčimo karizme in poklicanosti na vrsto pravil, ki jih je treba spoštovati, ali na nenehno spreminjanje postopkov in izrazov, saj skrb zahteva zvestobo, pozornost, rast v globino in hrano za korenine.

»Kasneje je za nas napisal način življenja in zlasti ti, da naj bi vedno vztrajale v svetem uboštvi ... da se po njegovi smrti nikakor ne ni oddaljile od tega uboštva. Saj se tudi Božji Sin, dokler je živel na zemlji, nikoli ni hotel oddaljiti od svetega uboštva.« (KIOp 33-35)

V tem odlomku Klara zajame bistvo svoje poklicanosti, in sicer bi rada hodila »po poti življenja in uboštva našega najvišjega Gospoda Jezusa Kristusa in njegove presvete Matere« (KIVod VI, 7) in Frančišek

je bratom in sestram to pot jasno pokazal. V jeziku Frančiška in Klare to pomeni, kot dobro vemo, da je treba slediti Učlovečenju, v katerem se je Božji Sin ponižal, in Trpljenju, oziroma ljubezni, ki se je sklonila, da bi učencem umila noge. To uboštvo Božjega Sina se udejanji v izbiri življenja, ki se odpove zagotovilom posvetnega dohodka in varnosti, da ostane romar in tujec tudi v omejenem prostoru samostana. Korenita pot razlastitve, po stopinjah tistega, ki se je odločil živeti brez lastnine, se celo odrekel temu, da bi živel svojo Božjo naravo, da bi se popolnoma in z zaupanjem izročil Očetovi ljubezni. Skrb za to uboštvo v globokem življenju ljubezni lahko vodi do zelo korenitih odločitev, da pustimo za seboj zagotovila in varnost. Zdi se mi, da to pomeni spet poiskati delo in se preživljati z njim, deliti življenje s tistimi, ki nimajo zagotovil, in sicer ne po lastni izbiri, in premisliti odnos do tistega, kar nam daje zagotovila, predvsem denarja. To je evangelijska alternativa številnim zagotovilom, ki jih pogosto iščemo. Klara je bila svobodna ženska. Ni se bala zaupati in celo ostati brez kruha, da bi izkusila previdnost in skrb, ki jo je imel Gospod zanj in njene sestre. Te skrbi smo deležni tudi mi in za to se lahko naučimo skrbeti tudi za svojo poklicanost. To velja tudi za nas, vaše brate, in ve nas na to opominjate.

Klara zaupa to skrbništvo Cerkvi, Frančišku in njegovim naslednikom. Ve, da sama oziroma s sestrami ne morejo obvarovati tako velikega daru. Tudi mi, vaši bratje, tega ne zmoremo sami, ker potrebujemo širšo pripadnost Cerkvi, Božjemu ljudstvu in vsej naši družini. Zato se mi zdi pomembno za ohranitev poklicanosti in uboštva, da pripadate redu, ste v občestvu z drugimi sestrami v zvezi in redu kot celoti. Nihče se ne odreši sam, povezani smo med seboj, kot nam je pojasnil papež v okrožnici Hvaljen, moj Gospod, in vse to nosi eno samo ime, skrbništvo in skrb za najdragocenejši dar, ki ga imamo, za svojo poklicanost in odločitve.

Ta skrb za dar poklicanosti ni samo za nas, ki živimo danes, ampak, kot pravi Klara, za sestre, ki bodo šele prišle. Poklicanost je dar, ki ga prejmemo ne le zase v teh nekaj letih, ki so nam na voljo, niti samo za ta ali oni samostan. Je dar, ki je bil pred nami in bo živel za nami, in ni vezan na zidove ali celo na skupnost, temveč na način življenja. Danes, ko mora marsikateri samostan zapreti svoja vrata, kakšen tudi po več stoletjih, imejmo zaupanje! Zaupani smo Očetu usmiljenja, ki ostaja zvest. Dar poklicanosti je živ in vse dobro, kar je neka skupnost naredila, bo ostalo, tudi ko je ne bo več, in bo živelo z drugimi sestrami in v njih. Pomislimo na samostane, ki se odpirajo in cvetijo v različnih deželah sveta: naš poklic je živ!

Koliko svobode nam daje ta odprtost srca, kako nas uči živeti brez kakršne koli lastnine in vračati Očetu, kar smo prejeli!

»In ljubite se med seboj v Kristusovi ljubezni. In to ljubezen, ki jo nosite v srcih, dokazujte tudi na zunaj z dejanji; tako bodo sestre, ki jih bo ta zgled spodbujal, vedno rasle v ljubezni do Boga in v medsebojni ljubezni.« (KIOp 59-60)

Klara usmerja sestre na pot ljubezni in medsebojne skrbi kot na zanesljivo pot, na kateri lahko negu-

jejo svoj dar poklicanosti in odločitve. Drage sestre, ve živite zelo močno in konkretno stvarnost bratstva. Vse življenje si delite prav vse. Učite se spoznavati in nosite življenje, iskanje in vsakdanje življenje vsake sestre. Koliko nas morate naučiti o tem! To bratsko ljubezen je treba negovati, ker ima teološke korenine in je ni mogoče omejiti na človeško sočutje ali naklonjenost. Ta ljubezen je sestavljena iz konkretnih dejanj, vsakodnevnih skrbi in varstva, še zlasti danes. Od nas zahteva tudi pozornost do človeških, čustvenih in duhovnih izkušenj vsake sestre. Danes se mnogo bolj zavedamo kompleksnosti človeškega, zato vemo, da smo poklicani skrbeti za celoga človeka, v njegovi celovitosti. To velja za čas začetne formacije in še posebej za celotno pot, ki jo vsaka sestra prehodi v različnih obdobjih življenja.

To, kar sem vam letos želel povedati, zaključujem s Klarinimi besedami na koncu oporoke, ki so molitev in opomin. V molitvi s Klaro izročamo vse Očetu Gospoda Jezusa po Devici Mariji, način življenja klaris, s pogledom, usmerjenim k Frančišku, ki še naprej varuje našo poklicanost. V tej hvaležnosti nas Klara opominja, naj rastemo in vztrajamo v dobrem, to je, naj ostanemo odprti in dejavni v odgovoru na svojo poklicanost. Dobro vemo, da se vsako življenje, torej tudi življenje v Duhu in v poklicanosti, ustavi in zamre, če ne raste. Zato je cilj skrbi, ki se je učimo živeti drug do drugega, zagotoviti, da se vsi živahno odzovemo na Božjo željo na najdragocenejše dobro, ki smo ga prejeli, svojo poklicanost in odločitve.

In ostati na tej poti se mi zdi najbolj pravi način, da prebrodimo te težke čase, ko se zdi, da se vse ruši in prihodnost ugaša. Klara nas vabi, naj raje gledamo naprej, ne pa da se ustavljamo. Če bomo rasli v tem upanju, bomo kvas v svetu, ki to upanje potrebuje bolj kot kadar koli prej.

S to molitvijo in z blagoslovom Klare vas zapuščam in vam želim slovesno in veselo praznovanje njenega godu, v močni priprošnji, naslovljeni na Očeta za Cerkve, za svet, za mir, za našo družino, ki se mora tako zelo krepiti in rasti v daru svoje poklicanosti.

»Zaradi tega poklekujem pred očetom našega Gospoda Jezusa Kristusa, da bi nam po zaslugah slavne svete Device Marije, njegove matere, našega blaženega očeta Frančiška in vseh svetnikov, isti Gospod, ki nam je dal začeti dobro delo, dajal tudi rast in tudi vztrajanje do konca. Amen.« (KIOp 77-78)

V povezanosti z vami in v bratski skrbi vas prisrčno pozdravljam in nad vas kličem blagoslov sv. Frančiška.

**Br. Massimo Fusarelli, OFM
Generalni minister**

Letter of the Minister General to the Poor Sisters for the Solemnity of Saint Clare, 2022 (ofm.org)

BR. MASSIMO FUSARELLI: »S KLARO SE UČIMO VELIKODUŠNO LJUBITI«

Klara se je lahko sprijaznila s smrtjo, ki jo je nosila v sebi, ker je nenehno iskala Gospoda in hodila po njegovih blagosloavljenih stopinjah. Tu se je naučila sprijazniti s smrtjo tudi po svoji bolezn, se učila zastonjske ljubezni do konca, tako kot je odkrila, da je neizmerno ljubljena,« je povedal generalni minister, Massimo Fusarelli 10. avgusta med vigilio ob prehodu svete Klare pri sv. Damjanu, kjer je svetnica živel in umrla.

Pred frančiškansko družino, redovniki in romarji, ki so se zgrnili k sv. Damjanu, je br. Massimo pojasnil, kaj nam njen prehod pomeni danes: »Da se noč tukaj, kjer je živel kot golob v skalni razpoki, se učila umivati noge sestrām in ubogim in se iz teh blagosloavljenih nog naučila prepoznati navzočnost Gospoda Jezusa, spominjamo njenega prehoda, je zame in za vse nas velik dar.«

Minister je svojo homilijo sklenil s podobo svetega Frančiška, ki je »sestro Klaro pozdravil na ravni-

ci, kjer se je začela pot mlade Klare: v Porcijunkuli«. Dodal je: »Tukaj je Frančišek iz nebes spremljal Klaro na srečanje z njenim Gospodom, ki je zrel sad ljubezni, s katero ga je vedno iskala in ga želela.«

Z devetdnevno od 2. do 9. avgusta se je začela pot duhovne priprave na sv. Klare v Assisiju. Zaključila se je na predvečer 10. avgusta s prvimi večernicami in slovesno mašo, ki jo je vodil nadškof Domenico Sorrentino, škof Assisija – Nocere Umbre – Gualdo Tadina, in škof Foligna, ter vigilio pri sv. Damjanu, ki jo je vodil generalni minister. Danes zjutraj, na god sv. Klare, je v baziliki sv. Klare maševal nadškof Vittorio Francesco Viola OFM, nadškof tajnik Dikasterija za bogoslužje in disciplino zakramentov. Ob 17.30 je druge večernice vodil br. Francesco Piloni OFM, provincialni minister manjših bratov Umbrije in Sardinije.

Br Massimo Fusarelli: 'Let us learn with Clare to love freely to the end.' (ofm.org)

INDIJA: PROVINCA SVETEGA APOSTOLA TOMAŽA RASTE

Red manjših bratov v Indiji se povečuje: v njem živi in deluje 160 bratov z večnimi zaobljubami, 50 bratov z začasnimi zaobljubami in 18 bratov v noviciatu. Bratje v Indiji – v 15. stoletju so tja prvi prišli portugalski bratje – skrbijo za najbolj uboge in bolne, otroke in sirote, poleg tega pa so dejavni v medverskem dialogu in ozaveščanju o trajnostnem življenjskem slogu. Lokalna bratstva vodijo več centrov: med njimi so dom za ljudi s HIV/aidsom, dom za otroke in sirote in več šol, kjer sejejo semena frančiškanskih vrednot vesoljnega bratstva, miru, pravičnosti in skrbi za stvarstvo.

V okviru skrbi za mlade brate, ki so v formaciji, je pretekli mesec, od 25. do 31. maja 2022, potekal pomemben dogodek v samostanu St. Louis, v Palamonerju, zibelki frančiškanov v Indiji: FRISM ,22 (Friar Students' Meet – 2022). Na njem se je zbralo 64 bratov, vključno z brati v noviciatu, brati z začasnimi zaobljubami in brati, ki so pred kratkim dali večne zaobljube.

V središču uvodnega srečanja so bili govori generalnega ministra Massima Fusarellija, generalnega tajnika za formacijo in študij Darka Teperta, nekdanjega generalnega ministra Michaela Perryja in nagovori v navzočnosti generalnega definitorja, br. Johna Wonga, generalnega vizitatorja, br. Noela Muscata in provincialnega ministra, br. Praveena D' Souze. Br. Massimo je povabil mlade brate, naj se posvetijo misijonom po vsem svetu. Br. Darko je mlade opomnil: »Frančiškanski poklic ni lastnina, ampak božji dar.«

Ob robu srečanja FRISM ,22 je potekalo tudi generalno srečanje formatorjev, ki so se lahko družili s študenti in jih poslušali. Med srečanjem so se formatorji in mladi bratje lahko pogovarjali o radostih in težavah formacije ter o tem, kaj pričakujejo od programa formacije.

Igre v zaprtih prostorih (namizni tenis in karom) in igre na prostem (košarka in odbojka) v popoldan-

skem času ter zabavne večerne dejavnosti so bratom prinesle veliko veselja in smeha.

Bratje so bili tudi priča vstopu 9 novincev, preprostim zaobljubam 16 bratov in obnovitvam zaobljub 31 študentov.

Vrnitev v samostan St. Louis, v študentskem naselju v Palamanerju, kjer vsi študentje preživijo eno leto v noviciatu, je bila kot vrnitev k izvoru njihovega frančiškanskega poklica. FRISM, 22 se je zaključil s praznovanjem prvih zaobljub 31. maja 2022.

FRISM je, kot prvi primer svoje vrste, ustvaril čudovito platformo za druženje in navdih med samimi brati, kar je bilo študentom zelo všeč. Za mnoge je bilo to čas veselja, gorečnosti, bratstva in polnosti življenja.

India: St Thomas the Apostle Province is Growing
(ofm.org)

Rim, avgust 2022

FRANČIŠKANSKA OBLETNICA: VABILO K BRANJU SMERNIC

**Drage sestre in bratje Frančiškanske družine,
Naj vam Gospod da mir!**

Odbor Frančiškove družine za frančiškansko obletnico se obrača na vas, da nadaljujete dialog, ki ga je naših šest generalnih ministrov začelo 2. oktobra lani. Napovedali so stoletnico in v začetku maja izdali maja *Smernice* z naslovom *2023-2026 Stoletnica, izoblikovana in praznovana v več stoletnicah*.

Kot veste, gre za besedilo, prevedeno v nič manj kot deset jezikov, ki predstavlja oris za praznovanje vsake od stopenj stoletnice: leta 2023 Vodilo in božič iz Grecciu; leta 2024 prejem stigm; leta 2025 Hvalnica stvarstva, leta 2026 pa Frančiškova velika noč oziroma Frančiškova pasha. To besedilo bo temeljni pripomoček za praznovanje obletnice. Tisti, ki so te smernice že prebrali, so gotovo videli, kako bogato je. Zdaj vam pošiljamo zelo kratko besedilo (dve strani), ki vam bo olajšalo branje *Smernic* in takoj razumeti povezavo in razlago predlaganih tem. To je nekakšna razpredelnica, ki za vsako leto prikazuje teme, povezane z vsako obletnico, prikazuje njihovo strukturo, razloženo v štirih temeljnih razsežnostih. Gre za preprost predlog, ki želi ponuditi možno uporabo smernic in s tem spodbuditi ustvarjalnost.

S tem vas želimo znova povabiti, če tega še niste storili, da si preberete *Smernice*, ki jih najdete na spletni strani Reda OFM.ORG, v rubriki Dokumenti.

Zdi se nam zelo pomembno in pomenljivo, da lahko vsi, ki pripadamo eni Frančiškovi družini, skupaj v različnih deželah in kulturah sveta sledimo bistvenim fazam zadnjih let življenja »našega« Frančiška Asiškega.

Odgovorni za štiri sektorje komunikacije, formacije, evangelizacije in JPIC različnih redov in ustanov frančiškanske družine so hkrati začeli usklajevanje glede obletnice. Odgovorni za komunikacijo že vzpostavljajo spletno stran za enotno obletnico frančiškanske družine.

Če bomo po koncu teh štirih let lahko rekli, da smo obletnico praznovali skupaj kot frančiškanska družina, bi dosegli dober rezultat v medsebojnem poznavanju in predvsem občestvu.

Naj nas Gospod spremlja na tej skupni poti in nam nakloni, da bomo obletnico doživeli kot priložnost, da svoj pogled odločno upremo v prihodnost in v skladu s svojo karizmo utrdimo svojo frančiškansko identiteto.

**Bratski pozdrav,
Odbor Frančiškanske družine za frančiškansko
obletnico
Franciscan Centenary: an invitation to read the
Guidelines (ofm.org)**

TEMATSKA/KARIZMATIČNA JEDRA

za praznovanje frančiškanske obletnice 2023-2026

Bistvo spodnjega pregleda so karizmatična jedra, s katerimi želimo zaznamovati frančiškansko obletnico, pojasnjeno in obhajano ob različnih stoletnicah.

- Za vsako leto je na voljo:
- naslov iz »Hvalnice Bogu Najvišjemu«, besedila sv. Frančiška;
 - konkretna obletnica, ki jo bomo praznovali;
 - povezovalni simbol;
 - nekaj poudarkov vsebin, ki jih je mogoče poglobiti v štirih razsežnostih: teološki, antropološki, ekleziološki in sociološki. Za nadaljnje študije si preberite *Smernice*, ki jih je pripravila Konferenca frančiškanske družine v svojem dokumentu z dne 1. januarja 2022.

Ta pregled je na voljo generalnim sekretariatom in drugim formacijskim in organizacijskim strukturam različnih inštitutov, subjektov in jurisdikcij. Upamo, da bo spodbudil razvoj programov in dejavnosti vzgoje, ki jih bomo izvajali *ad intra* in *ad extra*, kot frančiškanska družina, po možnosti v občestvu na različnih ravneh.

To je osnovna mreža, ki jo je treba uporabljati svobodno in ustvarjalno, ki bo poudarjala enotnost projekta in vključevala različne razsežnosti v kontinuiteti in procesu.

Za vsako leto bi lahko različni sektorji ponudili različne liste, po možnosti povezane med seboj, skupaj z metodološkimi predlogi za uporabo.

Tematska/karizmatična jedra za praznovanje frančiškanske obletnice 2023-2026

	Dogodek	simbol	Teološka razsežnost	Antropološka razsežnost	Ekleziološka razsežnost	Sociološka razsežnost
2023 Ti si veselje	Greccio	jaslice	Učlovečenje: Sin je postal naš brat	Telo: čustvenost, spolnost, občutki	Živeti karizmo v različnih kulturah: inkulturacija in medkulturnost	Vesoljna razsežnost učlovečenja. Ubogi Kristus, rojen na obrobju
	Vodilo	Evangelij	Osrednje mesto evangelija v našem življenju. Eksistencialni pristop	Vodilo v službi razvoja in varovanja našega karizmatičnega načina sklepanja prijateljstev	Frančiškanska ekleziologija v službi občestva in sinodalnosti v Cerkvi	Dobrota in velikodušnost. Naš minoritski slog navzočnosti v svetu
2024 Ti si ljubezen	Stigme	križ	Frančiškanski križ: izraz in zgled zastonske ljubezni troedinega Boga	Spoznavanje, sprejemanje in vključevanje naših osebnih in institucionalnih meja	Prepoznavanje, personalizacija skrivnosti življenja, smrti in vstajenja Jezusa Kristusa	Solidarnost s križanimi in izključenimi sveta
2025 Ti si lepota	Hvalnica stvarstva	zemlja	Božja navzočnost v knjigi stvarjenja	Ključne lastnosti: čudenje, ponižnost in hvaležnost	Srce našega misijona: izgradnja vesoljnega bratstva	Mogoč je tudi drugačen način življenja: celostna ekologija
2026 Ti si upanje	Frančiškova velika noč	evharistija	Slava: cilj homo viatorja	Bratsko življenje: Rodovitno, poraja življenje	Lepota in privlačnost krščanskega življenja	Evharistični slog bivanja v svetu: izkustvo ljubezni, upanja in pravičnosti

Št. 32/22
Ljubljana, 13. september 2022

Zapisnik 4. redne seje provincialnega defnitorija

Četrta redna seja provincialnega defnitorija je bila v torek, 13. septembra 2022, v samostanu Marijinega oznanjenja v Ljubljani. Seje so se udeležili:
p. Marjan Čuden, provincialni minister, br. dr. Miran Špelič, vikar province;
defnitorji: p. Bernard Goličnik, p. dr. Christian Gostečnik, p. Pavle Jakop, p. Niko Žvokelj ter p. dr. Tadej Strehovec.
Seja se je začela ob 9.30 uri z molitvijo, ki jo je pripravil p. Pavle.

1. Sprejem zapisnika 2. in 3. seje provincialnega defnitorija

Provincialno vodstvo je potrdilo zapisnika 2. in 3. redne seje provincialnega defnitorija. Provincialno vodstvo je glede sprememb *Provincialnih statuten* sprejelo sklep, da bosta br. Miran Špelič in p. Tadej Strehovec pripravila čistopis *Provincialnih statuten* s spremembami, ki jih bo tajništvo poslalo v potrditev na generalno kurijo.

2. Pismo generalnega ministra po kapitlju in vloga delegata br. Darka Teperta

Provincial je predstavil pismo generalnega ministra po kapitlju in vlogo delegata br. Darka Teperta.

3. Plenarni svet province

Provincialno vodstvo je imenovalo p. Janeza Papa za tajnika *Plenarnega sveta province* in sklenilo, da bo izvedel postopek izvolitve desetih svetovalcev. Provincialno vodstvo je določilo, da bo prva seja *Plenarnega sveta province* v ponedeljek, 14. novembra 2022, ob 9h na Viču v Ljubljani na kateri bodo člani obravnavali možnosti organizacijskega preoblikovanja naše province.

4. Potrditev diskretnosti, potrditev služb in dnevnega reda v samostanih

Provincialno vodstvo je v samostanu Ljubljana Vič potrdilo za diskreta p. Petra Lavriha in br. Marjana Cvitka. Prav tako je potrdilo dnevni red in službe v naslednjih samostanih: Kostanjevica, Brezje, Ljubljana-Vič, Ljubljana-Center in Maribor. Na naslednji seji defnitorija bo potrdilo diskrete, službe in dnevne rede vseh ostalih samostanov.

5. Srečanje za gvardijane, predstojnike in župnike

Provincial je predstavil potek srečanja za gvardijane, predstojnike in župnike, ki bo v sredo 28. septembra 2022 na Viču v Ljubljani.

Naslednja seja provincialnega vodstva bo v torek, 8. novembra 2022, ob 9. uri v Ljubljani.

Provincialno vodstvo je sejo zaključilo ob 12.40 uri z blagoslovom.

p. Tadej Strehovec
Tajnik province

IZLET TRSATSKEGA NOVICIATA

Ker sem bil v trsatski noviciatski generaciji 2021/22 tudi en Slovenec, se je spodobilo, da vsi skupaj vsaj enkrat obiščemo tudi mojo domovino. Na pot smo se odpravili v sredo, 3. avgusta, v strahu pred gnečo na cesti že zgodaj zjutraj. Ta strah se hvala Bogu izkazal za neutemeljen in po precej prijetni vožnji smo prispeli v naš samostan na Tromostovju. Bratje so nas pogostili z obilnim zajtrkom, nato pa smo si skupaj ogledali starodavne hodnike samostana, knjižnico, molitveni in pevski kor – br. Teo je imel po enem letu igranja na trsatskih, sicer Jenkovih, a žal močno predelanih orglah, tudi priliko preizkusiti še ljubljanski inštrument –, prostore provincialata in cerkev. Za sprehod po mestu pa takrat žal ni bilo časa, saj smo se že po slabi uri odpravili proti Viču, si tam ogledali cerkev in župnijski dom, posebno smo se vsi navduševali na funkcionalnostjo in velikostjo župnijske dvorane. Na vrtu so nas pozdravile tudi čebele iz novih samostanskih čebelnjakov, ki so dale obisku posebno »slovensko noto«. Od tam smo šli naprej na Brezje, kjer nas je pred baziliko sprejel rektor p. Robert. Pri milostni podobi Marije Pomagaj smo nato s patrom provincialom obhajali mašo v slovenskem jeziku, ki pa so jo moji sonovinci obogatili z petjem hrvaških marijan-

skih pesmi. P. Marjan je v pridigi spomnil, kako globok zgled je sv. Frančišku predstavljala Marija: »Sveti Frančišek je za roko prejel nebeško Mater Marijo in Ona ga je vodila skozi življenje. Frančišek je pri Mariji našel način, kako ravnati s sobraty. Novinci preko svetega Frančiška sledite Božji Materi, vam je zgled ponižnosti. Brez ponižnosti ne moremo ljubiti drugih, ne moremo jih imeti za brate in sestre. Želim, da bi vsi bili Marijini. Marija je ganjena ob vsaki naši molitvi, Bog je ganjen, ko ga prosimo. Nič zapletenega je biti Božji otrok.« Po maši nam je p. Robert razkazal baziliko, samostan, atrij s kapelo in tam predstavil zgodovino nastanka romarske poti, potem pa smo si ogledali še Muzej jaslic. Vsi smo enoglasno priznavali, da je še bogatejši in še lepše postavljen kot tisti v Grecciu, ki smo ga tudi letos obiskali, ko smo romali v Assisi. Po ogledih je sledilo kosilo z brezjanskim bratstvom, kjer smo se še posebej razveselili staroste naše province, p. Polikarpa. Po kosilu smo se odpravili na Bled, ker pa nas je jutranja sreča glede prometa zapustila, smo si bili jezero prisiljeni ogledati z gradu. Nekateri smo se vendarle po stopnicah spustili do obale in si nazaj grede še na hitro ogledali župnijsko cerkev sv. Martina, nato pa smo odpravili proti Šiški. Tam nas je, žejne od poti, gvardijan p. Silvin pogostil z

res raznovrstnimi pijačami, nato pa nas je p. Gregor še duhovno počil z raznovrstnostjo Plečnikove arhitekture. Spomnili smo se, da je Plečnik tudi precej deloval na Hrvaškem in, v kolikor vojna ne bi tega preprečila, načrtoval tudi dozidavo trsatske bazilike. Bližal se je že večer in odpravili smo se še proti zadnji postaji našega »slovenskega romanja«: Novi Štifti. Na poti smo se za trenutek ustavili pred gradom Turjak, saj slovenski in hrvaški narod močno povezuje skupna zgodovina obrambe pred Turki, nato pa že kmalu prispeli v naš najjužnejši samostan sredi ribniških gozdov. Vse, še posebej magistra p. Iveka, so nadvse fascinirali prečudoviti zlati oltarji v cerkvi, pa tudi svete stopnice in drugo baročno umetniško bogastvo cerkve. Ogledali smo si tudi samostan z romarskim domom, nato pa sedli k večerji. Tudi ta ni razočarala: kuharica argentinskega porekla je pripravila to, v čemer so v njeni domovini mojstri – govedino z žara. In to je predstavljalo krassen zaključek že tako bogatega dneva. Še cel avgust sem nato poslušal razne pozitivne vtise, ki so jih sobratje nabrali v Sloveniji, tako da očitno imajo naša domovina in naši samostani nekaj, kar je sposobno navdušiti tudi druge narode.

br. Domen Iljaš

PREOBLEKA BR. ANDRAŽA G. IN BR. FILIPA M.

V petek, 26. 8. 2022, je v popoldanskih urah v Marijinem svetišču na Trsatu potekal obred preobleke. Frančiškanski habit, obleko preizkušnje, sta sprejela br. Andraž Gorenc iz župnije Ljubljana-Vič in br. Filip Mlinar iz župnije Horjul. Po zaključenem letu postulata v samostanu Ljubljana-Center pod vodstvom magistra p. dr. Christiana Gostečnika sta začela leto noviciata skupaj še z enim novincem, br. Ivanom, iz frančiškanske province sv. Cirila in Metoda.

V letu noviciata ju bo posebej spremljal magister p. Ivan Miklenič, ki se je tudi v preteklem letu posebej izkazal z naklonjenostjo do Slovencev, saj sam prihaja iz hrvaškega Zagorja. Kot vicemagister mu bo stal ob strani mladi p. Gabrijel Bošnjak, za katerega bo to prvo leto v službi vzgojitelja.

Vse trem novopečenim novincem želim obilo poguma in veselja!

fr. Jan Dominik B.

PRVE REDOVNE ZAOBLJUBE BR. DOMNA ILJAŠA

Vsoboto, 27. avgusta, v popoldanskih urah je v baziliki Marije Trsatske pet novincev izreklo redovne zaobljube Bogu za eno leto: za frančiškansko provinco sv. Cirila in Metoda br. Danko Mihovilović iz Karlovca, br. Teo Knežević iz Virovitice in br. Loris Pilav iz Zagreba; za frančiškansko provinco sv. Hieronima v Dalmaciji in Istri br. Antonio Bašić z Reke; za slovensko frančiškansko provinco sv. Križa br. Domen Iljaš iz Ljubljane.

Slovesno mašo zaobljube je vodil provincialni minister hrvaške frančiškanske province sv. Cirila in Metoda p. Milana Krišto, skupaj z br. Tomislavom Šankom, provincialnim ministrom frančiškanske province sv. Hieronima v Dalmaciji in Istri, ter p. Marjanom Čudnom, slovenskim provincialnim ministrom. Slovesnosti prvih začasnih zaobljub so se udeležili številni frančiskani iz treh provinc, ki so prišli podpret mlade brate.

Novozaobljubljenici so pred navzočimi starši, sorodniki, redovnimi brati, domačimi župniki in trsatskimi verniki obljubili, da bodo eno leto živeli v pokorščini, uboštvu in čistosti ter se trudili živeti svojo predanost Jezusu Kristusu v vedno popolnejši ljubezni.

fr. Jan Dominik B.

Sreda, 28. 9. 2022

SREČANJE ZA GWARDIJANE IN ŽUPNIKE NA VIČU V LJUBLJANI

Provincial p. Marjan Čuden je za gvardijane in župnike, ki so bili izvoljeni in imenovani na zadnjem kapitlju, zbral na prvem srečanju. Samo srečanje je zelo dobro in skrbno pripravil. Vsak je dobil posebno mapo z dvema dokumentoma in kopijami, ki govorijo o dveh pomembnih službah v naših bratstvih. Dobili smo tudi datume za duhovne vaje in druge programe, ki so pred nami v pastoralnem letu 2022/23.

Zbrala se nas je večina povabljenih. Prisluhnilo smo najprej p. Marjanu, ki je nanizal točke, ki bi jih naj gvardijani ponotranjili in zaživel. Naj jih nekaj navedem:

gvardijan je na prvem mestu varuh duha, še le na drugem mestu je varuh reda in discipline;

gvardijan ima zgled kakor vršiti službo v ponižnem Kristusu, ki umiva noge; zato naj bi bil gvardijan ponižen in zgled v službi bratov;

- gvardijan naj se zaveda, da so bratje pomembnejši od funkcije, ki so jo prejeli;
- gvardijan služi bratov, to se prepozna v drži zastonjskosti in skrbi za prazničnost;
- gvardijan naj ne živi posvetno, naj ne zanemarja skrb za svojo dušo;
- gvardijan naj se odpove svoji avtoriteti;
- gvardijan ni soler, ampak ekipni igralec; vzgaja sobrat za odgovornost;

Predstavitvi gvardijanove službe je sledila predstavitev finančne obveznosti samostanov in podružnih hiš do province, ki jo je predstavil novi ekonom in tajnik province p. Tadej Strehovec. Navedel nam je dejstva, ki so nam že poznana. Posebej pa je naglasil, da želi provinca urediti celotno premoženje province zato moramo posamezne hiše na provincialat poslati

do 1. 11. vse pravne osebe, ki spadajo pod posamezni frančiškanski samostan. Na naslednji seji definitorija bo seja posvečena financam naše province; pregledati je potrebno tudi posamezne dajatve, ker so se v zadnjih letih stvari marsikje zelo spremenile.

In tretji del je bila predstavitev službe župnika, ki opravlja župnijo, ki je zaupana bratstvu. Veliko raznih pobud je nanizanih na razmnoženih listih, ki jih je pripravil provincial. Naša provinca je zelo pastoralno usmerjena. Župniki, kakor tudi drugi udeleženci smo bili močno spodbujeni k goreči dejavnosti in navdušenosti za oznanjevanje, vabilu in delu za nove duhoven poklice. Veliko programov je pred nami, ki bodo uspeli, če bomo najprej sami navdušeni in na posamezne programe pripeljali udeležence, oziroma povabljenice.

Naj zaključim to poročilo z mislijo papeža Frančiška, ki je vzeta iz naslova Bližina z ljudstvom: »To bližino z Božjim ljudstvom bi rad povezal z bližino z Bogom, kajti pastirjeva molitev se hrani in se uteleša v srcu Božjega ljudstva. Ko pastir moli, nosi znamenje ran in radosti svojih ljudi, ki jih v tišini predstavlja Gospodu, da bi jih pomazilil z darom Svetega Duha. To je upanje pastirja, ki zaupa in se bori, da bi Gospodu blagoslovil svoje ljudstvo«.

Dvournno srečanje smo zaključili ob 12h na kosilu v spodnjih prostorih Antonovega doma. V bratskem pogovoru smo še tako drug drugega obogatili, brata osla nahranili in se domenili, da se čez dva meseca spet dobimo.

p. Krizostom

SREČANJE NOVINECV NA BREZJAH

Od četrтка do nedelje, 22.–25. oktobra 2022, je v slovenskem narodnem svetišču »Marije Pomagaj« na Brezjah potekalo srečanje novincev Južnoslovanske konference provincialnih ministrov reda manjših bratov (JKPM OFM). Letošnji organizator in gostitelj je bila Slovenska frančiškanska provinca svetega križa. Na srečanju se je zbralo petnajst novincev, štirje magistri (p. Ivan Miklenič in p. Gabrijel Bošnjak iz Trsata, p. Ivan Landeka, magister iz hercegove province in p. Marko Ešegović za Bosno Srebreno), ter iz slovenske province provincialni minister p. Marjan Čuden in bogoslovec br. Domen Iljaš, ki sta bila ves ta čas naša vodiča. Pri tem je pomembno omeniti, da sta novinca Slovenske frančiškanske province, br. Andraž Gorenc in br. Filip Mlinar, člana noviciatske skupnosti na Trsatu.

V **četrtek** popoldne smo prispeli na Brezje, kjer nas je sprejel rektor svetišča p. Robert Bahčič in nam na kratko predstavil svetišče in cerkev. Po okrepčilu smo se odpravili proti Bledu in Bohinju. V Bohinju se nahaja kulturnozgodovinski spomenik, cerkev sv. Janeza Krstnika, zgrajena konec 13. stoletja, ki nas je s slogi popeljala skozi vsa umetnostna obdobja od romanike do baroka. Ob vrnitvi na Brezje smo se po večerji odpravili še v Muzej jaslic, ki se nahaja v bližini svetišča, v njem pa najdete preko 450 vrst jaslic z vsega sveta. Prvi dan smo zaključili s predstavitvijo provinc in noviciatov v samostanski dvorani.

Petek smo začeli z jutranjo molitvijo v kapeli romarskega doma na Brezjah, kjer smo bili nastanjeni. Dan je bil rezerviran za ogled samostanov na Primorskem, in sicer Kostanjevice in Svete Gore. Pozno popoldne smo si ogledali še frančiškanski samostan na Viču v južnem delu Ljubljane. Vsak samostan vključuje dragoceno kulturno in zgodovinsko dediščino. Tako je za Kostanjevico zelo dragocena dediščina kripta z člani dinastije Borbonov, za Sveto Goro pa je pomembna zgodovinska pripoved, ki opisuje prikazovanje Matere Božje deklici Urški. V južnem delu Ljubljane, torej na Viču, smo lahko opazili zelo aktivno pastoralno delo frančiškanov, ki se kaže v delovanju pastoralnega centra in študentskega doma v samostanu, predvsem pa

na polnem igrišču otrok in mladih, ki jih bratje zbirajo. Po vrnitvi na Brezje smo nadaljevali bratsko druženje.

Tretji dan našega bivanja v Sloveniji smo začeli s sveto mašo in jutranjo molitvijo v kapeli Marije Pomagaj na Brezjah. Po zajtrku smo se odpravili proti severovzhodu Slovenije na Štajersko, kjer smo si ogledali samostan Svete Trojice v istoimenski občini, nato baziliko in samostan Marije, Matere Usmiljenja v Mariboru ter v pozno popoldne samostan in cerkev v Nazarjah. Nekdaj avguštinski, danes pa frančiškanski samostan Svete Trojice je pomemben po svojih treh zvonikih kot znamenjih Svete Trojice, a tudi po tretjih največjih orglah v Sloveniji. Mariborska bazilika je bila zgrajena v začetku 20. stoletja in je bila prva bazilika v takratni Avstro-Ogrski monarhiji, danes pa v Sloveniji. Poleg bazilike in samostana v Mariboru smo si ogledali še stolnico in se sprehodili po mestu. Morda najbolj zanimiv del našega bivanja v Sloveniji je bil v Nazarjah, kjer smo si poleg frančiškanskega samostana in cerkve ogledali tudi samostan klaris. Sestre so nas s svojim

lepim petjem sprejele v kapeli, kasneje pa smo družnje nadaljevali v njihovem samostanu. Od sester smo prejeli veliko spodbudnih in opogumljajočih besed, najpomembnejše pa je, da smo se priporočili v njihove molitve. Ker nas je vse njihovo petje na začetku razveselilo, smo sestre prosili, da se od nas tudi poslovijo s pesmijo. Po vrnitvi na Brezje smo nadaljevali z bratskim druženjem, tako kot prejšnji dan.

Deževno **nedeljsko jutro** je naznanilo konec letošnjega srečanja novincev. Po jutranji molitvi in zajtrku smo se odpravili proti našemu zadnjemu cilju, to je frančiškanskemu samostanu in cerkvi Marijinega oznanjenja v središču Ljubljane. Samostanski bratje so nas z veseljem sprejeli in nam predstavili samostan in cerkev. Zelo zanimiv je bil ogled velike samostanske knjižnice, ki se razprostira v treh nadstropjih in vsebuje veliko število dragocenih literarnih del. Po ogledu smo se skupaj z župnijskim občestvom odpravili v cerkev k sveti maši. Zaradi slabih vremenskih razmer se nismo odpravili na ogled mesta, kot je bilo predvideno v

programu, ampak smo ostali v samostanu. Po molitvi dnevne ure in bogoslužnega branja je sledilo kosilo, ki je bila zadnja točka našega srečanja. Ob koncu kosila je provincial Slovenske frančiškanske province p. Marjan Čuden izrazil veselje, ker je bilo letošnje srečanje v Sloveniji, magister p. Ivan Miklenič pa se je v imenu vseh zahvalil slovenskemu frančiškanskemu bratstvu za gostoljubnost in razpoložljivost pri organizaciji srečanja.

Na koncu bi se rad zahvalil Bogu, Devici Mariji, zaščitnici frančiškanskega reda in našemu serafinskemu očetu sv. Frančišku v imenu vseh bratov novincev za dar tega srečanja in doživetja, ki nam jih je srečanje prineslo. V veselem pričakovanju naslednjega spomladanskega srečanja v Assisiju pozdravljam vse bralce v imenu noviciatskih bratov s frančiškanskim voščilom: mir in dobro!

*zapisal br. Ivan Pilić,
novinec bosanske province*

prevedel br. Domen Iljaš

ROMANJE V ASSISI ZA DRUŽINE V JULIJU 2022

Imel sem privilegij in v Assisiju sem bil že kot študent pred mnogimi leti, še pred potresom. Takrat smo bivali v šotorih in Frančiškovo mesto me je zelo nagovorilo. Prva dva otroka sta dobila za svoja zavetnika sv. Frančiška in sv. Klaro. V meni je bila vedno želja, da bi se v Assisi ponovno vrnil s svojo družino.

Že dva dni smo doma, toda Assisi še vedno odmeva v nas. Pater Marjan nas je čudovito vpeljal v Frančiškovo duhovnost. Udeleženci romanja prihajamo iz vseh koncev Slovenije in iz različnih življenjskih obdobj. Toda od prvega trenutka naprej smo delovali kot ena velika družina, trudili smo se živeti sporočilo sv. Frančiška in deliti Mir in dobro med seboj. Vse je potekalo zelo gladko, brez čakanja in z dovolj časa za trenutke miru in razmislek o tem kaj nam svetnika iz Umbrije želita sporočiti.

V zadnjih letih smo doma veliko brali knjige in poslušali radijske igre o sv. Frančišku in sv. Klari. Velik dar je bil osebno obiskati svete kraje in stopati po poteh svetnikov. Najlepša hvala patru Marjanu za skrbno vodenje in da je z besedami in dejanji pričaral občutek skupnosti sv. Frančiška. Hvala tudi vsem ostalim romarjem za pomoč in pravo vzdušje. Izkušnja srečanja s sv. Frančiškom in ostalimi svetniki bo ostala z nami in nas spremljala skozi življenje.

Jože Tavčar

Združino smo si že nekaj časa želeli oditi na vodeno romanje v Assisi. Ker sva z možem imela zelo lepo predhodno izkušnjo, sva želela, da bi tudi otroka doživela milost kraja in raziskala poti sv. Frančiška in sv. Klare. Pater Marjan Čuden nas je vodil po cerkvah Assisija in ostalih svetih krajih, kjer nam je odstiral življenje svetnika, ki je s svojim zgledom navdušil že toliko ljudi. Prav vsak od nas je dobil veliko duhovnih vzpodbud. Domov smo odšli veseli, navdušeni nad vsem kar smo na romanju doživeli ter s čudovitim mirom v srcu.

Ana Zajc Smolčnik

KOT ROMAR PRIKOLESARIL K MARIJI POMAGAJ IN OSTAL PRI NJEJ

Vdanašnjem času lahko beremo in slišimo o različnih stvareh, ki jih počenjamo ljudje. Ene so bolj normalne ali običajne, druge manj. Sicer pa se tudi ocena, kaj je normalno ali nenormalno, stalno spreminja.

Med letošnjimi predstavami duhovnikov in redovnikov, ki naj bi jih bilo 150, sem bil tudi jaz. Od sanjave Krke v Novem mestu sem bil po predstojnikovih željah in dekretu prestavljen pod gorenjske hribe in gore na Brezje. Od dneva prošnje do dneva selitve, nekako 3 mesece, je bilo v meni zaradi spremembe vsakodnevno vznemirjanje, enkrat bolj drugič manj. Olja so prilivali tudi ljudje s svojimi vprašanji zakaj, čemu, ali je to potrebno... načrte in sprejete obveznosti v pomladanskih mesecih za poletje, vključno z letnim dopustom, je bilo potrebno izpeljati, hkrati pa vso »kramo«, beri osebne stvari, preseliti. Priznam, da to ni bil mačji kašelj in je terjalo veliko razmišljanja in odločitev, kako in kdaj vse skupaj izpeljati. Trikrat sem prepeljal s kombijem osebne stvari na novo lokacijo, četrtič pa sem se odpeljal sam in to s kolesom, ki mu pomaga baterija. O vse tem ste lahko slišali in prebrali na spletni strani Družine in tudi v moji predstavitvi v reviji Marija. Pot iz Novega mesta na Brezje je trajala od 9.30 do 19.30, ob tem je potrebno računati počitek in polnjenje baterije, samega kolesarjenja pa je bilo za

dobrih 6 ur - od sv. Lenarta v Novem mestu do Marije Pomagaj na Brezjah. 1. avgusta 2022 se je tako pričelo novo obdobje v mojem redovnem in duhovniškem življenju.

Kot gvardijan na Brezjah sem sprejel tudi službo urednika Poročil, ki jih prebirate. Življenje se je iz župnijskega spremenilo v romarsko; torej po delovanju na župniji sedaj delujem v romarskem središču, ki je največje v Sloveniji, kar pričajo množice ob nedeljah in praznikih, včasih pa tudi med tednom. Brezje so ob avtocesti, nekje 1km oddaljene od nje, zato sorazmeroma lahko dostopne za vse generacije. Veliko ljudi na Brezjah najde notranji mir ob samem obisku kraja v tihi moliti pred Marijo Pomagaj, mnogi pa tudi v zakramentalni spovedi. Prav sveta maša - evharistija in spoved sta dva zakramenta, ki še posebej izstopata na Brezjah, zato je lepo in prav, da jih prejemniki začutijo in lepo doživijo. Brezje imajo tudi zelo veliko in pestro založeno prodajalno romarskih spominkov, romarski dom in prečudovit muzej jaslic, kjer je preko 450 jaslic z vsega sveta. Ponudba pa se bo s časom še povečala, saj so načrti in želje; če bo volja in vse tisto, kar je potrebno za njihovo uresničitev.

Na Brezjah v skupnosti šestih bratov živi med drugimi tudi eden najstarejših slovenskih redovnikov in duhovnikov, legenda med spovedniki, p. Polikarp, ki še

vedno skrbi zase tako telesno kot duhovno. Lahko bi zapisal, da ne popušča, v sebi ima neizmerno duhovno moč in željo po življenju in darovanju za drugega. Živeti in delovati s takim sobratom je milostno.

Sama Božja pot Brezje vsak teden privabi številne skupine in na tisoče romarjev, ki pridejo z avtobusom, avtom, motorjem, kolesom in peš. Vsi imajo svoj cilj pri Mariji, ki v svoje naročje, kakor svojega Sina, sprejema vsakega izmed romarjev. Mnogi gredo okrog Kraljice Slovencev po kolenih, velikokrat cele družine. Ob največjem prazniku, 15. avgustu, je bilo letos zanimivo opazovati rome, ki so teden dni prej in še kar nekaj tednov potem prihajali in se ustavljali na Brezjah pri Mariji Pomagaj ali Marijiki, kot jo oni imenujejo.

Z Brezij lahko vsak dan preko interneta prisluhnete sveti maši. En dan sem doživel zanimivo stvar, ko me je oseba, ki me je poslušala, takoj med mašo po elektronski pošti, ki sem jo prebral po maši, opozorila glede prav prebranega imena ☺. Skratka, ljudje nas spremljajo; upam, da tudi preberejo skrbno pripravljene zapise na internetni strani marija.si, ki jih ureja Romarski urad pod vodstvom dr. Andreje Eržen Firšt. Brezje nudijo v romarskem domu tudi možnost za duhovne vaje preko vikenda tako družinam, skupinam in posameznikom.

Da sklenem ta zapis. Eno je bilo prikolesariti k Mariji Pomagaj, še lepše pa je pri njej ostati in delovati. Povabljeni, da pridete ali poromate na Brezje tudi Vi, ki to prebirate in se po Mariji Bogu zahvalite za vse, hkrati pa ga tudi prosite. Vaše prošnje bodo po priprošnji Matere zagotovo uslišane.

V imenu vseh sobratov z Brezij, tudi sobrata župnika v Mošnjah in sodelavcev, vsi prav lepo pozdravljeni in dobrodošli pri Mariji Pomagaj na Brezjah.

p. Krizostom

*Fotografije:
p. Krizostom in Romarski urad Brezje*

IZ LEMONTA

Čas hitro beži. Nazadnje sem za list poročal lani. Februarja letos smo imeli medprovincialne duhovne vaje v Malibuju, v domu duhovnih vaj, ki je last province sv. Barbare. Duhovne vaje je vodil frančiškan, črnski škof iz New Orleansa. Ta frančiškanski dom duhovnih vaj, ki leži na prijetni lokaciji ob Tihem oceanu, ima zanimivo zgodovino. Nek nepremičninar je kupil več kilometrov obale in si na pečini ob zalivu zase zamislil dvorec z mnogimi sobami. Delo je bilo v teku, ko je zbolel in umrl. Njegova žena se je leta in leta tožila z okrožjem, ki je hotelo zgraditi cesto ob obali, ki bi potekala čez njeno posestvo. Nikoli ni dokončala gradnje dvorca. Po njeni smrti je še bolj propadal in so ga za majhen denar kupili frančiškani, ki so iskali prostor za semenišče. Pozneje so si premislili in stavbo namenili za dom duhovnih vaj.

Marca, po dolgem času izolacije zaradi koronavirusa, je bilo lepo priti v Slovenijo. Kapitelj je bil zame posebna priložnost za srečanje s sobraty. Po mnogih letih sem šel iz Lemonta za malo dlje časa kot običajno, ker me je nadomeščal lani upokojeni župnik g. Jože Božnar iz Clevelanda.

V poletni sezoni smo imeli slovenske sv. maše pri lurški votlini za Telovo (oz. po lokalni navadi v nedeljo po prazniku), potem pa še štirikrat: ob romanju in pikniku Društva Prekmurje, ob športnem koncu tedna Slovenskega športnega kluba, ob romanju in pikniku Slovenskega katoliškega centra in za Medeni piknik – tradicionalno dobrodelno romanje in piknik za vzdrževanje samostana in posestva. Vse ostale nedelje do konca septembra imajo romarski in pikniški prostor v najemu večinoma različne kulturne organizacije Poljakov. Navadno je pri lurški votlini najprej maša, potem pa piknik do noči. Vse dogovarjanje s skupinami in razpored ima na skrbi naš sosed Stane

Simrayh. Dohodek od darov teh skupin pomaga vzdrževati posestvo. Stane se je tudi dogovoril s kmetom, ki ima 'hotel' za konje, da nam kosi travo na veliki odprti površini.

Prostovoljca Branko Magajne in Kazi Krampač kar tekmuje v podiranju suhih hrastov in pri pripravi drv. Pogosto se začne šele daniti, ko se že sliši brnenje njihovih motornih žag ali motorja pri napravah za sekanje drv. Vsak od njiju dela pri svojem drevesu.

Strop v cerkvi nam je čedalje bolj 'cvetel'. Dobili smo dva rodna brata, Mehičana, ki sta ves strop na novo prebarvala v samo treh dneh na preprost in učinkovit način in za zelo zmerno ceno.

Avgusta je v 93. letu starosti umrl g. Andrej Remec. Dober mesec pred smrtjo je kot izredni delivec sv. obhajila ob nedeljah še vedno prinašal obhajilo pevcem na cerkveni kor. Še lansko leto je bil, kot že mnoga leta prej, v vlogi Miklavža.

Naš diakon dr. Janez Vidmar je od Nadškofije Chicago prejel priznanje sv. Lovrenca za službo v Slovenskem verskem središču in za vse drugo delo, ki ga opravlja v dobrobit širše skupnosti. V stalnega diakona je bil posvečen leta 1989. Leta 2017 se je upokojil in je od takrat še bolj aktiven. Med drugim je prevzel skrb za naš dom duhovnih vaj. Pridobil je sponzorje in prostovoljce ter zamenjal okna, vrata, vgradil dvigalo, zamenjal strešno kritino in uredil še marsikaj drugega. V eno od naših garaž so pred nekaj meseci pripeljali tisoč veder, ki jih diakoni in drugi prostovoljci polnijo s čistili in drugimi pripomočki ter s pomočjo logističnih podjetij razvažajo po vsej Ameriki na področja poplav, požarov ipd. Janez Vidmar je tudi častni konzul RS v Illinoisu in član odbora Baragove zveze, ki ima sedež v Marquetteu, kjer je Baraga pokopan.

p. Metod

Kapela doma duhovnih vaj v Malibuju, Kalifornija

Stalni diakon dr. Janez Vidmar je prejel priznanje Nadškofije Chicago

Romarska sv. maša

Sprejem skavtov

Nastop lemontske mladinske folklorne skupine na medenem pikniku

Prostovoljca Branko in Kazi takole skladiščita drva (pokrita so že vsa nasekana)

Nujno beljenje cerkvenega stropa

Prijatelji Marije Pomagaj na delovni akciji

NEKAJ NOVIC Z VIČA

Spremembe po provincialnem kapitlju so se zgodila tudi na Viču. Zamenjala se je oblast; dobili smo novega gvardijana, ki je dosedanjim službenim naslov dodal še nove. V tem smislu je dosedanji gvardijan stopil v »začasni« pokoj in bo čakal na naslednjo rundo. Res mu je potekla predstojniška služba, a je dobil nadomestilo, saj je moral sprejeti nekaj »kaplanskih« obveznosti, ki so doslej pripadale kaplanu. To lahko razumemo kot »veliko« spremembo. Doslej je pač veljalo, da je na izpraznjeno kaplansko mesto prišel običajno kakšen novomašnik. Tokrat pa nihče.

P. Boštjan je napredoval, saj se je, tako upamo, usposobil za službo, ki jo je sprejel na Kapeli. Od vernikov se je poslovil v nedeljo, 31. julija, z mašo v cerkvi in po njej pod plantano na parkirišču, ki je bilo tokrat rezervirano v ta namen. Zvesti verniki so bili primerne postreženi. Šest let je hitro minilo in zdaj je obrnil novo stran, ki jo bo pisal v novem okolju in z novimi ljudmi in posebej s sodelavci in sobraty. Hvaležni verniki so mu izrekli toplo zahvalo za opravljeno delo med nami. Želimo mu božjega blagoslova in modrosti na novem službenem mestu.

Slovo je bilo tudi pri samostanki mizi. Novi gvardijan p. Tadej in novi vikar p. Pepi, sta drug drugemu izrekla zahvalo za dosedanje delo in zaželela, da bi se

lepo bratsko življenje nadaljevalo brez večjih pretresov, v slogi in razumevanju. Odhajajočemu p. Boštjanu pa zaželela, da bi bil zvest in uspešen. Njegov sedež v obednici je ostal prazen!

Ker se je komisar in čebelar p. Peter neuspešno ponujal za ... (ne vem, če je mislil resno!), bo njegov prispevek v pastoralnem delu večji, kadar bo pač doma. Je popotnik, ker se je njegova Sveta dežela raztegnila kar na ves svet. Upamo, da mu kakšen covid ne bo mešal štrene in ga »prizemljal« provinci.

Tu je »zvesta priča«, p. Anton, ki že skoraj 40 let poučuje verouk in tako lovi p. Arhangela, ki je bil katehet tukaj 46 let. P. Anton je zlato mašo kar preskočil – prav mu je prišel covid – upamo, da mu ne bo preprečil še biserne maše, saj mu želimo, da bi jo čil dočakal in naj bo nadgradnja zlate. Tu je še za vsak primer »mašilec lukenj«.

Za nami je že prvi samostanski kapitelj, ki ga je sklical 8. avg. novi gvardijan p. Tadej. Uvodno razmišljanje je pripravil p. Peter. Pred nami je skrb, kako ohraniti redovno življenje in kako pastoralno delovati v naši zelo veliki župniji. Določili smo, da bo prihodnji samostanski kapitelj posvečen prav tej temi.

Na Jakobovo nedeljo je podružnična cerkev sv. Juda Tadeja in Simona bogatejša za podarjeni zvon. Blagoslovil ga je župnik, p. Pepi.

Obiskali so nas tudi novinci s Trsata, med katerimi je tudi naš novinec, br. Domen. Z njimi je bil magister p. Ivan in naš provincial, p. Marijan, in postulant Andraž.

V soboto, 13. avgusta, je med nami praznoval 60-letnico življenja domačin p. Marijan, provincial (Spomnil sem se, ko je končal osnovno šolo, sva ga z njegovo mamo peljala v Kamnik. Spomnil pa sem se tudi, kako smo l. 1973 obhajali 60-letnico p. Marijana Valenčaka. Za njim se je zvrstilo že šest provincialov, sedanji provincial je že šesti za Valenčakom. Upamo, da ne bo zadnji!). Jubilant je zbral svoje ožje sorodnike; starše in brate z družinami. Pridružili pa smo se tudi tukajšnji sobratje. Po maši je bilo druženje v dvorani s skupnim kosilom. P. Marjanu želimo trdnega zdravja, volje in moči pri zahtevni službi.

Veselim se, da je novinec, br. Domen Ilijaš, prestal leto preizkušnje in zaključil s prvimi zaobljubami. Na njegovo mesto sta stopila postulanta Andraž Gorenc in Filip Mlinar. Daj, Bog, milost stanovitnosti!

7. septembra smo z dekanijsko sejo tu na Viču začeli novo pastoralno leto in izvolili novega dekana. Predlog zanj smo poslali g. nadškofu in čakamo njegovo imenovanje. Jesen je čas setve in tudi raznih sej in srečanj ne manjka. Da bi le bilo tudi kaj žetve.

Vič, september 2022 / PZJ

PREDSEDNIK REPUBLIKE SLOVENIJE V NEW YORKU VROČIL DRŽAVNO ODLIKOVANJE FRANČIŠKANU P. KRIZOLOGU CIMERMANU

Predsednik Republike Slovenije gospod Borut Pahor je 26. septembra 2022, na posebni slovesnosti na Stalnem predstavništvu Republike Slovenije pri OZN v New Yorku, vročil državno odlikovanje frančiškane p. Krizologu (Martinu) Cimermanu.

Pater Krizolog je prejel medaljo za zasluge, za zasluge pri ohranjanju slovenstva in neutrudno povezovalnost med Slovenci v Združenih državah Amerike.

Utemeljitev: Martin Cimerman, pater Krizolog, deluje v slovenski župniji v New Yorku že od leta 1991, vse od začetka slovenske državne samostojnosti. 30. junija 1991, na četrti dan vojne za Slovenijo, je na trgu pred palačo Združenih narodov pomagal pripraviti demonstracije proti napadu Jugoslovanske ljudske armade in za priznanje neodvisne Slovenije. Sodeloval in organiziral je pošiljanje pisem ameriškim politikom in drugim vplivnežem, ki so jih ameriški Slovenci prosili, naj preprečijo prelivanje krvi v domovini.

Ko je p. Krizolog Martin Cimerman leto pozneje postal župnik, si je promocijo Republike Slovenije v New Yorku in nasploh v ZDA postavil za eno od temeljnih prednostnih nalog, vedel pa je, da mora biti za to najprej trdna in dobro povezana skupnost Slovencev, ki živijo, študirajo in delajo v tem mestu. Trudil se je, da bi postala župnija in še posebej njena farna dvorana kraj

srečevanja Slovencev in Slovencev, pa tudi drugih, ki jih zanimajo naša država ter slovenska kultura in znanost. Zato je pripravil ali spodbudil številne kulturne prireditve, koncerte in razstave, predavanja in podobno.

Po zaslugi župnika Cimermana je slovenska župnija Sv. Cirila v New Yorku kraj odprtosti, strpnosti in povezovanja ne glede na versko pripadnost ali politično prepričanje. S svojim vedrim in humorim pristopom zna vedno ustvariti sproščeno vzdušje, ki kliče k dialogu in iskanju tistih prvin, ki povezujejo ljudi v skupnost. Njegova župnija je v treh desetletjih delovanja postala kraj, kjer so se in se še srečujejo ter med seboj pogovarjajo ljudje različnih pogledov in politiki različnih barv. Prav tej Cimermanovi odprtosti in povezovalnosti je mogoče pripisati tudi velik uspeh pri zbiranju sredstev za obnovo župnijske stavbe, kjer je v domovini zlasti odmeval veliki donatorski koncert oktobra leta 1997 v Cankarjevem domu v Ljubljani, s ponosom pa smo spremljali tudi številne imenitne prireditve, posvečene stoletnici slovenske župnije v New Yorku leta 2016.

»Slovenska duša ima neko posebno privlačnost,« je pozneje rekel pater Krizolog. »Ko smo zaznamovali stoletnico cerkve, so ljudje prišli z vseh koncev sveta.« In v tem se kaže in utrjuje slovenski ponos, je dodal, želja, da se slovenske stvari ohranjajo po najboljših

močeh in tudi v okoliščinah, kjer to ni vedno lahko. To velja tudi za mlajše generacije, ki znajo peti nekatere slovenske pesmi, četudi ne znajo slovensko, in ki v slovenski cerkvi v New Yorku vedno najdejo odprta vrata, čeprav niso njeni verniki.

Medalja za zasluge Republike Slovenije je priznanje in zahvala p. Krizologu (Martinu) Cimermanu za vse delo, ki ga je opravil za promocijo in uveljavitev naše države v Združenih državah Amerike, predvsem pa za njegove zasluge pri ohranjanju slovenstva in neutrudno povezovalnost med Slovenci v New Yorku.

Vir:
Spletna stran Predsednika Republike Slovenije

JESENSKA

Prihaja čas grozdja.

Trta ječi, ko jagode rdijo in se debelijo.

*To, kar bo nekoga odžejalo in razveselilo,
prinaša trti trpljenje in krvavenje;
za kri, ki jo podarja drugim,
trta preliwa lastno kri.*

Kaj mi govorijo te nabrekle jagode?

Rade te imamo in ti podarjamo ti svojo kri.

Kaj mi povedo te jabolka in hruške?

*Rade te imamo in v znamenje svoje ljubezni
ti ponujamo svojo sočno in dišečo dušo.*

Kaj mi šepetata oreh in kostanj?

Rada te imava in ti podarjava ti svoje rjavo srce.

Kaj mi sporoča ta dan,

ki v sončnem naročju pestuje te dobrote?

Rad te imam, zate jih v vetru zibljem in zorim.

Kako polno je življenje z vsem,

kar nas ljubi in kar lahko vzljubimo;

kako smo zares ljubljenci sveta,

*ki nas razvaja s svojimi dobrotami kakor doječa mati,
ki ji za otroke nikoli ne zmanjka mleka in radosti.*

Zares je čas za občudovanje in čutenje te ljubezni.

Čas za pašo nosu po sadovnjakih,

čas za pašo ušes ob pokanju kostanjevih ježkov.

*Čas za dotik preobložene božje dlani,
da te postreže z resnico in lepoto.*

Vstaja tudi čas učenja:

naj se odpro učilnice in napolnijo z vedoželneži,

naj teče sok znanja po mladih trtah,

naj se debelijo in rdijo plodovi zasajenega,

naj se polnijo kašče s sadovi učenosti.

Naj Bog blagoslavlja vse delivce in prejemnike resnice!

p. Pavle Jakop

Misli za duhovno obnovo v mesecu septembru 2022

RAZLOČEVATI IN ODLOČATI

Pri svetem puščavniku Antonu so se nekoč zbrali menihi in se pogovarjali o krepostih, katera je najpomembnejša, največja in sposobna meniha obvarovati pred napadi hudega duha. Eni so rekli, da sta to post in bedenje, ker se po njima najlažje približamo Bogu in se naše misli prečistijo. Drugi so hvalili uboštvo in nenavezanost na zemeljske dobrine, ker nam dajejo notranjo svobodo. Spet drugi so hvalili krepost dajanja miloščine. Vsak je lahko povedal, na kakšen način se lahko najbolj osebno približa Bogu. Že proti jutru se je oglasil Anton in rekel: »Vse to, kar ste povedali, je potrebno človeku, ki išče Boga in se mu želi približati. Toda nobeni od teh kreposti ne smemo dati prvega mesta, kajti mnogi smo odšli v puščavo, kjer se postimo in bedimo, gojimo uboštvo in dajemo miloščino, a ugotavljamo, da so mnogi med nami skrenili s prave poti. Zakaj? Ker niso imeli daru razločevanja duhov. Razločevanje nas uči hoditi po kraljevski poti, brez pretiravanja v eno ali drugo smer. Varuje nas prevar z desne zaradi prekomerne zdržnosti, ali z leve zaradi brezbrčnosti in mehkužnosti. Razločevanje je neke vrste oko ali svetilka duše, kakor je zapisano v evangeliju: »Svetilka tvojega telesa je oko. Če je tvoje telo čisto, bo svetlo vse tvoje telo. Če pa je tvoje oko pokvarjeno, bo temačno vse tvoje telo.« (Mt 6, 22) Razločevanje, ki raziskuje vse človekove misli in razlikuje in ločuje vse, kar je slabega in nevšečnega Bogu ter varuje človeka pred prevaro ... Jasno je, da brez daru razločevanja ne more zaživeti in ostati trdna nobena krepost. Razločevanje je namreč mati

in varuhinja vseh kreposti (Filokalija). Puščavski očetje so se tega globoko zavedali.

Stoletja kasneje je sveti Ignacij Lojolski podal definicijo razločevanja: »Pravila, da bi nekoliko začutili in spoznali različne vzgibe, ki se prebujajo v duši: dobre, da jih sprejmemo, slabe, da jih zavrnemo. Razločevanje je umetnost prepoznavanja, v katero smer vodijo želje srca. Pomeni presejati, razlikovati, združevati in sestavljati različnost v harmonijo. To ne pomeni deliti, temveč razumeti vsako stvar v njenem odnosu do drugih. Če delitev prinaša smrt, razlikovanje vodi v življenje. Kaj bi se zgodilo, če bi bila glava ločena od ramen, ali če se od ramen ne bi razlikovala. Razlikovanje je pogoj za življenje. Vsaka stvar obstaja, ker se razlikuje od Boga. Nasprotno od razlikovanja je zmeda, kaos. Običajno je naše notranje življenje mešanica nasprotnih si čustev in občutij. Dokler jih ne znamo razlikovati, duhovno ne obstajamo. Razlikovati eno stvar od druge, pomeni, da postajamo osebe, sposobne človeških, osebnih in odgovornih dejanj. Brez razločevanja človek ne deluje, ampak ga razni vzgibi in impulzi mečejo sem in tja. Star judovski rek pravi: »Ne dajaj otroku daril, dokler še ne loči med kamnom in orehom.«

Človeka priganja k delovanju predvsem ljubezen. Poganjajo ga globoke želje, ki obljublajo srečo. Določa ga bolj tisto, kar »čuti« in ga privlači. Čutenje pa lahko ima tri izvire: njegov naravni jaz, Boga in sovražnika. Vsak ga vleče v svojo smer. Tako Bog kot sovražnik vstopata v njegovo naravno čutenje in ga prite-

gujeta, prvi v svobodo, drugi v suženjstvo. Da bo naše delovanje čim bolj človeško, svobodno in zavestno, se moramo naučiti, od kot izvirajo in kam peljejo različna čutenja. Notranji nevidni vzgibi določajo zunanja in vidna dejanja. Razločevanje mi pomaga razumeti, kaj naj v določenem trenutku storim, da bo dobro in prav in bom ohranil v srcu mir.

Če hočemo prav izbrati, si moramo prizadevati za notranjo svobodo od površnih navezanosti in vnaprej oblikovanih mnenj. Ignacij svetuje korenito nenavezanost. Svojih želja ne smemo vezati na svoje zdravje ali bolezen, bogastvo ali uboštvo, uspeh ali neuspeh, dolgo ali kratko življenje. Naš edini cilj je svoboda, da se lahko z vsem srcem odločimo slediti Bogu.

Povabljeni smo k opazovanju notranjega dogajanja. Pri izpraševanju vesti gledam, kako je bil Bog čez dan navzoč in dejaven v mojem življenju in kako sem mu odgovarjal. Sprašujem se: Kaj sem storil za Kristusa? Kaj delam za Kristusa? Kaj bom storil za Kristusa?

Tudi naša frančiškanska duhovnost ni program, ampak način gledanja. Je skupek drž in uvidov, ne pravil ali shem. Je globoko cerkvena in zelo ceni sodelovanje in timsko delo. Na povezavo med Bogom in človekom gleda kot na prijateljsko vez, ki se tako kot človeški odnosi razvija in raste skozi čas. Tudi poslanstvo in služenje nista nekaj individualističnega, ampak sta sodelovanje s Kristusom in Cerkvijo (brati in sestrami). Tako postajamo ljudje za druge.

30. julija letos je papež Frančišek na novinarsko vprašanje glede njegovega umika iz papeške službe dejal »Jezuit si prizadeva, da bi izpolnil Božjo voljo. Tudi papež jezuit mora delati enako. Če ti Gospod reče, pojdi naprej, greš naprej. Če ti Gospod reče, pojdi v kot, greš v kot. Gospod lahko reče tudi: „Odpovej se službi!“ Gospod je tisti, ki ukazuje. Ko je bil nek jezuit nekoč utrujen in bolan, je svetemu Ignaciju rekel, da ne more moliti. In dovolil mu je, da je opustil

molitev, nikoli pa izpraševanja vesti: dvakrat na dan pogledati, kaj se dogaja v srcu. Ne gre za grehe ali ne grehe, ne: „Kateri duh me je danes spodbujal?“ Naša poklicanost pravi: išči, kaj se je zgodilo danes. Menim, da je to redovniški način življenja jezuita: biti v duhovnem razločevanju, sprejemati odločitve, izbirati poti, pa tudi kompromise, razločevati situacije, lastno vest, odločitve, ki jih je treba sprejeti, in zato mora biti odprt za vse, kar od njega zahteva Gospod. Takšna je naša duhovnost.«

Ob papežu Frančišku odkrivamo, kako po globokem razmisleku sprejema odločitve, nad katerimi smo večkrat začudeni. Največkrat nas preseneti s svojim pogumom in svojo ponižnostjo. V času sinodalne poti nas nagovarjajo njegove besede, izrečene kanadskim jezuitom, 4. avgusta 2022.

Kot že večkrat je papež ponovno hotel poudariti, da »sinoda ni politično soočanje ne odbor za sprejemanje parlamentarnih odločitev«. »Je izraz Cerkve, v kateri je protagonist Sveti Duh. Če ni Svetega Duha, tudi sinode ni. Lahko bo demokracija, parlament, razprava, a ne bo sinode,« je dejal in kot »najboljšo knjigo o sinodi« predlagal Apostolska dela. Na sinodi se namreč doživi »delovanje Duha« in pride do »dinamike razločevanja«. »Doživimo na primer, da se včasih neko idejo hitro sprejme, se prepira, potem pa se zgodi nekaj, kar stvari ponovno združi, jih ustvarjalno uskladi. Zato želim pojasniti, da sinoda ni glasovanje, dialektično soočenje večine in manjšine. Tveganje je tudi v tem, da se izgubi celotna slika, smisel stvari.« Vse to velja tudi nam, Frančiškovim bratom. Srečujemo se, pogovarjamo se, razločujemo in pogumno se odločamo v dobro bratstva in ljudi, h katerim smo poslani!

Zahvaljujem se bratom jezuitom, pri katerih sem nabral te misli o razločevanju in odločanju.

Pripravil p. Silvin Krajnc

LITURGIČNE SPODBUDE

KAKO IZBIRAMO HVALOSPEVE?

Večkrat slišimo, da se predvsem otroci in mladi pri maši dolgočasijo, ker so vedno ista besedila. Pri tem običajno mislijo na evharistično molitev, ki se jim zdi dolga in se kar naprej ponavlja.

Hvalospev je prvi del evharistične molitve. Začne se z besedami *Gospod z vami*. Duhovnik jih izreče z odprtimi rokami in s tem poudari, da nas Gospod povezuje med seboj. Duhovnika pa ta pozdrav opomni, naj se zaveda Božje navzočnosti, ko je v službi božjega ljudstva »in persona Christi«.

Povabilo *Kvišku srca* nas »dvigne« k središču zahvale. Povabljeni smo, da se dvignemo od vsakdanjih skrbi in raztresenosti in se osredotočimo na držo pristne zahvale Bogu, kar je glavni namen evharistične molitve. Zato duhovnik še enkrat povabi ljudstvo z besedami *Zahvalimo se Gospodu, našemu Bogu*.

Sledi hvalospev Bogu, ki ga v imenu vsega ljudstva moli duhovnik. Ker je Božjih dobrot veliko, so raznoliki tudi hvalospevi, ki izražajo vsebine praznikov, svetih časov, godov svetnikov in drugih vidikov zgodovine odrešenja.

Vzklik *Svet, svet, svet* ni samostojna molitev, ampak slovesni sklep hvalospeva, zato ga ni dovoljeno nadomestiti z neliturgičnim besedilom ali celo kakšno pesmijo. Največkrat zapojejo drugo kitico zahvalne pesmi.

Sedaj pa še nekaj praktičnih navodil. Nekatere maše imajo lasten hvalospev, ki je natisnjen prav pri tisti maši (Jezusov krst, Jezusovo darovanje, Jezusova spremenitev na gori ...) in ga ne smemo nadomestiti z drugim. V misalu so hvalospevi razvrščeni tako, da sledijo cerkvenemu letu, upoštevajo svetnike, običajne dneve brez obveznih godov in rajne.

Druga evharistična molitev ima sicer lasten hvalospev, ki pa ga lahko nadomestimo s kakim drugim, četrta evharistična molitev pa ima neločljiv hvalospev, zato jo lahko vzamemo samo takrat, kadar maša nima lastnega hvalospeva. Enako velja za hvalospeve pri evharistični molitvi za Cerkev. Pri evharističnih molitvah za spravo pa lahko izberemo tudi druge primerne hvalospeve.

Kako izbiramo hvalospeve? Če je praznik svetnika, vzamemo hvalospev njim v čast (Marija, mučenec, pastir), če je obvezen godovni dan lahko vzamemo navadni hvalospev ali pa od svetih časov. Ne pozabimo, da so v misalu tudi notni zapisi, zato predvsem ob praznikih hvalospev radi zapojmo.

p. Silvin

OB 5-TIH VSTANI in svet ti bo ležal na dlani

Avtor te knjižne uspešnice je svetovno znani Robin Sharma, menih, ki je prodal Ferrarija. Knjigo s tem nenavadnim naslovom mi je v branje ponudil p. Peter. Knjiga je obsežna (350 strani) in je težko berljiva zaradi drobnega in zgoščenega tiska. (To opombo naj mlajši bralci preskočijo.) Avtor predvsem poudarja, da za uspešno življenje niso najbolj pomembni talenti, ampak volja, vztrajnost in napor. In nanj se je treba navaditi, kar je za mnoge nemogoče. Da služimo bližnjemu, ni potrebno poznati Sokrata, Einsteinove teorije ... potrebno je le usmiljeno srce.

Svoje izkušnje in prizadevanje je poimenoval »Klub rane ure«. Kdor nima odločne in močne volje, se težko loti kaj zahtevnega. Vendar kakšni junaki pa bi bili, če bi vse lahko dosegli brez truda! Seveda ugotavlja: »Smo sredi neizprosne globalne spalne recesije. Internet in družbena omrežja in široko razširjena zatopljenost v naše naprave so precejšnji krivci za to recesijo.« Znano je: »Več časa ko uporabimo za povezanost na nešteti napravah, manj časa imamo za resnična prijateljstva v resničnem svetu« (Alex Morritt).

Treba se je navaditi na napor, kar pa je danes težko, ko želimo uspehov brez truda. Mladi rod, pa ne samo mladi, imajo mobilni telefon za rešitelja, skiroje za razkazovanje itd. Aleksander Solženicin je svojem času zaslutil, v čem je problem. »Dvajseto stoletje preveva silna težnja po lagodnosti in gmotnem položaju, ničemer se ne želi odpovedati, želi pa imeti vse. To je 'teror užitka'«.

Dejstvo pa je, beremo v omenjeni knjigi: »Junak ne postane velik v obdobju lagodnosti. Slavne in plemenite duše našega sveta postanejo močne, pogumne in moralne, kadar se odločno zoperstavijo viharjem hudih časov, težav in dvoma.«

Kako je glede tega v naših redovnih družinah? Upam, da vsa dobra volja še ni pošla. Ohranimo skupno molitev in se zanjo potrudimo: »Bodimo gospodarji svojega jutra!« Nekateri se zvečer ne spravijo v posteljo in zjutraj vprašanje: »Vstati ali ne vstati!«

Naj nam bo v spodbudo Aristotelov nasvet: »Dobro je biti pokonci pred zoro, saj taka navada prispeva k zdravju, bogastvu in modrosti.«

P. Zdravko

DEVET KOROV ANGELOV

Starejši ljudje se še spominjajo ljudske pesmi, ki je opevala »devet je korov angelov«. Tega sem se spomnil, ko sem v župnijski cerkvi sv. Pankracija v Grižah (cerkev je iz 16. stol.) bral nad prezbiterijem napisane prestole posameznih zborov: Angeli, Arhangeli (nadangeli), Virtutes (moči), Potestates (oblasti), Principatus (vladarstva), Domitiones (gospostva), Throni (prestoli), Cherubim (kerubi), Seraphim (serafi). (»Devet korov angelov« je ob blagoslovitvi orgel /6. nov. 2021/ omenil škof Jurij B.)

Njihove naloge so: angeli nas varujejo; nadangeli nas vodijo; vladarstva so naši vodje pri zemeljskih in duhovnih odločitvah; oblasti nas branijo pred napadi hudega duha; moči zagotavljajo našim dušam moč, da lahko vstopijo v boj; gospostva nam pomagajo ohraniti nadzor nad telesom; prestoli ovenčajo naš boj z mirom, da lahko nemoteno strmimo v božje obličje; kerubi razsvetlijo naš razum, da lahko razumemo; serafi nam pomagajo do najglobljega spoznanja Boga, ki je ljubezen.

V Mariboru v baziliki pa so bili nad glavnim oltarjem »sedmeri mogočni in izbrani angeli, ki vedno stoje pred božjim prestolom: Mihael, borec za božje pravice, varuh cerkve; Gabrijel, božji poslanec, glasnik Učlovečenja, varuh Marijin; Rafael, božji zdravnik, vodnik blodečim, luč slepim, zdravilo bolnim. Tu so tudi oni štirje, ki so po stari krščanski tradiciji imenujejo: Urijel, božji ogenj, z mečem v desni, položenim na prsi, in s plamenom v levi roki. Sealtijel, prošnja pred Bogom, varuh molitve. Jehudel, od Boga proslavljen, maščevalec, katerega je Bog pošiljal pred Izraelce, z zlato krono v desni, v levi bič s tremi črnimi vrvimi. Končno Barachijel, Bog blagoslavlja, angel, ki naj bi govoril z Abrahamom in pograjal smejočo se Saro«. (P. Otmar Vostner: Ob stoletnici frančiškanov v Mariboru, 1964, str. 27)

Vsakemu teh sedmih angelov, ki stoje pred božjim prestolom, so v posebno varstvo izročeni sedmeri sveti zakramenti. Evharistija je izročena v varstvo sv. Mihaela, krst sv. Gabrijelu, birma sv. Urijelu, pokora sv. Jehudijelu, maziljenje, sv. Rafaelu, mašniško posvečenje sv. Sealtijelu, zakon pa sv. Barachijelu.

Znano je, kako je sv. Frančišek častil nadangela Mihaela, njemu v čast se je postil ... Yves Ivonides pa se v knjigi Večni zaljubljenec sprašuje: »Ali danes njegovi bratje še sploh verujejo v angele?«

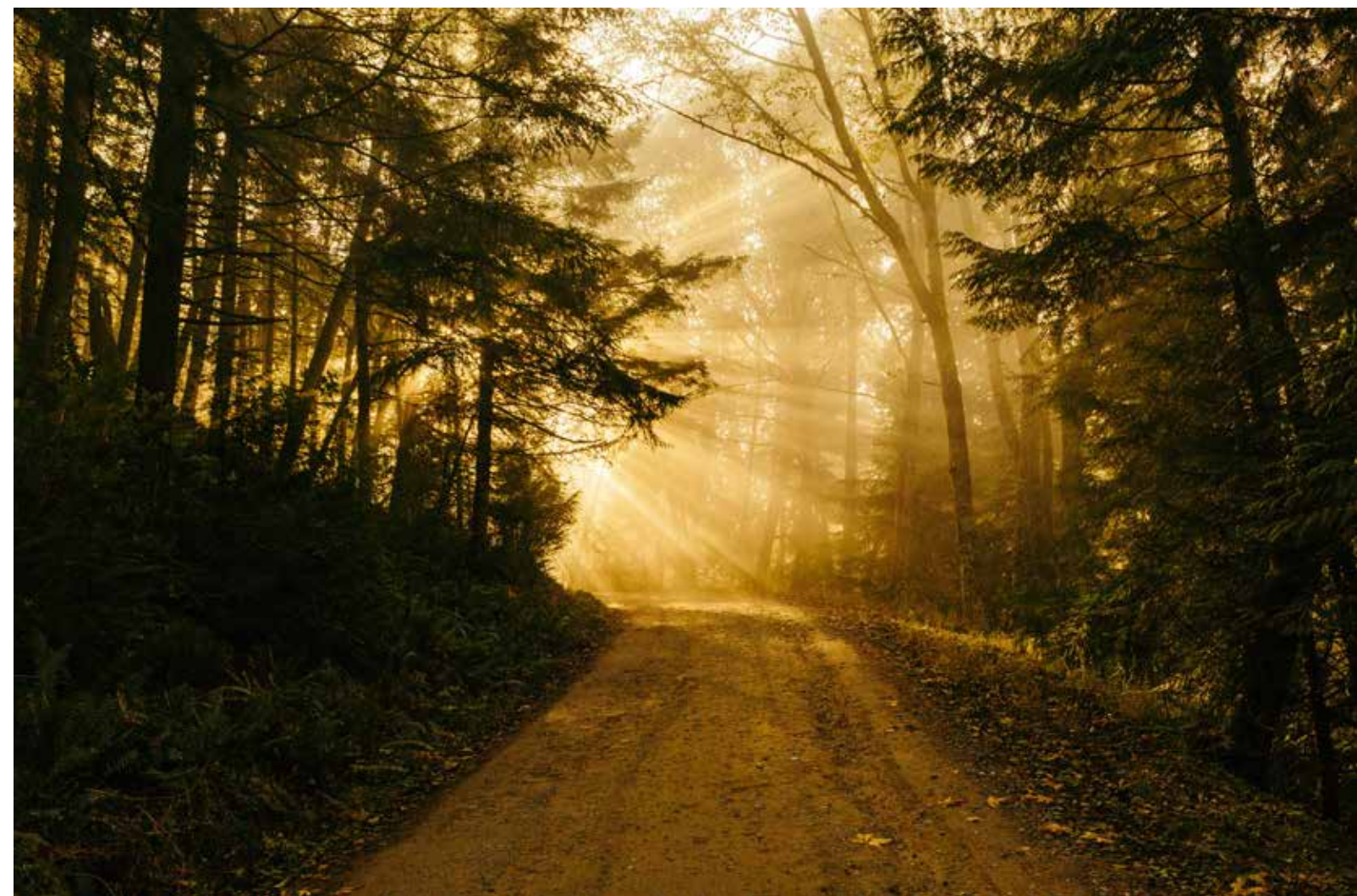
Pobožnost do nadangela Mihaela je še posebej živa na italijanskem polotoku Gargano, kjer je njegovo svetišče v skalni votlini. To temelji na izročilu o nadangelovem prikazanju, ki sega v davno preteklost in se je razširilo zlasti v srednjem veku. »Med mnogimi obiski je še danes znan in znamenit tisti, ko je prišel na ta kraj sv. Frančišek Asiški, ki se je tam leta 1221 pripravil na post. Izročilo trdi, da se ni čutil vrednega, da bi vstopil v sveto votlino, ampak da je obstal pri vhodu vanjo in tam izpraskal v kamnito steno znamenje v obliki črke T (tau). Znamenje je vidno še danes in ga častijo kot relikvijo Ubožčevega mimohoda. Pri vratih v votlino so pozneje postavili oltar v čast sv. Frančiška in v spomin na njegovo romanje.« (Angelski rožni venec, str. 28)

Angeli so bitja, ki po svoji naravi popolnoma pripadajo Bogu. Razdeljeni so na devet stopenj ali redov (korov). Vsi nas vodijo do popolne blaženosti. Med tem ko nas hudobni angeli hočejo ločiti od Boga. Dobri angeli pa so z nami, da nas pripeljejo pred božje obličje. Podobno kot angeli smo tudi mi ustvarjeni po božjem načrtu, vendar smo tako majhni in ranljivi, podvrženi slabostim mesa, komaj se rodimo, že nastopi smrt.

Zapis posvečam p. Kalistu Hericu, graditelju bazilike ob stoletnici njegove zlate maše (1922)! Njegov pravi spomenik pa je bazilika!

P. Zdravko

RAZMIŠLJANJE PO KAPITLJU 2022

Zuresničevanjem sklepov prov. kapitlja se začne priprava na naslednji kapitelj. Tri leta hitro minejo in že je treba pripraviti poročila o opravljenem delu.

Ob letošnjem kapitlju se je zgodilo presenečenje, saj se je v ozadju dogajalo nekaj skrivnostnega: trije bratje so imeli svoj načrt, in sicer, da »grejo po svoje«. Kapitelj je bil najprimernejša priložnost, da bi bili vsi seznanjeni, kašen je načrt in njegov namen. Namreč vsi čutimo, da bi morali nekaj spremeniti v našem življenju, saj »smo doslej premalo storili«, obnoviti redovnega duha v provinci, kar si pa vsak po svoje zamišlja. Zato je namen »trojke« pozitiven, gotovo tudi dobronameren. Način, kako smo zanj zvedeli, pa ni pravi. Škoda, da na kapitlju, kot najbolj primernem kraju in času (*hic et nunc*), ni bilo besede o tem. Primerno bi bilo, da bi zvedeli iz prve roke, kar smo zvedeli potem in »pisma«. Take reči so se v redovih že dogajale. Tako smo ob benediktincih dobili cistercijane, poleg običajnih karmeličanov bosonoge karmeličane ..., kako je bilo z našim Redom, tudi nekaj vemo.

Sklepam, da so si bratje sami izbrali člane in kraj, kje in s kom želijo uresničiti svojo zamisel. Želim(o), da bi se dober namen posrečil v blagor province. V zadnjih letih je bilo v Redu že več takih poizkusov, pa žal, ne vem, kakšni so rezultati. V današnji zmedi

in negotovosti vzniknejo skupinice in vsaka po svoje »moli svojega boga«.

Kot redovniki se moramo vedno znova vračati k vprašanju, kako naj redovništvo preživi in obnovi »prvotno ljubezen« in duha v teh neprestanih spremembah. Strah nas je in žal nam je, do kam smo prispeli s provinco? Pa še skrb, če ni morda »Gospodova jeza tako prekipela, da ni več rešitve«. Mera zablod je bila dopolnjena in rešitve za Jude ni bilo več. Pot v sužnost je bila neizbežna, da bi se lahko skesali in iztrpeli za svoje zablode. Kako bo z našo provinco? V sužnost ne bomo šli, kazen bo že v tem da bomo postali notranje prazni in negotovi. In zavest, da smo za mnoge slabosti sami krivi. Za Jude je bila vidna kazen porušenje templja l. 587 pred Kristusom in zopet l. 70 po Kristusu. In za nas? Žalosten pogled na samostane brez redovnikov, »hiše strahov«.

/Seveda se je to dogajalo tudi v profanem svetu, nam so znane razmere, npr. celjskih dinastov. Na videz jih lahko primerjamo izraelskim kraljem (Savlu, Davidu in Salomonu). Vladali so približno enako dolgo. Razlika je seveda v tem, da je zmogel David obžalovanje grehov in da je imel zagotovilo, »da bo njegov prestol ostal na veke«! Celjski take obljube niso imeli, pa tudi romanja v Rim in Kompostelo jih niso rešila. So pa slutili konec, a niso mogli nič več spremeniti. (Neka pesnitev pove, da je leta 1454 prišel neki kmet pro-

sit grofa v Celje, naj mu vrne ugrabljeno hčer, hkrati je prekel grofa in napovedal propad. Po 400 letih je nastala nova pesnitev, ki pove, da se je kmetova napoved uresničila.) Grof Friderik II. je svaril sina Ulrika, a brez uspeha: Rekel mu je, naj živi kakor hoče, toda vedeti mora, da bo z njim izumrla celjska kri in stari celjski dom bo po njegovi krivdi propadel, kar se je zgodilo že po treh letih (1456)/.

Refleksija

Vprašanje, kaj naj storimo, je znano in tudi odgovor najdemo v evangeliju: »Spokorite se!« Spreobrnite se! V novejšem času pa, kako nam je potrebna refleksija, kako smo ravnali, delali in živeli. In kaj nam pove: da žanjemo, kar smo sejali. Še ne tako dolgo smo govorili, da smo redovniki preroki, potem smo pa kar utihnili, duhovno življenje je postalo plehko in prazno in v to praznino je vstopilo marsikaj, razvade; bežanje od doma, pogosto potovanje v Avstralijo in Ameriko in še druge daljne dežele, da bližnjih ne omenjam, vozili se naokrog z motorji in vse možne načine, ne da bi opazili, kako ladja pušča in kako naši oratoriji samevajo; nekateri gojijo kakršnekoli konjičke, ki z božjim kraljestvom nimajo nič skupnega, kajenje, igrice in preganjanje dolgočasje. Trasirali smo redovno pot v napačno smer, zapravili dediščino, ki smo je prejeli od prednikov. Ustvarili smo si »lahko« življenje, ki pa je

postalo »prazno« in nas ne osrečuje. Ugotovitev: Naš položaj je tak kot po neurju ali potresu, ki hiše ni popolnoma razdejal, a jo je razmajal; naše srce je navdal z nedoločeno otožnostjo.

Kaj naj storimo?

Po potresu strokovnjaki najprej preiščejo, kateri temelji so še dobri, na katerih še lahko gradimo. Zatem moramo priznati, da smo redovno življenje zmalčili. In nihče ga ne bo popravil namesto nas. Kaj naj storimo? Vrnimo se k redovnemu življenju in posvetimo se pastoralnemu delu, ki ima različne oblike. Vedno pa naj velja vrstni red: Moli in delaj! Duhovne vaje naj bi postale šola redovnega življenja, molitve in lepe (vzorne) liturgije. »Lepa liturgija je vzgojno sredstvo«, (sv. Velibald). »V ravnanju z liturgijo se odloča usoda vere in Cerkve.« Mnogo stvari bo treba popraviti. Le hoteti moramo.

Več volje in vztrajnosti in zaupanja v Božjo pomoč Kot sem uvodoma omenil, so nas trije bratje s svojo odločitvijo izvali, da razmišljamo, kaj pa naj mi storimo?, da provinco »ozdravimo«, obnovimo, utrdimo njene temelje in jo obdržimo - z Božjo pomočjo in močno voljo, in sicer vsi kot »en sam mož«!

P. Zdravko Jakop

REDOVNO ŽIVLJENJE V NOVIH RAZMERAH

Koronavirus je vdrl tudi v naše »poljubno« redovništvo. Ker smo globoko spali, je moral priti, sicer tihi »trušč« (virus), da nas je prebudil. Manemo si oči, da bi ponovno odkrili redovniško življenje, njegov smisel in pomen. Vsak izmed nas se lahko spomni, kdaj se je bolj ali manj zavestno odločil za posvečeno življenje, - to odločitev naj bi obnovljali – katerega bistveni del je tudi molitev. GK v členih od 19 – 32 urejajo molitveno življenje, povzeto v naročilo: »Treba je vedno moliti in se ne naveličati« (Lk 18,1).

Pa slišimo ugovor, da ni časa za molitev, saj imamo toliko drugih opravil (in prav v času molitve); molitev povsem opustimo ali zamudimo in skrajšamo. In tako se navadimo! Da bo vse prav, smo to poimenovali 'privatkor'. Taki izgovori so nevarni in zato nesprejemljivi za redovnika in takim razvadam se je treba odločno upreti in jih odpraviti. Redovniki naj ne bi imeli časa za molitev! Kdo pa ga potem ima? »Radi smo se zadrževali v cerkvah«, je veljalo za Frančiškove brate. Kje se mi radi zadržujemo? Molitev je naša »neodložljiva naloga« (Benedikt XVI.). Lepo je brati obvestilo: Ob tem času smo nedosegljivi, smo pri molitvi in molimo za vas! Pa se skaže, da prav tedaj ni nobenega doma. Se zgodi in posledice so!

Podobno velja tudi za maševanje: tudi za maševanje ni časa. In vendar ni nihče drug izbran, posvečen in pooblaščen za opravljanje evharističnega bogoslužja. In to ne glede na štipendije. Večina duhovnikov je imela in ima še danes skrb za najsvetejše skrivnosti, ki jih imamo na zemlji. Držali so se evharističnega posta. Ker ni bilo somaševanja, je vsak moral poskrbeti, da je daroval mašo preden je šel zdoma ali pa, ko se je vrnil. Ravno pri daritvi je najbolj duhovnik, v pravem pomenu. Tega so se slovenski duhovniki zavedali med vojno in po njej v zaporih; kaj jim je pomenilo, da so, če so lahko, kljub mnogim oviram bili deležni evharistije. To je bila resnično milost in so bili zanjo hvaležni. Škof posvečevalec nam je, na najlepši dan, pri posvečenju dejal: »Gospod Jezus Kristus, ki ga je Oče mazil s Svetim Duhom in močjo, naj te varuje, da boš posvečeval krščansko ljudstvo in daroval Bogu sveto daritev.« Nadvse pomenljivo je naročilo, ko nam

je dal v roke kruh in vino: »Sprejmi dar ljudstva, da ga daruješ Bogu; umevaj, kar delaš, ravnaj se potem, kar opravljaš; živi po skrivnosti Gospodovega križa!« Ko bodo nam pošle moči in ne bomo mogli več maševati, nam bo v veliko tolažbo zavest, če bomo najbolj duhovniško poslanstvo vestno vršili in nam bo žal, če bi bili v teh najsvetejših stvareh malomarni. Glede bogoslužja se držimo navodil Cerkve. Imeti čas za mašo: »Stati tu pred teboj in ti služiti!« Posvečen mašnik naj ne bi imel časa za maševanje!? In vendar samo mašnik lahko prikljiče evharističnega Gospoda na oltar. Papež Frančišek se je v Pismu bratom duhovnikom zahvalil: »Hvala vam, ker vsak dan darujete sveto mašo...« K rednemu maševanju duhovnike spodbuja tudi kan. 904.

Našo redovno obleko mnogi laiki bolj cenijo kot mi sami, čeprav je to del naše identitete. In to zelo zgovorne. In vendar se ponavljajo treningi »habit gor, habit dol«. »Važno je srce« je ugovor. Kdo pa tega ne ve? Tako kot je za zdravnika bela halja »znamenje« ali druge poklice, npr. policista itd. (kako se v bolnišnici prav po obleki ločijo, kdo je kdo ali strežnica ali med. sestra ali zdravnik). Da, ljudje v »belem«. »Spodobno oblačenje je nekaj, kar rad priporočam vsem, ker je človeško telo sveto in svetinje ne moremo razgaljati« (Damir Stojić).

Obednica je poleg oratorija naš skupni prostor, ki smo ga spremenili v »poslovnega«. Brez telefona na vzdržimo več. Če nas kdo že ne kliče, pa kličemo mi. To bi morala biti res izjema. Torej »prostor bratstva« vsaj za čas skupnih obrokov in pogovorov temu primerni. Jože Faganel svetuje, naj duhovniki pustijo mobilni telefon v zakristiji, da ga ne bodo med mašo iskali v žepih in podobno naj velja tudi za obednico. Sami se moramo zaščititi, drugi nas ne bodo. Ne bodimo pretirano »sodobni« in noč in dan dosegljivi.

Varujmo se praznih izgovorov in ne pustimo se varati ušesom in očem (vulgus vult decipi). Sami se moramo reševati, svet nas ne bo. Vsa moderna tehnika je lahko nam v pomoč, ni pa naš odrešenik. Tudi številni klici nas ne bodo rešili. Kdor more, naj razume! Hvala! (2021)

P. Zdravko

V Radovljici sveta maša ob 50-letnici smrti p. Krizostoma Sekovaniča

MAŠA OB 50-LETNICI SMRTI ŽUPNIKA FRANCA SEKOVANIČA

Včetrtek, 14. julija, je bila v župnijski cerkvi sv. Petra v Radovljici maša ob 50. obletnici smrti Franca (p. Krizostoma) Sekovaniča, župnika od leta 1945 do leta 1972. Mašo je ob somaševanju župnika Andreja Župana, misijonarja rojaka p. Janeza Mihelčiča in tajnika Boštjana Prevca daroval ljubljanski nadškof Stanislav Zore.

Po njej je bilo odprtje razstave o liku in delu pokojnega župnika. Pripravil jo je Zvonko Papler, postavljena pa je bila v okviru župnije Radovljica in KD Sotočje. Širšo predstavitev znamenitega duhovnika, redovnika frančiškana, filozofa, pisatelja, pesnika, pisca otroških iger in publicista je podala Alja Štendler, Roman Gašperin je pričeval kot Sekovaničev ministrant, Klemen Bohinc pa je vse povabil na ogled razstave. V mesecu juliju je v cerkvi tudi razstava mašnih plaščev.

Zapeli so več znanih cerkvenih Sekovaničevih pesmi. Nadškof Zore je v pridigi radovljiškemu povojnemu župniku posvetil izbrano misel. »Ko se noč spominjamo p. Krizostoma Sekovaniča, kot pater je namreč leta 1945 prišel sem v Radovljico, nam neki temeljni podatki njegovega življenja povedo, da je živel v dramatičnih časih, če milo rečemo. Rojen je bil leta 1895. To je bilo leto ljubljanskega potresa, ko je Ljubljano in okolico prizadel zelo močan potres, porušil ali pa razmajal ogromno stavb. Fotografije iz tistega obdobja kažejo, kako porušena je bila Ljubljana, hkrati pa vidimo, da se na nek način uresničuje to, kar smo slišali v berilu iz preroka Izaija. Tudi v zelo težkih okoliščinah, razmerah Bog daje življenje, Bog kliče k življenju in Bog tudi pomaga živeti, če mu dovolimo.

Vendar je po nadškofovem mnenju duhovnika potrebno presojati tako, da se ne gre v arhive, knjižnice, ampak med ljudi. V njihove odnose in družine. Tam se vidi duhovnikovo delo. Pozna se, kako je oral, sejal. Kakšno brazdo je vlekel njegov plug in kakšno seme je metal v duše ljudi. »Verjamem, da se marsikdo med vami še danes spomni njegovega oranja in sejanja. Žanjejo tisti, ki so prišli za njim. Tako je v Božjem kraljestvu.« Zbrane je povabil, da pogledajo v resnici vase, da bi mu bili znali biti hvaležni za njegovo duhovništvo med njimi.

Ob koncu nagovora pa je spomnil še, kaj je duhovnikova naloga. Po besedah arškega župnika sv. Janeza

Sem v Radovljico je prišel leta 1945. V času, ko se je govorilo na veliko o svobodi, in hkrati v času, kjer je ta svoboda z neko neverjetno malomarnostjo jemala življenje ljudem, jemala svobodo ljudem, jemala dostojanstvo ljudem, jemala Boga ljudem, če bi se le dalo.

Sem je prišel zaradi tega, ker je manjkalo duhovnikov. Veliko je bilo pregnanih, veliko jih je bilo v tujini, bili so že zaprti ali pa v različnih postopkih. Škof je prosil frančiškanskega provinciala, če mu lahko posodi nekaj redovnikov za to, da bo vsaj za silo poskrbljeno za pastoralo na praznih župnijah. In v Radovljico je takrat prišel p. Krizostom. Svoje nadaljnje življenje, sedemindvajset let posvetil skrbi za duše vernikov v Radovljici. In zgodilo se je tisto, kar se rado zgodi. Sem je prišel kot frančiškan, tu pa je počasi začel živeti kot škofijski duhovnik in zato se je leta 1953 pridružil škofijskim duhovnikom in umrl kot škofijski duhovnik, kot Franc Sekovanič.

Leta 1972, tisto leto, ko se spet razmere zaostrele, najprej se je vendarle zdelo, da se je začela neka otoplitev v našem družbenem življenju, naših političnih razmerah, tistega leta pa je zopet zavel mrz in začel jemati upanje na boljšo prihodnost, ampak Franc Sekovanič se je spet v tisti zimi preselil v ljubezen nebeškega Očeta, vstopil v življenje, kakršnega lahko podarja samo Oče.«

V nadaljevanju je nadškof Zore poudaril nadarjenost, dejavnost in rodovitnost župnika Sekovaniča.

Vianeja je to, da ljudem pomaga na poti v nebesa. Kot uči slišana Božja beseda pri maši. In sicer, da vse gledamo in presojamo skozi luč Božje volje, Božje besede, molitve, življenje zakramentov, križ vsakodnevnega življenja, v sprejemanju Jezusovega bremena in jarma, zapovedi ljubezni.

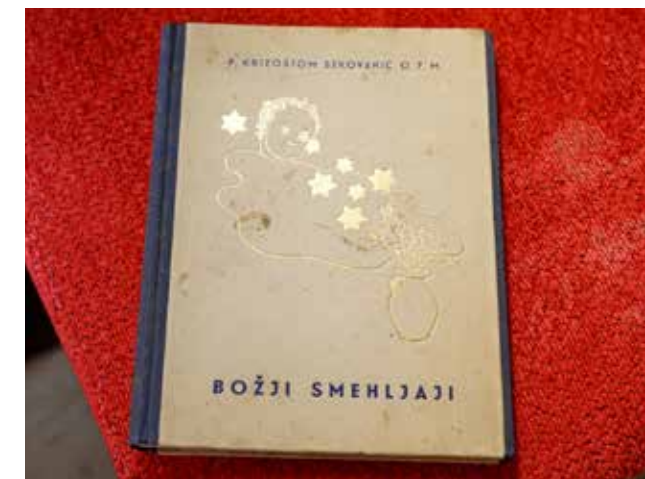
Študiral filozofijo

V oznanilih ljubljanskih frančiškanskih župnij iz leta 2021 piše, da je bil p. Franc sin gostilničarja. Študiral je filozofijo v Rimu in deloval v Novem mestu in Ljubljani, kjer je bil kaplan in župnik pri Marijinem oznanjenju in predaval filozofijo. Najbolj pa je znan kot mladinski pisatelj in pesnik. Urejal je liste Lučka z neba, Luč, Lučka, pisal je pesmi, črtice, povesti, igrice, versko-vzgojne članke, jih objavljaj v Vigredi, Orliču, Mladosti, v mesečniku Ave Maria, Ognju, Cvetju, Glasniku Srca Jezusovega, Rasti, Družini in drugih.

V reviji Ave Maria je objavljaj roman Most nad prepadom. Več njegovih pesmi še danes radi pojemo pri bogoslužju (Tam stoji pa hlevček, Angelci stopajo, Na kamelah jezdi, Počivaj, milo Detece, Marija, ti pomagaj nam, Mogočno se dvigni, Pridi, ljubi Jezus, Mati usmiljenja idr.). Izdal je 8 knjižic otroških igrice in

pesniško zbirko Božji smehljaji. – Po drugi svetovni vojni je postal župnik v Radovljici in tam tudi umrl. Iz Radovljice je 20 let upravljal župnijo Lesce.

*Za vas piše: Jože Potrpin
FOTO: Jože Potrpin*

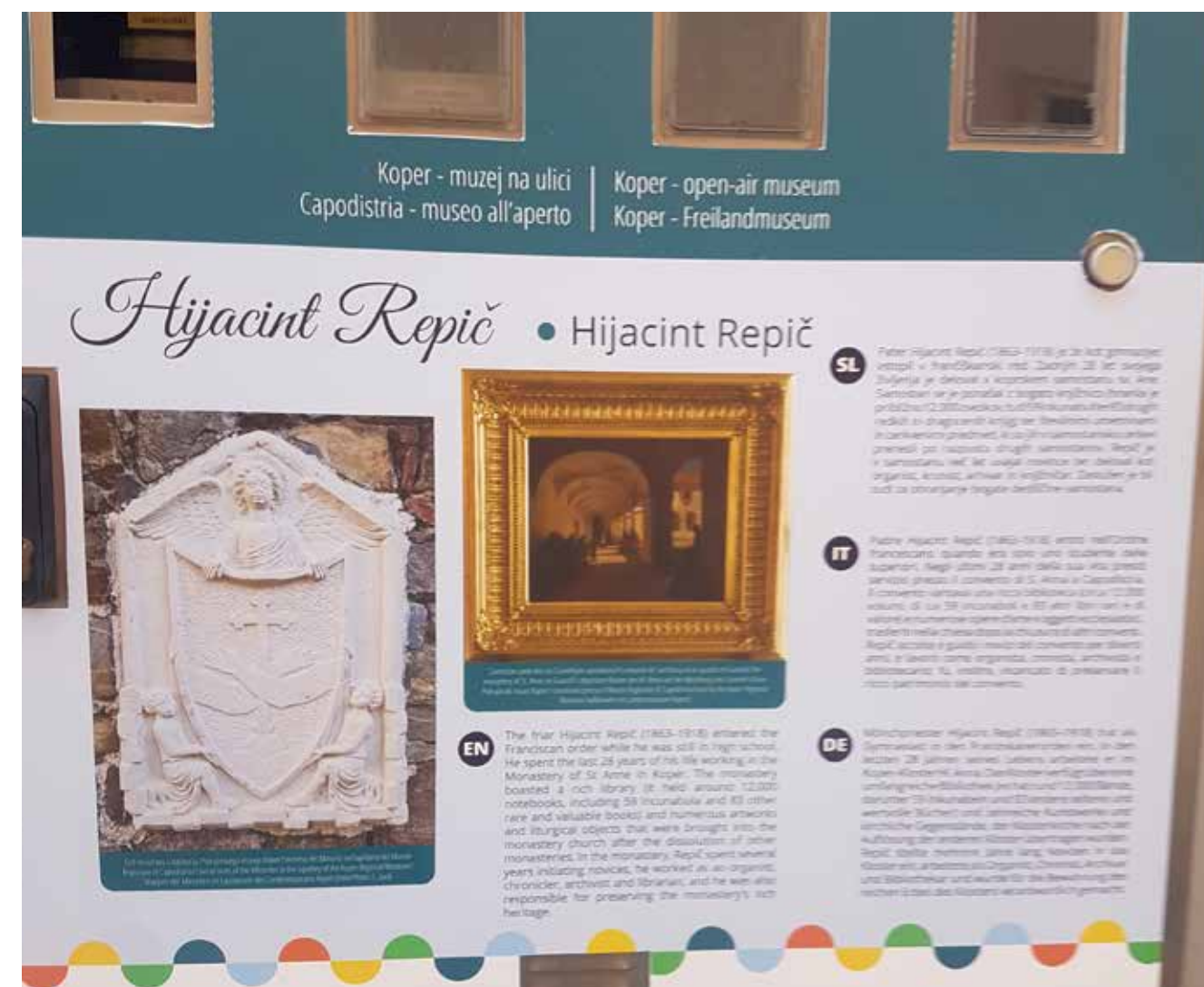

P. HIJACINT REPIČ

Frančiškan, jezikoslovec, kulturnik in glasbenik, p. Hijacint Repič, je bil rojen 9. 7. 1863 v Šturjah pri Ajdovščini. Krščen je bil na ime Anton. Osnovno izobrazbo je dobil pri domačem župniku, nato pa v letih 1876 – 1879 opravil prva razreda gimnazije v Gorici. V oktobru leta 1879 je vstopil v frančiškanski red in sicer v provinco sv. Hieronima s sedežem v Zadru, kateri je takrat pripadal tudi samostan sv. Ane v Kopru. Po končanem letu noviciata je nadaljeval na jezuitski gimnaziji v Zadru. Filozofsko teološke študije je končal v Kopru in bil 17. 1. 1886 posvečen v duhovnika. Potem ko je prvih nekaj let svojega duhovništva preživel po provinci, je zadnjih 28 let preživel v samostanu sv. Ane v Kopru, kjer je 3. 3. 1918 umrl in bil pokopan na Koprskem pokopališču. Pri sv. Ani je vseskozi je opravljal službo organista. P. Konrad (Krst) Odak pravi, da je bil p. Hijacint »najzaslužnejši član province svoje dobe v pogledu cerkvene glasbe«. Posebej se je navduševal nad koralom, ki ga je v prenovi cerkvene glasbe posebej izpostavil papež Pij X. v svojem Motu proprio z dne 22. 11. 1903. V glasbenem pogledu ga je zanimal razvoj po celotni njegovi provinci, v Istri in Dalmaciji. To kažejo tudi njegovi zapisi Cerkvem glasbeniku, ki so sicer nepodpisani. Še posebej izrazi bolečino nad ljudskim petjem, ki je po italijanskih mestih in istrskih trgih, ter sploh ob Jadranskem morju »pod vsako kritiko«. Zato tudi pripom-

ba, ki zrcali gorečnost za prenovi cerkvenega petja in glasbe: »Kako potrebna bi bila tu dobra ‚brezovka‘, da bi pomela iz hiše božje nespodobno, poulično ljudsko petje tu ob Adriji!«. Ob svojem prvem oglašanju v Cerkvem glasbeniku potoži, da sta Istra in Dalmacija glede prave cerkvene glasbe Sahara »ali ne brez blagih ‚oaz‘«. V samostanu je dolgo opravljal tudi službo vzgojitelja novincev. Skupaj z besedo jim je skušal posredovati tudi čim več duha sv. Frančiška, da bi se tako lahko dobro pripravili na prve zaobljube in imeli kvalitetne temelje za frančiškansko življenje. O tej njegovi službi pričata tudi zvezka iz njegove zapuščine, ki jo hrani Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper: »Miscellanea fr. Hyjacenti 1873« in »Catechismo Franciscano ad uso di fra Giacinto Repič da Šturje, Minor Observante. Capodistria 1880«. Za brate laike je iz nemščine v italijanščino prevedel priročnik p. Ludgera Lonarda, Manuale per i religiosi conversi d'ambo i sessi. Knjigo, ki po bibliografskih podatkih obsega 279 strani (visoka je 17 cm), so leta 1897 založili frančiškani pri Sv. Mariji angelski v Prociunkuli. V samostanu je opravljal še službe kronista, arhivarja in knjižničarja. Podobno gorečnost s katero se je zavzemal za novince in cerkveno glasbo je čutili tudi v njegovi skrbi za knjige v samostanski knjižnici. Sam je pripravil katalog. Leta 1914 je popis inkunabul iz samostanske knjižnice poslal p. Benvenutu

Rodetu v Kotor. S tem se je ohranil edini seznam teh dragocenih tiskov iz te samostanske knjižnice, saj so tako knjige kakor kataloge odnesli italijanski frančiškani beneške province med drugo svetovno vojno. Kljub temu, da je pripadal hrvaški frančiškanski provinci se je zavedal, da duhovniki njegove province delujejo tudi med slovensko govorečim prebivalstvom. Zato je zanje pripravil »skripta slovenske slovnice v treh zvezkih«, ki so jo uporabljali tudi duhovniki v Istri. Za enkrat ni dokazov, da bi ta pripomoček še bil kje ohranjen. Zavzeto je sodeloval v Cvetju z vrtov sv. Frančiška, ki ga je dolga leta urejal frančiškan p. Stanislav Škrabec (popis Repičevih člankov prinaša knjiga p. Bruna Korošaka). P. Hijacint je bil tudi vnet častilec blaženega Monalda Koprškega, frančiškana in znamenitega pravnikarja iz prvih let frančiškanskega reda. Umrl naj bi v Kopru in bil tu tudi pokopan. Pri lokalnem škofu je dosegel, da so se posmrtni ostanki bl. Monalda smeli postaviti v javno češčenje v cerkvi sv. Ane. O bl. Monaldu je napisal tudi razpravo, ki jo je objavil v Archivum Franciscanum Historicum.

Avtor članka: Ignac Navernik
P.S. Kopija s spletne strani
Frančiškanskega samostana Koper

RAZSTAVA V MALI LOŽI V KOPRU

Razstava ima naslov:
Koprčani, ki so spremenili svet

Razstava želi predstaviti prebivalcem Kopra in turistom koprške velikane, ki so s svojimi deli spremenili svet in se zapisali med nesmrtnne, božanske. Tekst za pano o bl. Monaldu Koprskem je del predavanja, ki ga je imel prof.dr.p. Viktor Papež na

znanstvenem posvetu : »Biseri Monaldove knjižnice« leta 2017.

Avtor razstave: mag. Peter Štoka, vodja oddelka za domoznastvo in knjižno dediščino, Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper

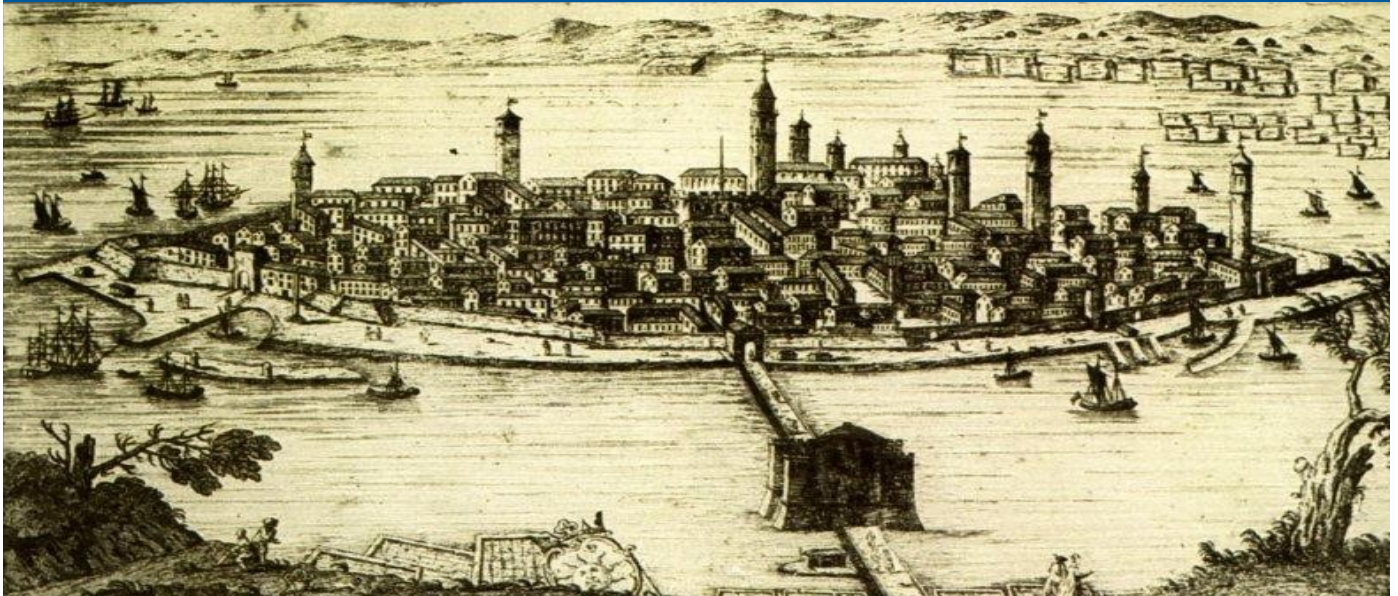
RAZSTAVA – MOSTRA

COLLOQUIA DIVINA IUSTINOPOLITANA

GREGOR POBEŽIN – PETER ŠTOKA

Mala loža, Koper
Loggia Vecchia, Capodistria
7. 9. – 28. 9. 2022

Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper
Biblioteca centrale Srečko Vilhar Capodistria

KOPRČANI, KI SO SPREMENILI SVET

Colloquia Divina so mednarodni znanstveni posveti na temo nove latinizacije, posvečeni odkrivanju in predstavitvi del slavnih humanistov, ki so živeli v Kopru in v Istri. Potekajo vsako leto v drugi polovici oktobra, v organizaciji Osrednje knjižnice Srečka Vilharja Koper, Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem, Društva za antične in humanistične študije ter Primorskih novic kot medijskega pokrovitelja. Razstava želi predstaviti prebivalcem Kopra koprške velikane, ki so s svojimi deli spremenili svet in se zapisali med nesmrtnne, božanske.

Posvajalec razstave je podprta Mestna občina Koper.

Sprehod po mestu je lahko zgodovinska pustolovščina: Na 5. mednarodnem znanstvenem simpoziju Divina so sodelovali strokovnjaki iz Slovenije, Hrvaške in Poljske. Gorišek, Andrej. Primorske novice (Leto 74, št. 245, 21. okt. 2021, str. 15) ISSN 1854-0570

I CAPODISTRIANI CHE HANNO CAMBIATO IL MONDO

I Colloquia Divina sono convegni scientifici internazionali tradizionali basati allo studio della nuova latinità, dedicati alla ricerca e alla presentazione delle opere scritte degli umanisti vissuti a Capodistria e in Istria. Vengono organizzati annualmente nella seconda metà di ottobre sotto le veci della Biblioteca centrale Srečko Vilhar di Capodistria, della Facoltà di studi Umanistici dell'Università del Litorale, della Società per gli studi antichi e umanistici e della casa giornalistica Primorske novice in qualità di sponsor mediatico. La mostra vuole presentare ai Capodistriani i colossi di Capodistria, che con le loro opere hanno cambiato il mondo, iscrivendosi tra gli immortali, i Divini.

La mostra è stata allestita con l'appoggio del Comune Città di Capodistria.

PEOPLE FROM KOPER WHO CHANGED THE WORLD

The Colloquia Divina are traditional international scientific conferences based on the study of the new Latinity, dedicated to the research and presentation of the written works of the humanists who lived in Koper and Istria. They take place annually in the second half of October in the organization of the Srečko Vilhar Koper Central Library, the Faculty of Humanities of the University of Primorska, the Society for Ancient and Humanistic Studies and the Primorske Novice journalistic house as media sponsor. The exhibition aims to present to the citizens of Koper the giants of Koper, who with their works have changed the world, joining the immortals, the Divines.

The exhibition was set up with the support of the City Municipality of Koper.

MUNICIPIO DI CAPODISTRIA
COMUNE CITTÀ DI CAPODISTRIA

Andrea Divo Koprski Andrea Divo da Capodistria (1490 – 1548)

HOMERI POETARUM OMNIUM PRINCIPIS ILIAS ANDREA DIVO IUSTINOPOLITANO INTERPRETE AD VERBUM TRANSLATA (VENETIIS 1537)

KAJETAN GANTAR
akademik

Malo komu je znano, da je bil eden prvih, ki so v novem veku prevajali Homerja in Evropi odkrivali njegovo poezijo, doma iz naših krajev. Podpisoval se je kot Andreas Divus, po rodu je bil Istrijan, doma iz Kopra, na kar kaže njegov stalni pridevek Iustinopolitanus. Zanesljivo o vemo samo to, da je bil sodobnik in prijatelj koprskega škofa Petra Pavla Vergerija mlajšega (1498 do 1565), znanega Trubarjevega sodelavca. Divovo življenjsko delo, kolikor nam je znano, obsega prevode treh ali štirih grških pesnikov v latinščino: Homerja, Aristofana, teokrita in morda Hesioda. Najpomembnejši med temi je prevod celotne Iliade in Odiseje, ki je bil prvič objavljen v Benetkah 1537, nato pa velikokrat ponatisnjen.

Pochi sanno che uno dei primi a tradurre Omero nell'Età moderna e a scoprire la sua poesia in Europa fu del nostro paese. Si firmava Andreas Divus, istriano di nascita, originario di Capodistria, come indicato dal suo epiteto Iustinopolitanus. Con certezza sappiamo solo che fu contemporaneo e amico del vescovo di Capodistria Pier Paolo Vergerio il Giovane (1498-1565), collaboratore di Trubar. Per quanto ne sappiamo, il suo opus consiste in traduzioni di tre o quattro poeti greci in latino: Omero, Aristofane, Teocrito e forse Esiodo. La più importante di queste è la traduzione dell'intera Iliade e Odissea, pubblicata per la prima volta a Venezia nel 1537 e poi più volte ristampata.

Few people know that one of the first to translate Homer in the modern age and to discover his poetry in Europe was one of our country. His signature was Andreas Divus, Istrian by birth, originally from Koper, as indicated by his permanent epithet Iustinopolitanus. We only know with certainty that he was a contemporary and friend of the bishop of Koper Pier Paolo Vergerio the Younger (1498-1565), a collaborator of Trubar. As far as we know, his opus consists of translations of three or four Greek poets into Latin: Homer, Aristophanes, Theocritus, and possibly Hesiod. The most important of these is the translation of the entire Iliad and Odyssey, first published in Venice in 1537 and then reprinted several times.

MARKO MARINCIC
Filozofska fakulteta - Univerza v Ljubljani

Andreas Divus je kot avtor / izdajatelj "vulgata" Homerja v latinščini zanimiva replika homerskega vprašanja: kot je bila pismenost predpogoj za fiksiranje besedila homerskih epov, je tisk omogočil širitev Divove latinske parafraze. Neznano je, kdaj je nastala prva širše odmevna izdaja Iliade in Odiseje, jasno pa je, da se je besedilo tudi poslej spreminjalo. "Divov" prevod se je spreminjal celo po natisu. Izhajajoč iz Divovega verzega posvetila, v katerem božanski Homer, *divinus Homerus*, prevajalcu naloži prevod svojih epov in mu obljubi olimpske časti, *Divus* postane *divus*.

Andrea Divo come autore / editore della "Vulgata" di Omero in latino, ripristina la "questione di Omero": proprio come l'alfabetizzazione è stata il requisito per la fissazione del testo dei poemi omerici, così l'invenzione della stampa ha favorito la diffusione della parafrasi latina del Divo. Non sappiamo quando è stata eseguita la prima e più diffusa edizione dell'Iliade e dell'Odissea, ma è chiaro che anche in seguito il testo si è evoluto e cambiato. Il testo del Divo cambiava in ogni ristampa successiva. Partendo dalla dedica in versi del Divo, nella quale il divino Omero, *divinus Homerus*, incarica il traduttore di tradurre i suoi poemi, promettendogli la gloria dell'Olimpo, *Divo* diviene *divinus*.

Andreas Divus as the author / publisher of Homer's "Vulgata" in Latin, re-presents the "question of Homer": just as literacy was the prerequisite in fixing the text of Homer's poems, so the invention of printing has spread the Divus Latin paraphrase. We do not know when the first and most widespread edition of the Iliad and the Odyssey was performed, but it is clear that even later the text evolved and changed. The Divus translation even changed with each reprint. Starting from the Divus dedication in verse, in which the divine Homer, *divinus Homerus*, instructs the translator to translate his poems, promising him the glory of Olympus, *Divus* becomes *divinus*.

Divina: Andreas Divus Iustinopolitanus
(ur. Pobežin – P. Stoka)
Koper: Osrednja knjižnica Srečka Vilharja = Capodistria:
Biblioteca centrale Srečko Vilhar, 2019.
ISBN - 978-961-93771-2-3

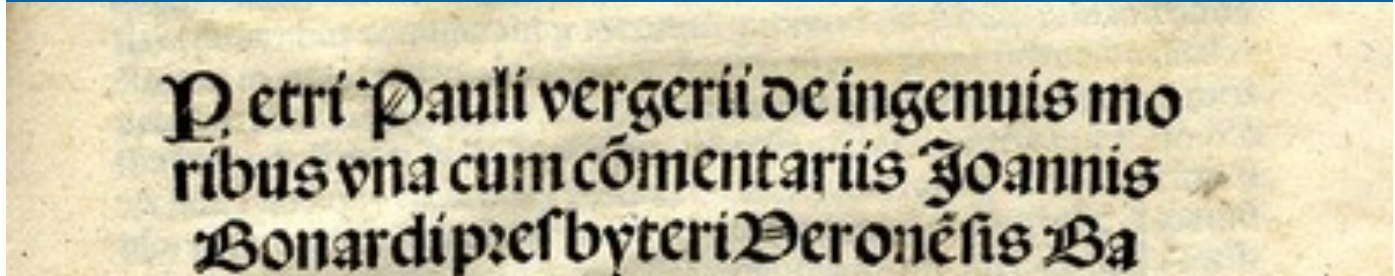
MESTNA OBČINA KOPER
COMUNE CITTÀ DI CAPODISTRIA

Peter Pavel Vergerij starejši Koprski Pier Paolo Vergerio il Vecchio da Capodistria (1370 – 1444)

DE INGENUIS MORIBUS ET LIBERALIBUS STUDIIS ADULESCENTIAE PETRI PAULI VERGERII IUSTINOPOLITANI (PADUA 1475)

IVAN MARKOVIČ
Knjižnica Koper - Biblioteca Capodistria

Peter Pavel Vergerij starejši je v začetku 15. stoletja napisal prvo humanistično pedagoško razpravo. Njegovo delo izpostavlja dolžnosti tako družine kot vzgojitelja pri oblikovanju mladostnikovega značaja in hkrati oblikuje sodoben in učinkovit izobraževalni kurikulum, ki ga bodo prevzeli bodoči humanisti, in tako postavil splošen pedagoški model, vreden posnemanja.

V spisu *De ingenuis moribus* Vergerij izdela temeljne vzgojne usmeritve za nove generacije, zaradi sprememb, ki se pojavijo v družbi ob koncu srednjega veka, zlasti v mestih. V dobi humanizma vitalne energije niso več usmerjene v nedoločen onstranski svet, ampak se odvijajo v aktivnem in konkretnem življenju mest, ki jim vladajo elite in trgovski sloj. Takšna sprememba perspektive zahteva, da se tisti, ki vladajo, vzgajajo in izobražujejo v duhu moralnih vrednot, izraženih v klasičnih grških in latinskih delih.

Vergerio sam na uvodnih straneh *De ingenuis moribus et liberalibus studiis* opredeli vrsto in vsebino dela: "Gre za kratko besedilo o vedenju in poklicih, ki najbolj ustrezajo mladim ljudem z dobrimi lastnostmi, o tem, čemu se je dobro posvetiti, in česa naj se po drugi strani pazijo. V njem je poudarek na zamisli *svobodne* vzgoje, ki se izvaja skozi literaturo, moralno filozofijo, naravoslovje, ki so vredne svobodnega človeka, v smislu, da nimajo strokovnega značaja, ne usposabljaajo v posebnem, ampak težijo, ob telesnih in vojaških vajah, k oblikovanju harmonično razvite osebnosti v telesnem in duhovnem smislu."

Petrus Paulus Vergerius: De ingenuis moribus et liberalibus studiis adulescentiae
(ur. Marković, I.)
Koper: Osrednja knjižnica Srečka Vilharja = Capodistria:
Biblioteca centrale Srečko Vilhar, 2012.
ISBN - 978-961-90476-6-9

All'inizio del XV secolo, Pier Paolo Vergerio il Vecchio scrisse il primo trattato pedagogico umanista in assoluto. L'opera propone linee educative di base per le nuove generazioni, resesi necessarie in seguito ai cambiamenti nella società, nella fattispecie nelle città, alla fine del medioevo. Nell'umanesimo l'attività umana non è più incentrata verso un indefinito mondo ultraterreno, ma si esprime nella vita concreta nelle città, governate da élites e dalla borghesia mercantile. Siffatto cambio di paradigma, richiede che i governanti siano istruiti ed educati secondo i valori morali espressi nelle opere classiche greche e latine.

Pier Paolo Vergerio il Vecchio evidenzia i doveri della famiglia e del precettore nel plasmare il carattere degli adolescenti e, al contempo, traccia un curriculum educativo moderno ed efficace che sarà ripreso dagli umanisti dell'epoca successiva fino a diventare il modello pedagogico da imitare.

Nelle pagine iniziali del *De ingenuis moribus et liberalibus studiis*, Vergerio definisce i contenuti dell'opera: "Si tratta di un testo breve sui comportamenti e le occupazioni che più si addicono ai giovani, sulle buone qualità, su cosa è bene si dedichino e da che cosa si guardino. Evidenzia l'importanza del concetto di educazione liberale, da attuarsi attraverso le lettere, la filosofia morale, le scienze della natura. Gli studi non hanno carattere professionale, non addestrano in una particolare abilità, bensì tendono, assieme agli esercizi fisici e militari, alla formazione di una personalità armoniosa in senso fisico e spirituale."

Biblioteca, impresiositi i cimeli storici: acquisto dell'incunabolo sull'educazione dell'umanista capodistriano
Pier Paolo Vergerio il Vecchio
Balčijan, Jana
La Voce del popolo (Leto 68, št. 110, 11. maj. 2012, str. 9)
ISSN 0350-5030

MESTNA OBČINA KOPER
COMUNE CITTÀ DI CAPODISTRIA

Pier Paolo Vergerio the Elder wrote the first humanist pedagogical treatise at the beginning of the 15th century. The latter aims at the elaboration of basic educational guidelines for the new generations, due to the change resulting from the end of the Middle Ages in society and concretely in the cities. In humanism the vital energies are no longer directed towards an indefinite otherworldly world, but unfold in the active and concrete life of the cities, governed by elites and the mercantile bourgeoisie. Such a change of perspective demands that those who govern be educated and educated in the moral values expressed in classical Greek and Latin works.

His work highlights the duties of both the family and the tutor in shaping the character of adolescents and, at the same time, designs a modern and effective educational curriculum that will be taken up by the humanists of the following era, thus becoming a pedagogical model to be imitated.

Vergerio himself, in the opening pages, provides a definition of the genre and the contents of the work: "It is a short text on the behaviors and occupations that best suit young people who have good qualities, on what it is good to dedicate themselves to, and what, on the other hand, they should beware of. In it the emphasis is on the concept of liberal education, implemented through those studies, literature, moral philosophy, natural sciences, which are worthy of a free man, in the sense that they have no professional character, they do not train in a particular ability, but they tend, flanked by physical and military exercises, to the formation of a harmoniously developed personality in a physical and spiritual sense."

Pier Paolo Vergerio il Vecchio e i valori morali della paideia greca
Cergol, Jadranka
Clodiasos libri XII Marci Petronii co. Caldanae (ur. Pobežin, G. – P. Stoka). Koper: Osrednja knjižnica Srečka Vilharja = Capodistria: Biblioteca centrale Srečko Vilhar, 2019, str. 47-58.

Peter Pavel Vergerij mlajši Koprski Pier Paolo Vergerio il Giovane da Capodistria (1498 – 1565)

ACTIONES DUÆ SECRETARII PONTIFICII PETRI PAULI VERGERII IUSTINOPOLITANI (BASILEÆ 1556)

GREGOR POBEŽIN

Fakulteta za humanistične študije – Univerza na Primorskem
Facoltà di studi Umanistici – Università del Litorale

Vergerijev spis predstavlja okoliščine, povezane z njegovim delovanjem v Nemčiji, Poljskem kraljestvu in Litvi, ter razkriva projekt za udrnitev protestantizma v teh deželah, ki bi ga lahko opredelili kot »program nemške teologije«. Z »Actiones« je skozi satiro upodobil dejansko (ne)moč papeža in koncila, ki nima značaja vesoljnega cerkvenega zbora že več kot 40 let, zaradi česar njegovi odloki niso zavezujoči. Hkrati pa voditelje protestantskega gibanja svari pred grožnjami, ki pretijo nemški edinosti, te so dolgotrajne vojne verskega značaja in razkolništvo znotraj samega protestantizma, s čimer si je prislužil sloves zagriženega papeževega nasprotnika. V resnici pa je ta odpadniški škof največji zagovornik protestantske reformacije.

Kdor torej še ne pozna razprave »Secretarii«, bo morda spoznal in opustil svoje mnenje in previdno ravnanje ter bo presodil kako postopati v svojem početju, da bi ohranil življenje. [...] Kdor želi spoznati kaj se dogaja v Nemčiji, naj prebero to knjigo, da bo to spoznal. To bo brez dvoma razumel, saj se še nikoli po preporodu Evangelija ni bilo tolikšnega obilja svobode, kot je sedaj. Vladarji svobodnih mest nikoli ne vladajo z vojsko, marveč z oblastjo in močjo, ki cveti, da bi sedaj ta zacvetela in bila občudovana ..., da je njegov narod priznan, saj je bil veliko zatiran in ohromljen, kot smo videli, in se je na nek način povzdignil, združil se je in si opomogel od preizkušenj. Če bi nekega dne papež želel sprožiti vojno proti Nemčiji, katera njegova vojaška zaveznica bi se mu pridružila? Iz te knjige bo lahko izvedel, kdor bo želel, čeprav ne na način, kot so opisana papeška dejanja in s katerimi bi lahko ta zbral denar za vodenje vojne, ki pa zagotovo ne bo dobil moči ne podpore vojaških sil, tudi ne zaradi razvoja dogodkov pri njegovih kraljih, vladarjih in nasprotnikih nemškega naroda.

Secretarii actus Petri Pauli Vergerii
(ur. Pobežin, G. – P. Stok).
Koper: Osrednje knjižnica Srednja Viharna – Capodistria.
Biblioteca centrale Srednja Viharna. 2019.
ISBN – 978-961-9597-90-0.

Bil je čas verbalnega nasilja: simpozij Divina so ob 500. obletnici začetka reformacije posvetili Petru Pavlu Vergeriju ml.

Gombač, Andreja
Primorske novice (Leto 71, št. 251, 28. okt. 2017, str. 15)
ISSN 1854-0570

Il libro del Vergerio presenta le circostanze legate alla sua missione in Germania, nel Regno di Polonia e Lituania e rivela il suo progetto di consolidamento del protestantesimo in questi paesi che potremmo definire il »programma della teologia germanica«. Negli »Actiones« Vergerio esalta la debolezza del Papa e del Concilio che da oltre quarant'anni in seguito all'espansione della Riforma nei paesi del Nord, ha perso la legittimità universale ed ecumenica della Chiesa, per cui i suoi decreti sono privi di forza. Lo scritto è così indirizzato agli artefici del protestantesimo e non al Papa, evidenzia le minacce all'unità tedesca, indebolita dalle perenni guerre religiose e dalle correnti scismatiche all'interno del protestantesimo; per questo motivi i cattolici lo considerano un accanito avversario del papato. In realtà, il vescovo Vergerio è il più grande sostenitore della riforma protestante.

Chi ancora non conoscesse il trattato "Secretarii", leggendolo forse inizierà a capire la situazione, e abbandonerà la sua opinione e il suo modo accorto, e giudicherà come procedere per preservare la vita. [...] Chiunque voglia sapere cosa sta succedendo in Germania dovrebbe leggere questo libro per scoprirlo. Lo capirà senza dubbio, perché non c'è mai stata una tale abbondanza di libertà dopo il risveglio del Vangelo come c'è ora. I governanti delle città libere non governano mai con l'esercito, ma con l'autorità e il potere, che fiorisce, affinché ora possa fiorire ed essere ammirato... che la sua nazione sia riconosciuta, perché in passato era molto oppressa e indebolita, come abbiamo visto, e in qualche modo si è sollevata e ripresa da questa prova. Se un giorno il Papa volesse iniziare una guerra contro la Germania, chi dei suoi alleati militari si unirebbe a lui? Chiunque potrà apprendere da questo libro, anche se non nel modo in cui sono descritte le azioni del Papa, e col quale potrebbe accumulare denaro per condurre una guerra, che certamente non otterrebbe la forza o l'appoggio delle forze armate, stando allo sviluppo degli eventi, presso i suoi re, governanti e avversari della nazione tedesca.

Vergerio's book illustrates the circumstances of his mission in Germany, the Kingdom of Poland and Lithuania and reveals his plan for the consolidation of Protestantism in these countries, being able to define it as the "program of Germanic theology". In the "Actiones" Vergerio exalts the weakness of the Pope and of the Council, having lost universal and ecumenical legitimacy within the Church for forty years now, due to the expansion of the Reformation in the countries of the North, for which the decrees promulgated by them are lacking of force, not binding the Reformation. However, the monitorio writing is addressed to the architects of Protestantism and not to the Pope, highlighting the threats to German unity, weakened by the perennial wars of a religious nature and by schismatic currents within Protestantism itself, earning the fame, among Catholics, of fierce opponent of the papacy, and among Protestants, advocate of unity and solidarity of the Reform movement.

Whoever still does not know the treatise "Secretarii", reading it perhaps will begin to understand the situation, and will abandon his opinion and his shrewd way, and will judge how to proceed to preserve life. [...] Anyone who wants to know what is happening in Germany should read this book to find out. He will undoubtedly understand this, for there has never been such an abundance of freedom after the awakening of the Gospel as there is now. The rulers of the free cities never rule with the army, but with authority and power, which flourishes, so that now he can flourish and be admired ... that his nation be recognized, because in the past it was very oppressed and weakened, as we have seen, and somehow it has relieved itself and recovered from this test. If one day the Pope wanted to start a war against Germany, which of his military allies would join him? Anyone will be able to learn from this book, even if not in the way the Pope's actions are described, and with which he could accumulate money to wage a war, which certainly would not get the strength or support of the armed forces, according to the development of the events, among its kings, rulers and adversaries of the German nation.

Santorio Santorio Koprski Santorio Santorio da Capodistria (1561 - 1636)

COMMENTARIA IN PRIMAM FEN PRIMI LIBRI CANONIS AVICENNÆ SANCTORII SANCTORII IUSTINOPOLITANI (VENETIIS 1625)

PETER ŠTOKA

Knjižnica Koper – Biblioteca Capodistria

Santorio je utemeljil sodobno zahodno medicino v Komentarju Avicennevega Kanona, kjer je ločil medicinsko znanost, *artis medicae*, od naravne filozofije, pod okriljem katere se je do tedaj osmišljala in udejanjala. Namreč po svojem predmetu, se tedanja medicina ni ločevala od filozofije, saj sta bila človeško telo in zdravje, *sanitas*, domena *philosophie naturalis*. Po Santoriju pa se medicina razlikuje od naravne filozofije in od drugih umetnosti zaradi lastne svojskosti (bistva), po kateri je ta prepoznana kot umetnost, *ars*, in zaradi formalnega razloga, *ratio formalis*, oz. zaradi cilja, *finis*, ki ga zasleduje. Medicina deluje, je *operativa*, z njej lastno dejavnostjo, *operatio*, z lastnim namenom in končnim ciljem, ki je zdravje, kar je že dognal Avicenna v 10. st. in zapisal v Prvem Fenu svojega Kanona, za razliko od Galena, ki je malo vedel, a veliko pisal in od Aristotela, Averroesa in sv. Tomaža Akvinskega, ki pa niso študirali medicine.

Santoriev pogled na medicino je zahteval veliko poguma. Zapisal je, da smo [Evropejci] po Aviceni in po njegovem ljudstvu prejeli veliko zapuščino, ki je vredna preučitve in razmisleka o pravem namenu zdravnika. Za razliko od Avicennovih razlagalcev, ki si niso drznili odpreti njegove knjige, ampak so raje razpravljali o tem ali je bil princ ali tajnik perzijskega kralja, zgolj zato, ker je bil mohamedanec, *machometanus*, je Santorio preučil knjigo Kanona in jo nam posredoval v obliki Komentarja.

Bil je prvi, ki je v medicinsko prakso uvedel eksperimentalno metodologijo, ki temelji na merjenju teže, temperature in srčnega utripa, ter izumil nekatere naprave, ki se v medicini uporabljajo še danes, vključno s *termometrom* in *pulsilogijem* (pulzimetrom), katerih rabo in delovanje je opisal ravno v omenjenem Komentarju. Imenovan je bil za prvega rednega profesorja teoretične medicine na padovanski gimnaziji, ki se je z njegovim prihodom preimenovala v Medicinsko fakulteto, kjer je za študente medicine napisal učbenik Komentar Avicennevega Kanona.

Nel suo Commento al Canone di Avicenna, Santorio ha posto le basi della moderna medicina occidentale, rendendo la scienza medica *artis medicae*, indipendente dalla filosofia naturale sotto la quale era stata fino ad allora concepita e praticata. La medicina di quel tempo non era autonoma poiché il suo oggetto di studio, il corpo umano e la salute *sanitas*, erano dominio della *philosophia naturalis*. Secondo Santorio, la medicina differisce dalla filosofia naturale e dalle altre arti per l'essenza che la definisce come *arte medica*, per la ragione *ratio formalis* e per il fine *finis*, che persegue. La medicina è operativa per il modo di agire, *operatio* e persegue il fine ultimo - la salute, proprio come postulò Avicenna già nel X sec. nel Primo Fen del suo Canone, a differenza di Galeno, che poco sapeva ma molto scriveva e da Aristotele, Averroè e S. Tommaso d'Aquino che non erano periti in medicina.

La concezione della medicina come la vedeva Santorio richiedeva molto coraggio. Noi [europei] scrive, abbiamo ricevuto una grande eredità attraverso Avicenna e il suo popolo, eredità che è degna di studio e riflessione sulla vera funzione del medico. A differenza dei commentatori di Avicenna, che nemmeno osavano aprire il suo libro ma preferivano discutere se fosse un principe o un segretario del re persiano, semplicemente perché era maomettano, *machometanus*, Santorio studiò il libro del Canone per consegnarcelo in forma di Commenti.

Fu il primo ad introdurre nella medicina la metodologia sperimentale, basata sulla misurazione del peso, della temperatura e della frequenza cardiaca, inventando alcuni strumenti in uso ancora oggi come il *termometro* e il *pulsilogio* (pulsimetro), il cui uso e funzionamento descrisse proprio nei suddetti Commenti. Fu il primo professore di medicina teorica al liceo di Padova, che al suo arrivo divenne Facoltà di Medicina e dove, per gli studenti di medicina, scrisse i Commenti al Canone di Avicenna.

Santorio laid the foundations of modern Western medicine precisely in his Commentary on the Avicenna Canon, in which he made medical science, or *artis medicae*, independent of natural philosophy, under the auspices of which it had been conceived and practiced until then. The medicine of that time was not autonomous since its object, the human body and health, *sanitas*, were the domain of the *philosophia naturalis*. According to Santorio, medicine differs from natural philosophy and other arts for its specificity (essence), for which it is recognized as a medical art and for the formal reason, *ratio formalis*, and for its causa, or *finis*, which it pursues. Medicine operates, is operative, with its own way of acting, *operatio*, and pursuing its purpose and ultimate goal, which is health, which Avicenna postulated as early as the 10th century in the First Fen of his Canon, unlike Galen, who knew little but wrote a lot, and from Aristotle, Averroes and St. Thomas Aquinas, who however did not study medicine.

Santorio's vision of medicine required a lot of courage. He wrote that we [Europeans] have received a great inheritance through Avicenna and his people, which is worthy of study and reflection on the true purpose of the doctor. Unlike the commentators of Avicenna, who did not dare to open his book, but preferred to argue whether he was a prince or a secretary of the Persian king, simply because he was a Mohammedan, *machometanus*, Santorius examined the book of the Canon and handed it to us in the form of Comments.

He was the first to introduce experimental methodology, based on measurement, into medical practice, adopting quantitative parameters such as weight, temperature and heart rate, and inventing some devices that are still used in medicine today, including the *thermometer* and *pulsemeter*, the use and operation of which are described in the aforementioned Comment. He was appointed first professor of theoretical medicine at the high school of Padua, which with him became the Faculty of Medicine, where he wrote the Comments on the Avicenna Canon for medical students.

Iščejo jih, tudi krajejo: na 4. simpoziju Divina so posebno pozornost posvetili Santoriju Santoriju
Gombač, Andreja
Primorske novice (Leto 73, št. 248, 20. okt. 2019, str. 8)
ISSN 1854-0570

4. Divina posvečena Santoriju Santoriju
Gombač, Andreja
Primorske novice (Leto 73, št. 245, 23. okt. 2019, str. 15)
ISSN 1854-0570

Žale,
5. avgusta 2022

+ VIDA ŠPELIČ

(1934 – 2022)

Berilo Flp 3,20-21

Bratje in sestre. Naša domovina je v nebesih, od koder tudi pričakujemo odrešenika, Gospoda Jezusa Kristusa. Ta bo z močjo, s katero si more podvreči vse, preobrazil naše bedno telo, tako da ga bo naredil podobno telesu svojega veličastva.

Evangelij Jn 12,20-26

Med tistimi, ki so na praznik prišli počastit Boga, je bilo tudi nekaj Grkov. Ti so stopili k Filipu, ki je bil iz Betsajde v Galileji, in ga prosili: »Gospod, radi bi videli Jezusa.« Filip je šel in to povedal Andreju. Andrej in Filip pa sta stopila k Jezusu in mu to povedala. Jezus jima je odgovoril: »Prišla je ura, da se Sin človekov povelja. Resnično, resnično, povem vam: Če pšenično zrno ne pade v zemljo in ne umre, ostane sólo; če pa umre, obrodi obilo sadu. Kdor ima rad svoje življenje, ga bo izgubil; kdor pa sovraži svoje življenje na tem svetu, ga bo ohranil za večno življenje. Če kdo hoče meni služiti, naj hodi za menoj, in kjer sem jaz, tam bo tudi moj služabnik. Če kdo meni služi, ga bo počastil Oče.«

Dragi mož Vinko, sin p. Miran, dragi brat in vsi spoštovani sorodniki, dragi prijatelji in znanci, dragi bratje frančiškani, dragi bratje duhovniki, dragi bratje in sestre. Zbrali smo se ob pogrebu pokojne žene in mame Vide Špelič, rojene Smolič. Na Žale smo prišli, da bi se Bogu zahvalili za življenje in darove, s katerimi je pokojna mama Vida bogatila vse nas, obenem pa da bi pokazali sočutje in v njihovem žalovanju podprli njene najbližje, zlasti moža Vinka in sina p. Mirana.

Naša domovina je v nebesih. In od tam pričakujemo odrešenika. Te Pavlove besede se naslanjajo na Jezusovo obljubo učencem, da je v hiši njegovega Očeta veliko bivališč. Od nas je odšel, da nam pripravi prostor. Zato bo spet prišel in nas vzel k sebi, da bomo tudi mi tam, kjer je on (prim. Jn 14,2-3). Jezus je svojo obljubo izpolnil in v sredo, 20. julija ob pol desetih dopoldne prišel in vzel k sebi pokojno mamo Vido. Tudi zanjo je pripravil bivališče v Očetovi hiši.

Blaženi Monaldo Koprski Beato Monaldo da Capodistria (1208 - 1280)

SUMMA IURIS CANONICI MONALDI IUSTINOPOLITANI ORD. FR. MINORUM (1250-75)

P. VIKTOR PAPEŽ OFM
Papeška univerza Gregoriana

Summa Monaldina, ki so jo cenili veliki juristi, je bila v svojem času prva prava pravna Summa. Bl. Monaldo je veljal za *iuristarum suae aetatis princeps et etiam magnus theologus*, za najuglednejšega, najodličnejšega pravnika in velikega teologa svoje dobe, in njegova Summa je slovela kot neobhodni praktični pravni pripomoček za študij prava in za praktično uporabo na področju pravne znanosti in moralne teologije *in foro poenitentiali*.

Študij pravnih znanosti v Padovi mu je omogočil, da je napisal v letih 1250-1275 Summo, ki so jo običajno imenovali kar po njem *Summa Monaldina* ali pa »Zlata Suma«, zaradi njene veljave. Bl. Monaldo je pri ustvarjanju svoje Summe ubral povsem drugačno pot, oziroma metodo, od svojih sodobnikov. Gledal je predvsem na praktično uporabo prava in videl pred seboj profesorje, študente in spovednike, ki bi jim zbirka pravnih predpisov zelo koristila pri študiju in jim olajšala delo. Zato se je odločil, da je Summo uredil po abecednem sistemu – *ordine alphabetico digessit*, v obliki slovarja in natančno navedel mesto iz Gracijanovega Dekreta, ki govori o določenem pravnem terminu.

Namen svoje posebne metodologije razloži sam bl. Monaldo v uvodu, *Proemium*, z naslednjimi besedami: »Da ne bi še naprej nepoznanje ogrozilo tistih, ki niso vešč v pravu, sem se jaz, brat Monaldo, najmanjši med manjšimi, v čast Boga in njegove presvete Matere in našega preblaženega očeta Franciska ter še najbolj v korist neukih, potrudil glede na skromnost svojega uma zbrati in urediti po posameznih črkah abecede nekaj koristnih in pri starodavnih mojstrih in učiteljih potrjenih primerov.«

Monaldove relikvije spet v domačem Koprju: začeli so se tradicionalni Monaldovi dnevi, danes znanstveni posvet Biseri Monaldove knjižnice

Gombač, Andraž
Primorske novice (Leto 71, št. 260, 10. nov. 2017, str. 10)
ISSN 1854-0570

La Summa Monaldina, apprezzata da grandi giuristi, fu la prima vera Summa giuridica del suo tempo. B. Monaldo OFM godette della fama di *iuristarum suae aetatis princeps et etiam magnus theologus*, giurista e teologo più importante del suo tempo, e la sua Summa viene considerata come compendio pragmatico per lo studio della giurisprudenza e per l'uso pratico del diritto nei campi della scienza del diritto e della teologia morale in foro poenitentiali.

Grande studioso di teologia, morale e giurisprudenza, Beato Monaldo da Capodistria è famoso per la sua Summa, opera che gli ha conferito fama perenne. Nella stesura della sua Summa, scritta tra il 1250-75, per il suo prestigio nota pure col nome *Summa Monaldina* o *Summa aurea*, B. Monaldo intraprese un metodo diverso rispetto ai suoi coetanei. Osservò sempre il lato pragmatico del diritto, avendo in mente i professori, gli studenti e i confessori ai quali l'ausilio delle sue collezioni di canoni avrebbe facilitato il lavoro. Per cui ordinò la Summa in ordine alfabetico e in forma di glossario con l'esatta citazione del Decreto di Graziano, dove uno specifico termine giuridico viene definito.

L'intento della metodologia intrapresa viene spiegata dal resto dello stesso B. Monaldo nel Proemio della Summa con le seguenti parole: "Affinchè la non conoscenza non gravi su chi non è dotto nel campo del diritto, mi sono io, fratello Monaldo, il minore fra i minori, in onore di Dio e della sua santissima Madre e del nostro Beatissimo padre Francesco e ancor di più per agiare i non sapienti, impegnato nell'umiltà del mio spirito colle singole lettere dell'alfabeto alcuni casi utili confermati da antichi maestri e dottori."

Beatus Monaldus iustinopolitanus: Summa de iure canonico (ur. P. Štoka)

Koper: Osrednja knjižnica Srečka Vilharja = Capodistria: Biblioteca centrale Srečko Vilhar, 2013.
ISBN - 978-961-90476-8-2

The Summa Monaldina, prized by great jurists, was the first real legal Summa of its time. Blessed Monaldus OFM enjoyed the fame of *iuristarum suae aetatis princeps et etiam magnus theologus*, the most important jurist and theologian of his time, and his Summa is considered as a pragmatic compendium for the study of jurisprudence and for the practical use of law in the fields of the science of law and moral theology in the poenitential forum.

A great scholar of theology, morals and jurisprudence, Bl. Monaldus da Capodistria is famous for his Summa, a work that has given him perennial fame. In drafting his Summa, written between 1250-75, due to his prestige also known as *Summa Monaldina* or *Golden Summa*, Bl. Monaldus took a different method than his peers. He always observed the pragmatic side of law, having in mind the professors, students and confessors to whom the help of his collections of canons would facilitate the work. So he ordered the Summa in alphabetical order and in the form of a glossary with the exact citation of the Decree of Gratian, where a specific legal term is defined.

The intent of the methodology undertaken is explained by the rest of Bl. Monaldo himself in the *Proemio* of the Summa with the following words: "So that the lack of knowledge does not affect those who are not learned in the field of law, it is I, brother Monaldo, the minimus of the minors, in honor of God and of his most holy Mother and of our Most Blessed Father Francis and even more to comfort the non-wise, engaged in the humility of my spirit with the individual letters of the alphabet some useful cases confirmed by ancient masters and doctors."

Nell'anno Monaldino, celebrata una messa nella ex chiesa conventuale di San Francesco

La Città - foglio della Comunità italiana di Capodistria (Leto 16, št. 33, dec. 2011, str. 25)

IX giornate Monaldine: onore ad un grande capodistriano

Saros Albertini, Piero
La Sveglia - periodico della "Famela Capodistriana" (št. 216, dec. 2019, str. 27)

MESTNA OBČINA KOPER
COMUNE CITTA DI CAPODISTRIA

Vida Špelič, rojena Smolič, je luč sveta ugledala leta 1934 v vasi Korita. Bila je tretji otrok. Pred njo sta bila rojena dva brata, od katerih je eden umrl blizu njenega rojstva, kar je bilo za mamo vsekakor težka preizkušnja. Za njo so se rodila še tri hčerke, leta 1945 pa še najmlajši brat. Zahtevni predvojni, medvojni in povojni časi družini niso prizanašali.

Oče je bil med prvo svetovno vojno na Tirolskem, med drugo pa v Novem mestu. Številna družina se je morala zato z mamo sama prebijati skozi življenje. Vida, ki je bila najstarejša hčerka, je zato morala hitro začeti skrbeti za svoje mlajše sestre in brata. Naučila se je poprijeti za delo. Oboje, skrb za druge in delavnost, jo je oblikovalo v odgovorno in skrbno ženo. Materialnega razkošja v družini ni bilo, imeli pa so neko drugo bogastvo, imeli so drug drugega. V svojih medsebojnih odnosih so oblikovali močan čut vzajemnosti, solidarnosti in medsebojne pomoči. Ta medsebojna povezanost ni nikoli popustila. Ostajali so povezani in pomagali so drug drugemu skozi vse življenje.

Prav zaradi težkih razmer je šla Vida najprej služiti. To je doletelo veliko slovenskih otrok. Na ta način so bile pri hiši ena lačna usta manj, obenem pa je to vsaj nekoliko olajšalo razmere pri hiši. Razmeroma mlada, s štiriindvajsetimi leti, pa je odšla v Ljubljano, kjer je poiskala službo. Na delo je hodila v Pržan.

Tam je še isto leto spoznala svojega kasnejšega moža Vinka. Že naslednjega leta sta se poročila. Leta 1963 je v njun zakon prišel sin Miran. To je bil čas, ko

so živeli v skromnem najetem stanovanju. A spet – imeli so drug drugega in s tem ljubezen.

Ker sta bila oba s podeželja, vajena narave, vajena zemlje, vajena dela, sta hrepenela po svojem domu in po svoji zemlji. Po desetih letih sta začela graditi hišo. Ni šlo tako hitro, kot smo vajeni danes, ko skoraj v istem letu začnejo pri temeljih in se tudi vselijo. Pri hiši je bila ena sama plača – s to plačo so se preživljali in gradili hišo – in so jo zgradili, brez dolgov.

Leta 1980 so prišli na svoje, pod svojo streho, na Štradon. Tam sta oče in mama živela skoraj štirideset let, Miran pa ju je spremljal s sinovsko ljubeznijo in z veliko skrbnostjo za vse njune potrebe. Ko zaradi zdravja in let nista več zmogla skrbeti zase, sta pred približno tremi leti prišla k Marijinim sestrām v Štepanjskem naselju. In p. Miran je v svoji pozornosti poskrbel, da sta se počutila čim bolj domače. Vrata njune sobe je krasil napis: Nova Korita.

Čisto na koncu je začela pešati. P. Miran je redno hodil na obisk in daroval sveto mašo. V nedeljo pred smrtjo ni več mogla biti pri maši. Bila je preslabotna. Tudi obhajilo je težko prejela. V torek jo je p. Miran mazilil in opremljena z vso nebeško tolažbo je v sredo, 20. julija ob 9.30 dopoldne, umrla. Kot je rekel Jezus: »Bom spet prišel in vas k sebi vzel, da boste tudi vi tam, kjer sem jaz.«

Kakšna je bila Miranova mama Vida? Bila je gospodarna in varčna. Kot že rečeno so z eno plačo živeli in zgradili hišo. Življenje je bilo skromno, kar pa ne pomeni, da niso imeli potrebne za življenje. O varčno-

*Kadar pa zadnja ura bo bila,
Mati premila, pridi po nas!
Ti takrat vodi v raj nas veseli,
tam bomo peli hvala ves čas.*

sti in pridnosti je govoril tudi vrt, na katerem je mama pridelala vso potrebno zelenjavo. Tisti vrt pred hišo je bil nekakšno spričevalo gospodinje, ki skrbi za to hišo.

So se ji v življenju izpolnile sanje? Ne, niso. Rada bi postala učiteljica. Nedvomno je imela potrebne talente za ta poklic. A zaradi razmer niti celotne osnovne šole ni mogla dokončati. V tej skromnosti ni potrebovala velikega sveta in velikih potovanj in pomembnih doživetij. Enkrat v življenju je bila na morju in ko je Miran študiral v Rimu, je enkrat z romarji prišla tudi v Rim – spet za en dan.

Je bila zaradi tega zagrenjena, se je čutila prikrajšana. Nikakor. Ni jokala za tistim, česar ni mogla dobiti, z obema rokama pa je sprejemala to, kar ji je bilo mogoče in kar je s svojo delavnostjo, gospodarnostjo in pridnostjo ustvarila.

Za marsikoga je prihod v mesto pomenil ne samo slovo od doma, ampak tudi slovo od Boga, od vere in od Cerkve. Pri mami Vidi pa ni bilo tako. Ves čas je ohranila globoko vero in ostala povezana z Bogom. Živela je iz molitve in iz zvestih obiskov svete maše. Kakšen zgled za naše čase, ko je večkrat ravno Bog tisti, ki prvi izgubi svojih dnevnih pet minut za molitev in tisto uro na teden za obisk svete maše.

Morda tudi zaradi tega hiša ni bila zaprta. Od odhoda sina p. Mirana na študij so se v njej vrstile študentke. Ta gesta pomoči iskalcem stanovanja je na drugi način nagradila mamo Vido in očeta Vinka. Študentke so ostajale povezane z njima tudi potem, ko so doštudirale in si ustvarile družine. Na nek na-

čin sta mama in oče dobila nekakšne nadomestne vnuke, saj se je njun sin edinec odločil za duhovništvo.

Podobno je hiša živela tudi lepe odnose s sosedi. Med seboj so sodelovali in si pomagali, kolikor je bilo mogoče in potrebno.

V marsičem je bilo življenje mame Vide polaganje zrnja v zemljo. V nešteti majhnih stvareh ni iskala sebe, ampak je skrbela za druge. Zlasti z zgledom svoje zvestobe Bogu in Cerkvi je oklici razodevala Božji obraz in jih spodbujala, naj se mu tudi oni približajo, ga srečajo in ga spoznajo.

Danes bomo njeno telo kot pšenično zrno položili v zemljo, da bo ob času, ki ga pozna vsemogočni in usmiljeni Bog, ob drugem Kristusovem prihodu slišala njegovo povabilo k vstajenju: »Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta, prejmite kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka sveta.«

Nam pa naj hvaležen spomin na pokojno mamo Vido razodene, kako nas je Bog obdaroval z njenim življenjem, njena vera in njena smrt pa naj okrepi našo vero v Božjo moč in vero v vstajenje in večno življenje.

Možu Vinku in sinu našemu p. Miranu izrekam sočutje in sožalje. Pokojna mama naj bo deležna Božjega usmiljenja, oče Vinko in p. Miran pa naj doživita, kako Bog obriše z naših oči solze žalovanja in nas obdarja z mirom, ki ga nihče drug ne more dati.

***Spoštovana in draga mama Vida,
počivajte v miru.***

Šmartno pod Šmarno goro,
25. avgusta 2022

+ MARIJA NOVAK

(1930 – 2022)

Pokojna Marija Novak je bila posinovljenka naše frančiškanske province. V njej se je na poseben način uresničil, ali bolje rečeno utelesil, dobršen del sončne pesmi sv. Frančiška Asiškega

Hvaljen moj Gospod v bratu soncu. Za svetega Frančiška sta sonce in Bog veselje svetlobe. Pokojna Marija je bila za nas frančiškane, za njeno družino in vsakega človeka veselje svetlobe. Prav nikoli je nisem srečal, da ji ne bi žarel obraz. Kar je nosila v sebi je kazala navzven. Večkrat sva skupaj pripravljala igrice za otroke – materinski dan, Miklavževanje... Takrat je še posebej žarela in bila veselje svetlobe za vse okrog nje. Žarela je, ker je v sebi nosila otroško dušo. Marija je na posebno dosleden način izpolnila Jezusovo naročilo: »Bodite kakor otroci!« (Prim Mt 18,3).

Hvaljen moj Gospod v sestri luni in zvezdah. Pri preroku Danijelu beremo: »Tisti, ki so mnoge poučili v pravičnosti, so kakor zvezde za vso večnost« (Dan 12,3). Taka zvezda je pokojna Marija, še posebej za tiste otroke, ki jih je poučevala v bolnici. Bila je učiteljica, a bolj kot z znanjem je poučevala s svojim življenjem. Marija bo še naprej v naša življenja svetila s svojim zgledom jasna, dragocena in lepa.

Hvaljen, moj Gospod, v naši sestri vodi, mnogo koristi ponižna, dobra in čista. Ko smo bili na romanju v kartuziji Pleterje, mi je Marija pokazala prostor, kjer je bila kot učiteljica na Dolenjskem velikokrat pri sveti maši. Prav zadaj, najbolj skrit in neznamen prostor. Marija ni silila v ospredje. V resnici je bila ponižna kot sestra voda, ki vedno išče najnižje mesto. Biti pogreznjen v ponižnost pomeni biti pogreznjen v Boga na način Jezusa. Tako je bila potopljena v Boga pokojna Marija. Bila je polna ljubezni, ki se ne ponaša in ne napihuje. V knjigi pregovor piše: »Bog se prevzetnim upira, ponižnim pa daje milost« (Prg 3,34). Biti poln milosti pomeni biti poln nežnosti in takšna je bila pokojna Marija.

Hvaljen, moj Gospod, v našem bratu ognju.

Neki duhovni pisatelj je zapisal: Ogenj daritve nove zaveze je evharistija. Od ognja Božjega kruha je pokojna Marija živela. Zaradi ognja Gospodove daritve, ki se je je rada udeleževala, je sama plamenela. Zaradi tega ognja je bila vesela, krepka in močna. Med ognjem svete Gospodove daritve, ko je njen brat Marko bral evangelij, je svojo dušo izročila Bogu.

Hvaljen, moj Gospod, v naši sestri zemlji, ki nas kakor mati hrani in nam gospodinji. Marija je za nas frančiškane kakor mati gospodinjala. Leta se je razdajala in skrbela za nas kot perica. Draga Marija, hvala. Delo in trud ti nebo blagoslovi.

Hvaljen, moj Gospod, v naši sestri smrti – pravi v Sonči pesmi sv. Frančišek.

Ko mi je skoraj pred štiridesetimi leti umrla sestra, mi je Marija s tako srčnostjo in sočutjem izrekla sožalje, da sem bil pomirjen. V njenih besedah je bila močna iskrena vera in zaupanje v Boga. Tako bi tudi jaz rad vam njenim domačim in vsem, ki ste jo imeli radi, izrekel besede tolažbe. Takole močno verujem in zaupam:

V Bogu ni mrtvih, ampak samo živi na tej in na oni strani.

Bog daje pokojne kakor pečat na svoje srce, kakor pečat na svojo roko.

V veri si predstavljam Marijo v ljubečem Božjem objemu, kjer se mu zahvaljuje za čisto lepoto večnega življenja. Dragi Marijini domači in prijatelji, ta vera naj tolaži in pomirja tudi vas.

p. Marjan Čuden

Beltinci,
19. septembra 2022

+ ALOJZ HORVAT

(1952 – 2022)

Pisatelj Ivan Cankar je zapisal: »Le za vsako devedeseto stvar najdemo pravo besedo«. Še težje najdemo prave besede, ko želimo opisati človeka, ki se je poslovil, njegovo življenje, kaj nam je pomenil, kaj je za nas bil. Tudi to kar bom povedal o pokojnem očetu Alojzu bo samo en odtenek bogastva njegova življenja in osebnosti.

Pripadal je veliki Žerdinovi rodbini, ki je vzgojila veliko pokončnih kristjanov in državljanov, mnogo duhovnih poklicev. Rojen je bil v številčni družini v Žižkih kot tretji od petih otrok mami Veroni in očetu Ivanu. Kot otrok je z veseljem je ministriral in raznašal verski tisk. Z ženo Marijo sta leta 1976 ustvarila družino. Rodila sta se jima sin Boštjan in hči Nataša. Kot avtoličar je bil poznan in cenjen daleč naokrog. Ko je sin Boštjan povedal, da se je odločil za duhovništvo, je brez ovinkarjenja rekel – vedno sem bil prepričan, da se boš nekoč odločil za duhovnika, ne za avtoličarja!

Oče Alojz je bil globoko veren, posebej predano je častil nebeško mater Devico Marijo. Krščen je bil v župniji Črenšovci – v cerkvi Povišanje sv. Križa (14.9.). Poslovil se je na praznik vtisnjenja ran sv. Frančiška. Križ ga je v življenju spremljal, zlasti v zadnji bolezni. Bolezen ga je prečistila kakor zlato v topilnici, da je njegova duša zasijala v vsej svoji lepoti. V šoli trpljenja je rasel v svoji majhnosti in hvaležnosti. Oče Alojz je vas, njegove domače, z boleznijo bolj kot kdajkoli prej pritegnil k sebi in vas povezal med seboj.

Hvala vam za vse kar ste storili zanj. Pesnik Rilke pravi: Vsi padamo. Vsem je zapisan padec: neizbežno. A Eden je, ki neizmerno nežno to večno padanje v rokah drži. Hvala vam, njegovi domači, da ste njegovo padanje nežno držali v rokah, da ste ga negovali in skrbeli zanj.

Hvala Bogu pa tudi za Njegovo nežnost. Duhovni pisatelj Paul Claudel pravi:

»Bog ni prišel, da bi nam odvzel trpljenje, ni prišel, da bi nam ga razložil, temveč je prišel, da bi ga napolnil s svojo navzočnostjo«. S takim doživetjem Božje bližine je nosil svoj križ pokojni oče Alojz.

Kaj je bila posebna karizma očeta Alojza, kot sem jo videl jaz? Spoznal je, prepričan sem, da po navdihu Svetega Duha, da kdor hoče živeti, ne sme živeti zase, ampak za druge. Bil je dober človek. Kaj je pravzaprav dobrota? Dobrota pomeni prelivanje lastne duše v druge. In to prelivanje je pokojni oče obvladal. Držal se je nauka apostola Janeza: »Otroci, ne ljubimo z besedo, tudi ne z jezikom, ampak v dejanju in resnici« (Jn 3,18). V srcu je nosil Mir. Pri očetu Alojzu smo videli, da mir pridobimo z razdajanjem in samopozabo.

Ob misli na pokojnega očeta Alojza mi odzvanja verz psalma: med angeli prebiva, zemlja se mu klanja. Naj njegovo slovo spremeni naš pogled na smrt! Smrt ni starka s koso, ampak angel z zlatim ključem! Angel pa je tudi tisti, ki govori: Kaj iščete živega med mrtvimi! Ne iščite očeta Alojza med mrtvimi. Oče Alojz sedaj dobesedno izkuša, da je ljubezen močnejša od smrti.

Zahvaljujemo se ti, Gospod, Bog, za pokojnega očeta Alojza. Zahvaljujemo se ti za mir, ki ga je prinašal. Prosimo te, naj se nič od njegovega življenja ne izgubi. Vse, kar mu je bilo sveto, naj spoštujemo ljudje, ki ostajamo za njim. Ena od prispodob pravi, da so nebesa ples pod oboki veselja. Pokojni Alojz je imel rad glasbo in ples. In tako si ga lahko predstavljamo – blagoslovljenega z melodijo in plesom nebes.

Oče Alojz, naj vas Bog vzame v svoje naročje, vas objame in poljubi s poljubom miru in se vas veseli vso večnost! Počivajte v miru!

p. Marjan Čuden

PISMO ZA FRANČIŠKOVO NEDELJO 2022	3
-----------------------------------	---

Iz generalne kurije

BRATJE V UKRAJINI ŠTIRI MESECE PO ZAČETKU VOJNE: »MOLIMO IN POMAGAJMO LJUDEM«	5
VABILO FRANČIŠKANOM, NAJ ŽIVIJO ČAS STVARSTVA 2022	7
MEDNARODNO BRATSTVO PROJEKTA NAGASAKI: ŽIVA PRIČA MIRU	8
PODOŽIVLJANJE SREČANJA MED SVETIM FRANČIŠKOM IN SULTANOM V VELIKI RIMSKI MOŠEJI	10
BR. RAIMONDO GIRGIS OFM IMENOVAN ZA APOSTOLSKEGA ADMINISTRATORJA APOSTOLSKEGA VIKARIATA V ALEPU	11
MSGR. ULRICH STEINER: »UPAM, DA BOM OZNANJAL IN UDEJANJAL BESEDE PAPEŽA FRANČIŠKA V AMAZONIJI«	12
BR. IGNACIO CEJA JIMÉNEZ PRISEGEL KOT NOVI GENERALNI VIKAR REDA	14
GENERALNI MINISTER V ČILU: »BOG NAS PROSI, NAJ GLEDAMO V PRIHODNOST Z ZAUPANJEM V NJEGOVO MILOST«	15
ASSISI SPREJEMA ROMARJE ZA PRAZNIK PORCIJUNKULSKEGA ODPUSTKA	17
GENERALNI MINISTER NA MEDNARODNEM FESTIVALU MLADIH V MEDŽUGORJU	19
PISMO GENERALNEGA MINISTRA SESTRAM KLARISAM OB PRAZNIKU SVETE KLARE 2022	20
BR. MASSIMO FUSARELLI: »S KLARO SE UČIMO VELIKODUŠNO LJUBITI«	22
INDIJA: PROVINCA SVETEGA APOSTOLA TOMAŽA RASTE	23
FRANČIŠKANSKA OBLETNICA: VABILO K BRANJU SMERNIC	25
TEMATSKA/KARIZMATIČNA JEDRA	26

Iz provincialata

Zapisnik 4. redne seje provincialnega definitorija	27
IZLET TRSATSKEGA NOVICIATA	28
PREOBLEKA BR. ANDRAŽA G. IN BR. FILIPA M.	30
PRVE REDOVNE ZAobljUBE BR. DOMNA ILJAŠA	32
SREČANJE ZA GVARDIJANE IN ŽUPNIKE NA VIČU V LJUBLJANI	34
SREČANJE NOVINECV NA BREZJAH	36

Iz življenja bratov in samostanov

ROMANJE V ASSISI ZA DRUŽINE V JULIJU 2022	42
KOT ROMAR PRIKOLESARIL K MARIJI POMAGAJ IN OSTAL PRI NJEJ	43
IZ LEMONTA	46
NEKAJ NOVIC Z VIČA	48
PREDSEDNIK REPUBLIKE SLOVENIJE V NEW YORKU VROČIL DRŽAVNO ODLIKOVANJE FRANČIŠKANU P. KRIZOLOGU CIMERMANU	50

Teološki in pastoralni izzivi

JESENSKA	52
RAZLOČEVATI IN ODLOČATI	53
LITURGIČNE SPODBUDE	55
OB 5-TIH VSTANI	56
in svet ti bo ležal na dlani	56
DEVET KOROV ANGELOV	57
RAZMIŠLJANJE PO KAPITLJU 2022	58
REDOVNO ŽIVLJENJE V NOVIH RAZMERAH	60
MAŠA OB 50-LETNICI SMRTI ŽUPNIKA FRANCA SEKOVANIČA	61
P. HIJACINT REPIČ	64
RAZSTAVA V MALI LOŽI V KOPRU	66

... in naj molijo za rajne

POGREB + VIDE ŠPELIČ	73
+ ALOJZ HORVAT	76
+ Marija NOVAK	77

Poročila leto 2022 (LXXV) številka 3

Izdala: Slovenska frančiškanska
provinca sv. Križa
Prešernov trg 4
1000 Ljubljana

Ureja: p. Krizostom Komar
Odgovarja: p. Marjan Čuden
Redni sodelavci: p. Darko Žnidaršič,
br. Janez Papa

Grafična priprava: Tina Bruno, ZBF
Tisk: Demat d.o.o., Ljubljana

Elektronski naslovi skupnosti

Provincialat	provincialni.minister@ofm.si
Definitorij	definitorij@ofm.si
Tajništvo province	tajnik@ofm.si
Prokuratura	prokuratura@ofm.si
Založba BF	zbf@ofm.si
Komisariat	komisariat@ofm.si
Generalna kurija	http://www.ofm.org
e-mail	[ime]@ofm.org
	[ime] je naziv urada ali oznaka osebe (npr. mingen, secgen, formgen, missgen, econgen, pax, acta, ipd.)

Elektronski naslovi bratov

Ambrož Mušič	ambroz.music@rkc.si
Andraž Arko	andraz.arko@rkc.si
Andrej Pollak	andrej.pollak@rkc.si
Andrej Vovk	andrej.vovk.ofm@rkc.si
Anton Jerman	anton.jerman@gmail.com
Benedikt Dejan Emberšič	benediktdejanemberšič@gmail.com
Bernard Goličnik	bernard.golicnik@rkc.si
Bernard Karmanocky	bernard11k@aol.com
Bernardin Sušnik	bernardin@susnik.si
Boštjan Horvat	bostjan.horvat@ymail.com
Bogdan Knavs	bogdan.knavs@rkc.si
Bogdan Rus	bogdan.rus@rkc.si
Boris Markež	boris.markez@rkc.si
Christian Gostecnik	christian.gostecnik@guest.arnes.si
Ciril A. Božič	cirilofm@gmail.com
Darko Žnidaršič	darko.znidarsic@rkc.si
David Šrumpf	p.david.ofm@gmail.com
Edvard Kovač	edvard.kovac@guest.arnes.si
Franci Seničar	franci.senicar@gmail.com
Franci Kovše	franc.kovse1@gmail.com
Gregor Kos	gregor.kos@rkc.si
Jan Cvetek	jan.cvetek@gmail.com

Jan Dominik Bogataj	jan.dominik.bogataj@rkc.si
Janko Žagar	janko.zagar@hotmail.com
Janez Papa	janez.papa@rkc.si
Krizolog Cimerman	krizolog@yahoo.com
Krizostom Komar	krizostom.komar@rkc.si
Ksaver Babnik	ksaver.babnik@gmail.com
Mari Osredkar	mari.osredkar.ofm@siol.net
Marijan Cvitak	marijan.cvitak@ofm.si
Marjan Čuden	marjan.cuden@rkc.si
Marjan Čuk	marjan.cuk@rkc.si
Marko Novak	marko.novak@rkc.si
Metod Ogorevc	metod.ogorevc@ofm.si
Mihael S. Vovk	mihael.vovk@rkc.si
Milan Kadunc	milan.kadunc@rkc.si
Miran Špelič	miran.spelic@rkc.si
Miran Vidic	miran.vidic.ofm@gmail.com
Niko Žvokelj	niko.zvokelj@rkc.si
Pavle Jakop	pavle.jakop@gmail.com
Pepi Lebreht	pepi.lebreht@rkc.si
Peter Lavrih	pater.peter@rkc.si
Peter Vrabec	peter.vrabec@rkc.si
Rafko Slejko	rafaels@libero.it
Regalat Razbočan	regalat@gmail.com
Robert Bahčič	robert.bahcic@rkc.si
Silvin Krajnc	silvin.krajnc@rkc.si
Simon P. Berlec	simon.peter.berlec@rkc.si
Tadej Inglič	tadej.inglic@rkc.si
Tadej Strehovec	tadej.strehovec@gmail.com
Tomaž Hočevlar	tomaz.hocevar@rkc.si
Tomaž Menart	tomaz.menart@ofm.si
Tomaž Pinter	tomaz.pinter@rkc.si
Vid Lisjak	pater.vid@gmail.com
Viktor Papež	viktor.papez@rkc.si
Vili Pustoslemšek	vili.pustoslemsek@rkc.si
Zdravko Jakop	zdravko.jakop.ofm@gmail.com

